

CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

II. ÉVFOLYAM – 2012. ÉVI 2. SZÁM

Tartalom

Bevezető	2
Törvényességi Felügyeleti Főosztály tájékoztatói	3
A helyi önkormányzatok vagyongazdálkodását érintő jogszabályokról	3
Figyelemfelhívás a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben rögzített 2012. április 1-jei határidőre	7
A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének új szabályairól	8
Tájékoztató a vásár, piac tartásához kapcsolódó jogszabályi változásokról.....	9
2011. évi – önkormányzati jogalkotást és jogalkalmazást érintő – Alkotmánybírósági határozatok	11
Hatósági Főosztály tájékoztatói	36
Tájékoztató a gyermekek után járó ellátásokról	36
Lízingelt ingatlanok után fizetendő építményadó.....	43
Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói	45
Hatályba lépett az új közszolgálati törvény	45
Kormány megbízotti Kabinet tájékoztatói	51
Tájékoztató a Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinetének tevékenységéről	51
Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság tájékoztatói	54
Magán-állatorvosi ügyeleti beosztás	54
Tájékoztató az élelmiszer-higiéniai ismeretekkel, valamint a vendéglátással kapcsolatos előadásról	56
Közlekedési Felügyelőség tájékoztatói	58
A Közlekedési Felügyelőség tájékoztatója a közúti közlekedési szolgáltatással kapcsolatos rendelet változásáról	58
Mérésügyi és Műszaki Biztonsági hatóság tájékoztatói	63
Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság.....	63
Munkaügyi Központ tájékoztatói	70
A Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja tevékenységének bemutatása.....	70
Munkaerő-piaci helyzetkép (Csongrád megye – 2012. január)	74
Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói	77
Helyesbítés a 2012/01. számban megjelent „Mi mennyi 2012. január 1. napjától?” tájékoztató tekintetében	77

6741 SZEGED,
RÁKÓCZI TÉR 1.
WWW.CSMKH.HU
VEZETO@CSMKH.HU
TEL.: 62/562-662
FAX: 62/562-601

A KIADÁSÉRT FELELŐS:
B. NAGY LÁSZLÓ
KORMÁNYMEGBÍZOTT

SZERKESZTI:
KOORDINÁCIÓS ÉS SZERVEZÉSI
FŐOSZTÁLY

A SZERKESZTÉSben KÖZREMŰKÖDIK:
DR. LŐRINCSIK PÉTER
LORINCSIK.PETER@CSMKH.HU
62/562-656

BEVEZETŐ

Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy Hivatalunk Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is kiemelt témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Tájékoztatót készítettünk a helyi önkormányzatok vagyongazdálkodását érintő jogszabályokról, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének új szabályairól.

Felhívjuk a figyelmet a gyermekvédelmi törvény szerinti közelgő határidőre.

Összegyűjtöttük és közreadjuk a 2011. évi – önkormányzati jogalkotást és jogalkalmazást érintő – Alkotmánybírósági határozatokat.

Közzéteszünk egy általános tájékoztatót a gyermekek után járó ellátásokról, valamint a lízingelt ingatlanok után fizetendő építményadóról.

Ismertetjük az új közszolgálati törvény néhány fontosabb szabályát.

Folytatjuk azon sorozatunkat, melyben bemutatjuk a Kormányhivatal törzshivatalának egy belső szervezeti egységét, valamint két szakigazgatási szervét. Jelen számunkban a Kormány megbízotti Kabinet, valamint a Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság és a Munkaügyi Központ mutatkozik be.

Közzéteszük a megyére vonatkozó magán-állatorvosi ügyeleti beosztást, illetve tájékoztatjuk az érintetteket az étel-miszer-higiéniai ismeretekkel, valamint a vendéglátással kapcsolatos előadásról.

A Közlekedési Felügyelőség tájékoztatót készített a közúti közlekedési szolgáltatással kapcsolatos rendelet változásáról.

Bemutatjuk Csongrád megyére vonatkozóan a munkaerő-piac 2012. január havi fontosabb adatait.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

S z e g e d, 2012. március 14.

B. Nagy László
kormány megbízott

TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK VAGYONGAZDÁLKODÁSÁT ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOKRÓL

Készítette: Dr. Csongrádi Helga

A Hivatali Tájékoztató 2012. évi 1. számában megjelent a helyi önkormányzatokról szóló törvény módosításához kapcsolódó változásokat összefoglaló tájékoztató, amelyben már érintőlegesen kitértünk az önkormányzati vagyont érintő legfontosabb jogszabályi változásokra. **A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényben** (a továbbiakban: Nvtv.) meghatározott feladatok határidőben történő elvégzése, valamint a vagyongazdálkodásról szóló helyi rendeletek felülvizsgálata érdekében ismételten fel kívánjuk hívni a Tisztelt Jegyző Kollégák figyelmét a törvény **2012. január 1-jei hatálybalépését követő** teendőkre.

1./

Az Nvtv. 1. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az állami vagyon mellett **a helyi önkormányzat tulajdonában álló vagyon is a nemzeti vagyon részét képezi**. A helyi önkormányzat vagyona a törvény alapján két kategóriába sorolható: a már korábban is létező **törzsvagyon**, illetőleg az **üzleti vagyon** körébe. A törzsvagyon közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja (5. § (2) bekezdés), minden más vagyonelem az üzleti vagyon része. Az Nvtv. a törzsvagyonon belül **új kategóriaként bevezeti a kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló vagyon fogalmát**. Eszerint a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező nemzeti vagyontra tartoznak:

- a) a helyi közutak és műtárgyaik,
- b) a helyi önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok,
- c) a helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzetközi kereskedelmi repülőtér, a hozzá tartozó légiforgalmi távközlő, rádiónavigációs és fénytechnikai berendezésekkel és eszközökkel, továbbá a légiforgalmi irányító szolgálat elhelyezését szolgáló létesítményekkel együtt, valamint
- d) a helyi önkormányzat tulajdonában álló – külön törvény rendelkezése alapján részére átadott – vizek, közcélú vízi létesítmények, ide nem értve a vízi közműveket. (5. § (3) bekezdés).

A helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonába tartozó vagyonelemek mellett az önkormányzati törzsvagyon részét képezik azon vagyonelemek, amelyeket törvény, vagy a helyi önkormányzat rendelete nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű (önkormányzati tulajdonban álló) vagyonná, valamint korlátozottan forgalomképes vagyonná nyilvánít. **Az önkormányzatoknak tehát lehetőségük van arra, hogy az önkormányzati törzsvagyon törvényben felsorolt elemeit – mind a forgalomképtelen, mind a korlátozottan forgalomképes törzsvagyon tekintetében – helyi rendeletben bővítsék.**

Az önkormányzati vagyon körének meghatározása szempontjából fontos határidőt állapít meg az Nvtv. 18. § (1) bekezdése:

„**18. §** (1) A helyi önkormányzat a rendelete alapján forgalomképtelennek minősülő vagyonából – az e törvény hatálybalépésétől számított 60 napon belül – rendeletben köteles megjelölni azokat a tulajdonában álló vagyonelemeket, amelyeket az 5. § (4) bekezdés szerinti nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonként forgalomképtelen törzsvagyonnak minősít.”

A hivatkozott rendelkezés értelmében valamennyi helyi önkormányzatnak felül kell vizsgálnia a helyi rendeletben forgalomképtelenné nyilvánított vagyonelemek körét. **Amennyiben** a vizsgálat eredményeképpen megállapítást nyer, hogy **bármely vagyonelem nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonná minősítése indokolt**, úgy a tárgykörben az érintett önkormányzatnak a törvényben megjelölt határidőig – **2012. február 29. napjáig – rendeletet kell alkotnia.**

A törvény 3. § (1) bekezdése rögzíti a forgalomképtelen és a korlátozottan forgalomképes vagyon fogalmát. **A korlátozottan forgalomképes vagyon** tekintetében a jogszabály előírja, hogy a vagyonnal való **rendelkezés feltételeit** törvényben, illetőleg **a helyi önkormányzat rendeletében kell szabályozni.**

Az új Ötv. 110. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemekről a jegyző nyilvántartást vezet, a nyilvántartási adatok – a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősített adat kivételével – nyilvánosak. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a vagyon elsődleges rendeltetése szerinti közfeladat megjelölését is (Nvtv. 10. § (1) bekezdés). A vagyonelemek nyilvántartásának szabályait az új Ötv. felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet fogja szabályozni.

2./

A vízi közművek a hatályos jogszabályok alapján a továbbiakban is az önkormányzati törzsvagyon részét kell képezzék (Nvtv. 5. § (2) bekezdés c) pontja), nem sorolhatóak azonban a kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló vagyonelemek körébe. A vízi közművekkel kapcsolatos kérdéseket – így a közművek tulajdonlásával, fejlesztésével, hasznosításával összefüggő előírásokat – a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 2012. július 1. napján hatályba lépő rendelkezései részletesen szabályozzák. A törvény átmeneti rendelkezései tartalmazzák a 2012. július 1. napját megelőzően megkötött szerződésekhez kapcsolódó intézkedéseket is, melyek figyelembevételével célszerű lehet a szükséges döntések előkészítésének megkezdése.

3./

A helyi önkormányzat vagyona tekintetében a tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik, a vagyonnal kapcsolatos egyes jogosítványok (például a birtoklás, használat, fenntartás) más részére történő átengedésének feltételeit és módját az Nvtv. állapítja meg. Az Nvtv. 9. § (1) bekezdése előírja a helyi önkormányzatok számára, hogy vagyongazdálkodásuknak az Alaptörvényben, valamint az Nvtv.-ben meghatározott rendeltetése biztosításának céljából **közép- és hosszútávú vagyongazdálkodási tervet kötelesek készíteni.** A vagyongazdálkodási terv elkészítésének részletes szabályozásáról egyelőre nem áll rendelkezésre további információ.

A vagyonnal való gazdálkodás alapelvei között az Nvtv. az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok cégalapításaira vonatkozó szabályozásokat vezet be. Az Nvtv. 8. §-a értelmében **a helyi önkormányzat nem alapíthat** olyan gazdasági társaságot, és **nem szerezhet részesedést** olyan gazdasági társaságban, **amely, vagy amelynek valamely tagja nem átlátható**. Az átláthatóság kritériumait a törvény 3. § (1) bekezdés 1. pontja állapítja meg.

A nemzeti vagyon hasznosítására csak természetes személlyel, vagy átlátható szervezettel köthető szerződés, a már megkötött szerződések esetében az átláthatóság hiánya felmondási oknak minősül. Az Nvtv. 18. § (2) bekezdése a vagyongazdálkodásban részt vevők átláthatósága szempontjából előírja, hogy aki a törvény hatálybalépését – azaz 2011. december 31. napját – megelőzően kötött, a hatálybalépéskor fennálló szerződés alapján a nemzeti vagyon használójának minősül, az átláthatóság vizsgálata érdekében 2012. december 31. napjáig az Nvtv. 3. § (1) bekezdés 1. pontja alapján köteles feltárni tulajdonosi szerkezetét. Abban az esetben, ha a helyi önkormányzat olyan gazdálkodó szervezetben rendelkezik társasági részesedéssel, amely társaság (vagy valamely tagja) nem felel meg az átlátható szervezetre vonatkozó előírásoknak, 2012. december 31. napjáig meg kell történnie a társasági szerződés felülvizsgálatának, emellett kezdeményezni kell a tulajdonosi szerkezet megfelelő átalakítását (18. § (4) bekezdés).

A korábbi szabályozáshoz hasonlóan az új Ötv. is biztosítja annak lehetőségét, hogy a képviselő-testület a helyi önkormányzat tulajdonában lévő vagyona – az Nvtv. rendelkezései szerint, az önkormányzati közfeladat átadásához kapcsolódva – **vagyonkezelői jogot** létesítsen (új Ötv. 109. §). A vagyonkezelői jog átadása nem érinti az önkormányzati közfeladatok ellátásának kötelezettségét.

A vagyonkezelői jog létesítése **vagyonkezelési szerződéssel**, kivételesen törvényben történő kijelöléssel jön létre. A vagyonkezelési szerződés megkötését illetően mind az Ötv., mind az Nvtv. keretjellel szabályokat állapít meg, így a szerződés megkötése tekintetében a törvény az érintetteknek meglehetősen nagy mozgásteret biztosít. A vagyonkezelésbe adás részletes szabályait várhatólag a törvényhez kapcsolódó végrehajtási jogszabály fogja rendezni. Ezen jogszabály megjelenéséig egyedül az új Ötv. 143. § (4) bekezdésének i) pontja ad iránymutatást, amely alapján a helyi önkormányzat **rendeletben** állapítja meg „azon vagyonelemeket, amelyekre a helyi önkormányzat vagyonkezelői jogot létesíthet, továbbá a vagyonkezelői jog megszerzésének, gyakorlásának, valamint a vagyonkezelés ellenőrzésének szabályait”.

Az Nvtv. 12. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon gazdasági tevékenységi köröket, amelyeket kizárólag az állam, illetőleg a helyi önkormányzat végezhet. Ezen tevékenységek gyakorlásának joga főszabályként csak koncessziós szerződés keretében, a koncessziós törvényben szabályozott módon engedhető át, a kötelezettség alóli kivételeket a törvény részletesen meghatározza.

4./

A tulajdonosi joggyakorlás szempontjából lényeges feltételt rögzít az Nvtv. 13. § (3) bekezdése, amelynek értelmében a nemzeti vagyon – így az önkormányzati vagyon – tulajdonjogának ingyenesen történő átruházására csak **törvényben** meghatározott esetekben és módon van lehetőség. A vagyonelemek ingyenes átruházásáról szóló

szabályozás tehát helyi önkormányzati rendeletben nem szerepelhet, így **szükséges a helyi rendeletekben az ingyenes átruházásra vonatkozó szabályok hatályon kívül helyezése**. A vagyon használatba adása tekintetében a törvény nem zárja ki az ingyenességet, előírja azonban, hogy az ingyenes használatba adás kizárólag közfeladat ellátása céljából, a feladat ellátásához szükséges mértékben lehetséges.

Korábban az államháztartásról szóló törvényben szerepelt, jelenleg az Nvtv.-ben található az a szabály, miszerint „törvényben, valamint a helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon tekintetében törvényben vagy **a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott értékhatár feletti nemzeti vagyon tulajdonjogát átruházni** – ha törvény kivételt nem tesz – **csak versenyeztetés útján**, az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő részére, a szolgáltatás és ellenszolgáltatás értékarányosságával **lehet.**” (13. § (1) bekezdés). A Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény értelmében:

„68. § (1) A helyi önkormányzatok, települési és területi nemzetiségi önkormányzatok tekintetében a nemzeti vagyonról szóló törvényben előírt versenyeztetés kötelező, ha az érintett vagyontárgy forgalmi értéke a 25,0 millió forintot meghaladja. A helyi önkormányzat rendeletében, valamint a települési és területi nemzetiségi önkormányzat határozatában ennél kisebb értékhatárt is meghatározhat.”

Az Nvtv. 14. §-a az állami és önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódóan rögzíti, hogy a közfeladatok átadásához kapcsolódóan a feladat ellátását közvetlenül szolgáló és ahhoz szükséges vagyonnak a feladat ellátását átvevő részére történő tulajdonba adása nyilvántartási értéken való átvezetéssel, ingyenesen történik. Ennek indoka, hogy az egyes társadalmi szükségletek kielégítése, az állam, vagy az önkormányzatok közötti feladatok megosztása, ellátása érdekében az állam, illetve az önkormányzat a tulajdonában álló vagyoni elemeket – törvényben foglalt felhatalmazás alapján – egymásnak átadhatja.

A helyi önkormányzat tulajdonában álló ingatlan tekintetében **az államot** főszabályként minden más jogosultat megelőző **elővásárlási jog illeti meg**. Ez az elővásárlási jog az államot a volt állami/tanácsi és önkormányzati bérlakások esetében a lakásban élő bérlőt követően illeti meg. Az átruházás valamennyi lényeges elemét tartalmazó ajánlatot, vagy az elővásárlási jog jogosultjával szemben még hatályba nem lépett értékesítési szerződést az elővásárlási jog gyakorlására jogosult szerv – a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 66. § (2) bekezdés) – részére meg kell küldeni. Az elővásárlási jog gyakorlására jogosult szervnek az ajánlat, illetve a szerződés kézhezvételétől számítva 30 nap áll rendelkezésére a nyilatkozat megtételére, a határidő jogvesztő.

5./

A nemzeti vagyonhoz kapcsolódóan kogens jelleggel rögzíti az Nvtv., hogy a Magyarország határa által közbezárt területen található vagyonelemeket érintően megkötött polgári jogi szerződések tekintetében irányadóként kizárólag a magyar nyelv és a magyar jog alkalmazása köthető ki. Kimondja továbbá a törvény, hogy a nemzeti vagyonnal kapcsolatos jogvita esetére a szerződésekben kizárólag a magyar „rendes” bíróság joghatósága köthető ki, **így választottbírósi eljárás kikötésére a jogszabály alapján nincs lehetőség.**

6./

A helyi önkormányzatok vagyonrendeleteinek felülvizsgálatához kapcsolódóan ismételten felhívjuk a figyelmet a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) által rögzített azon szabályra, miszerint „a jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes” (Jat. 3. §). Erre tekintettel szükséges a helyi rendeletek azon rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése, amelyek megismétlik a magasabb szintű jogszabályokban megtalálható előírásokat.

FIGYELEMFELHÍVÁS A GYERMEKEK VÉDELMÉRŐL ÉS A GYÁMÜGYI IGAZGATÁSRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI XXXI. TÖRVÉNYBEN RÖGZÍTETT 2012. ÁPRILIS 1-JEI HATÁRIDŐRE

Készítette: Dr. Pintér Anita

A 2011. évi CXCI. törvény iktatta be a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 161/E. §-át, amely 2012. január 1. napjától hatályos.

Az új rendelkezés határidő tűzésével rendelet-felülvizsgálati kötelezettséget állapít meg az érintett önkormányzatok számára az alábbiak szerint.

„161/E. § Az önkormányzati társulásban vagy többcélú kistérségi társulásban részt vevő települési önkormányzat az általa nyújtott gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokról, azok igénybevételeiről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló, 2012. január 1-jén hatályos rendeletét 2012. április 1-jéig felülvizsgálja abból a célból, hogy a társulási megállapodásban erre kijelölt önkormányzat rendelete tartalmazza a nyújtott ellátásokról, azok igénybevételeiről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló szabályokat.”

Amennyiben a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások biztosítása **önkormányzati társulás vagy többcélú kistérségi társulás** keretében történik, abban az esetben a **társulási megállapodásban erre kijelölt települési önkormányzat** – a társulási megállapodásban meghatározottak szerint – **alkot rendeletet** az érintett tárgykörökben.

A módosítás tehát átmeneti szabályt állapít meg az érintett önkormányzatok számára. Esetükben felül kell vizsgálni a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokról, azok igénybevételeiről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló hatályos önkormányzati rendeleteket abból a célból, hogy **az átmeneti időtartam letelte után kizárólag a társulási megállapodásban erre kijelölt önkormányzat rendelete tartalmazza** a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokról, azok igénybevételeiről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló szabályokat.

Megjegyezni kívánjuk, hogy 2011. január 1. napjával a személyes gondoskodást nyújtó ellátások tekintetében a fentebb részletezett szabályozással tartalmilag megegyező rendelkezés lépett hatályba a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi

III. törvény 140/C. §-ának beiktatásával, amelyről körlevélben tájékoztattuk a Tisztelt Jegyző Kollégákat.

Kérjük az érintett jegyző kollégákat, valamint az érintett többcélú kistérségi társulások munkaszervezeteinek vezetőit, hogy a törvénymódosítással összefüggő szükséges intézkedések megtételét határidőben biztosítani szíveskedjenek.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMOK ELKÉSZÍTÉSÉNEK ÚJ SZABÁLYAIRÓL

Készítette: Dr. Emhő Zsuzsanna

A Magyar Közlöny 160. számában jelent meg a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet), amellyel kapcsolatban az alábbiakra kívánjuk felhívni Tisztelt Jegyző Kollégák figyelmét:

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: törvény) 31. § (1) bekezdése szerint a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. A Korm. rendelet rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programról, annak elkészítésének szempontjairól, felülvizsgálatáról és a program elkészítésében résztvevőkkel szembeni követelményekről.

A helyi esélyegyenlőségi program változatlanul helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll.

Fontos változás a korábbi szabályokkal szemben, hogy a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésében résztvevők képzését végző szerv a Türr István Képző és Kutató Intézet (a továbbiakban: TKKI.) A TKKI székhelye: Budapest, Gyáli út 33-35., honlap: www.tkki.hu.

A TKKI a települési önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak elkészítését segítő esélyegyenlőségi mentori hálózatot működtet. A települési önkormányzat a helyi esélyegyenlőségi programjának elkészítéséhez ingyenesen igénybe veheti a mentori hálózat szakértőjének segítségét. A települési önkormányzatoknak a mentorok közreműködésére vonatkozó igényt a TKKI felé írásban kell bejelenteni.

A települési önkormányzatnak a helyben szokásos módon kell közzétennie az általa elfogadott helyi esélyegyenlőségi programot és soron kívül meg kell küldenie a TKKI számára, mely azt a honlapján közzéteszi.

A Korm. rendelet szabályozza a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjait, részletesen kifejtve, hogy a mélyszegénységben élők, romák esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél milyen szempontokra kell különösen tekintettel lenni.

A Korm. rendelet kimondja, hogy a települési önkormányzat vizsgálja felül a helyi esélyegyenlőségi programot. A felülvizsgálatnak ki kell terjednie arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e és a lejárt határidejű intézkedések teljesülésére és eredményeinek felmérésére.

Ha a felülvizsgálat alapján szükséges a települési önkormányzat módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot vagy új esélyegyenlőségi programot fogad el. A felülvizsgálatot a TKKI által működtetett esélyegyenlőségi mentori hálózat munkatársai segítik.

A Korm. rendelet meghatározza az esélyegyenlőségi mentorok tevékenységére való jogosultság szabályait. A települési önkormányzat közigazgatási szervének köztisztviselőjét vagy költségvetési szervének közalkalmazottját jelölheti ki a TKKI mentorhálózata által a felnőttképzésről szóló törvény szerint szervezett, a helyi esélyegyenlőségi programok megírására felkészítő képzésen való részvétellel.

A törvény 31. § (4) bekezdése szabályozza azt, hogy a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását kétévente át kell tekinteni. A törvényi szabályozással összhangban a Korm. rendelet kimondja azt, hogy a programok kétévente esedékes felülvizsgálatára és az új helyi esélyegyenlőségi program elkészítésébe, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok részét képező intézkedési terv végrehajtásának nyomon követésébe a települési önkormányzat bevonhatja azon köztisztviselőjét vagy közalkalmazottját, aki részt vett a felkészítő képzésen és ennek elvégzését tanúsító bizonyítvánnyal rendelkezik.

A Korm. rendelet 2012. március 1-jén lép hatályba, ezzel hatályát veszti a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól szóló 120/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet.

Kérjük Tisztelt Jegyző kollégákat, hogy a helyi esélyegyenlőségi programok felülvizsgálata során segítsék elő a megváltozott jogi szabályozás alkalmazását.

TÁJÉKOZTATÓ A VÁSÁR, PIAC TARTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁSOKRÓL

Készítette: Dr. Csongrádi Helga

A Magyar Közlöny 2011. évi 125. számában jelent meg a kereskedelemről szóló törvény 2005. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló 2011. évi CXXXV. törvény, amely a hagyományok felélesztése érdekében bevezette a helyi termelői piac fogalmát, és megteremtette ezen piacok működtetésének kereteit. A törvény végrehajtásához kapcsolódóan a **260/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 2012. január 1-jei hatállyal módosította** a vásárokról, a piacokról és a bevásárlóközpontokról szóló **55/2009. (III. 13.) Korm. rendeletet** (a továbbiakban: Kormányrendelet). A módosítás célja a helyi termelői piacok minél szélesebb körben való elterjedése érdekében a létrejöttükre, működésükre vonatkozó szabályozás enyhítése. Az alábbiakban a jogszabályi változások egyes elemeire kívánjuk felhívni a Tisztelt Jegyző Kollégák figyelmét.

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 2. § 5a. pontja szerint „**helyi termelői piac:** olyan piac, ahol a kistermelő a piac fekvése szerinti megyében, vagy a piac 40 km-es körzetében, vagy Budapesten fekvő piac esetében az ország területén bárhol működő gazdaságából származó mezőgazdasági-, illetve élelmiszeripari termékét értékesíti;”

A Kormányrendelet 4. § (1) bekezdése a vásárok, piacok, bevásárlóközpontok fenntartásával és működésével kapcsolatos eljárás tekintetében kereskedelmi hatóságként, illetőleg szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szolgtv.) tekintetében a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságként a kistérségekről szóló külön jogszabályban meghatározott kistérség székhelye szerinti települési, (Budapesten a kerületi önkormányzat) jegyzőjét jelölte ki. **A helyi termelői piacok tekintetében az eljárás lefolytatására kereskedelmi hatóságként**, továbbá a Szolgtv. tekintetében a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságként 2012. január 1. napjától **a helyi termelői piac helye szerint illetékes települési önkormányzat** (Budapesten a kerületi önkormányzat) **jegyzője jogosult.** (4. § (1) bekezdés b) pont)

Módosult a Kormányrendelet 4. § (2) bekezdése, amely a vásár rendezésének, valamint a piac tartásának engedélyezését szabályozta. A helyi termelői piacok tekintetében a jogalkotó indokoltnak tartotta az engedélyezési rendszer feloldását, ezért a vásár, piac üzemeltetését érintően előírt engedélyezési kötelezettség alól a helyi termelői piacok kivételt képeznek. A helyi termelői piacok tekintetében a Kormányrendelet újonnan megállapított 4/B. §-a irányadó, amely alapján a helyi termelői piac üzemeltetésére irányuló szándék tekintetében **a fenntartót nem engedélyeztetési, hanem bejelentési kötelezettség terheli.**

A helyi termelői piacok tekintetében a fenntartónak a piac helye szerint illetékes települési jegyzőnél kell bejelentést tennie. A 4/B. § (2) bekezdés tartalmazza a bejelentés tartalmi követelményeit. A települési jegyző a helyi termelői piacot nyilvántartásba veszi. A jegyző által vezetett nyilvántartás – a Szolgtv.-ben meghatározott adatokon túl – tartalmazza a fenntartó által a (2) bekezdés alapján megadott adatokat. Amennyiben ezen adatokban változás következik be, azt a helyi termelői piac fenntartójának haladéktalanul be kell jelentenie a települési jegyzőnek, aki a változást a nyilvántartásba bejegyzi.

Mind a kistérségi, mind a települési jegyző által vezetett nyilvántartás tekintetében rögzíti a jogszabály, hogy a nyilvántartás nyilvános és azt az önkormányzat honlapján – amennyiben azzal az önkormányzat rendelkezik – a jegyzőnek közzé kell tenni. A bejelentés másolatát a nyilvántartásba vételt követően a nyilvántartási számmal együtt a jegyzőnek meg kell küldenie a Kormányrendelet 4/B. § (5) bekezdésében meghatározott szervek részére.

A helyi termelői piacokkal kapcsolatos könnyítést tartalmaz a Kormányrendelet 4/C. §-a, amely a helyi termelői piac üzemeltetéséhez esetlegesen szükséges külön engedélyek beszerzésének rendjét szabályozza. Eszerint az ügyfél – a bejelentés köteles helyi termelői piac üzemeltetésére irányuló szándékára vonatkozó bejelentésének benyújtásával egyidejűleg – a külön engedély iránti kérelmet az illetékes települési jegyzőhöz is benyújthatja, amely esetben a települési jegyző a külön engedély kiadására irányuló

eljárásban közreműködő hatóságként jár el. A jogszabály emellett lehetőséget ad arra, hogy az ügyfél – a külön engedély iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg – a külön engedély kiadására hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál is teljesítheti a helyi termelői piac bejelentését és a bejelentésért fizetendő illeték megfizetését (4/C. § (3) bekezdés), amely esetben a hatóság a bejelentést haladéktalanul továbbítja az illetékes jegyző részére.

A Kormányrendelet módosított 5. § (3) bekezdése tartalmazza a szeszes ital vásáron, piacon történő árusításának megváltozott szabályait. 2012. január 1. napjától ugyanis lehetőség van arra, hogy a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvényben (a továbbiakban: Jöt.) előírt feltételeknek megfelelően a korábbiakhoz képest szélesebb körben történjék a szeszes italok egyes típusainak árusítása. (E törvény alapján az előállított ún. bérfőzött párlatot a kistermelőnek minősülő bérfőzető a saját gazdasága helyétől légvonalban számítva Magyarország területén legfeljebb 40 km távolságon belüli vásáron vagy piacon nem üzletben folytatott kereskedelmi tevékenység keretében, a Jöt. 110. § (11) bekezdése szerinti bejelentés megtételével is értékesítheti.)

A Kormányrendelet 6. §-ának újonnan megállapított (4) bekezdése a helyi termelői piacokkal kapcsolatban nyilvántartási-vezetési kötelezettséget ír elő az üzemeltető részére. Ezt a nyilvántartást az üzemeltető köteles 60 napig megőrizni és az ellenőrző hatóság kérésére bemutatni.

A helyi termelői piacok tekintetében is alkalmazandó a Kormányrendelet 8. § (1) bekezdése, amely a piac nyitvatartási idejének megállapítását az üzemeltető feladatkörébe utalja. **A 20 óra utáni nyitva tartás a helyi termelői piacok tekintetében is engedélyhez kötött, az engedélyezés az illetékes települési jegyző hatáskörébe tartozik.**

A helyi termelői piacok működésének megkönnyítését segíti elő a Kormányrendelet 1. § (3) bekezdése, amelynek értelmében a Kormányrendelet egyes rendelkezéseit – így a 2. § (3) és (4) bekezdését, a 7. §-t, valamint a 8. § (2) és (3) bekezdését – ezen piacok tekintetében nem kell alkalmazni.

2011. ÉVI – ÖNKORMÁNYZATI JOGALKOTÁST ÉS JOGALKALMAZÁST ÉRINTŐ – ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróságnak a Magyar Közlönyben megjelenő, az önkormányzati jogalkotást és jogalkalmazást érintő határozatait – a tavalyi esztendőhöz hasonlóan – összegyűjtöttük és az alábbiakban közzétesszük.

Az összefoglalóban feltüntetett 2011. évi AB határozatok az alábbi tárgyköröket érintik:

Adatkezelés: 175/2011. (XII. 29.) AB határozat

181/2011. (XII. 29.) AB határozat

Alpolgármester: 179/2011. (XII. 29.) AB határozat

Állattartás: 23/2011. (III. 30.) AB határozat
146/2011. (XII. 2.) AB határozat

Fizető parkolási rendszer: 22/2011. (III. 30.) AB határozat
62/2011. (VII. 13.) AB határozat

Gyülekezési jog: 142/2011. (XII. 2.) AB határozat

Hatáskör telepítés: 28/2011. (III. 31.) AB határozat
179/2011. (XII. 29.) AB határozat

Helyi építési szabályzat: 20/2011. (III. 30.) AB határozat
21/2011. (III. 30.) AB határozat
28/2011. (III. 31.) AB határozat
47/2011. (VI. 9.) AB határozat
52/2011. (VI. 24.) AB határozat
53/2011. (VI. 24.) AB határozat
71/2011. (X. 12.) AB határozat
140/2011. (XII. 2.) AB határozat
141/2011. (XII. 2.) AB határozat

Helyi adók: 63/2011. (VII. 13.) AB határozat
64/2011. (VII. 13.) AB határozat
99/2011. (XI. 17.) AB határozat
144/2011. (XII. 2.) AB határozat

Ivóvíz és szennyvíz díj: 178/2011. (XII. 29.) AB határozat

Jogszabály szerkesztés: 20/2011. (III. 30.) AB határozat
71/2011. (X. 12.) AB határozat
178/2011. (XII. 29.) AB határozat

Képviselő-testület működése: 145/2011. (XII. 2.) AB határozat

Közalkalmazotti jogviszony: 11/2011. (III. 9.) AB határozat

Közterület-használat: 24/2011. (III. 30.) AB határozat
26/2011. (III. 30.) AB határozat
27/2011. (III. 30.) AB határozat
142/2011. (XII. 2.) AB határozat

Köztisztviselői jogviszony: 29/2011. (III. 31.) AB határozat

Lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérlete, elidegenítése:
48/2011. (VI. 9.) AB határozat

66/2011. (VII. 18.) AB határozat
72/2011. (X. 12.) AB határozat
143/2011. (XII. 2.) AB határozat

Szabálysértés: 7/2011. (II. 11.) AB határozat
176/2011. (XII. 29.) AB határozat

Szociális ellátások: 181/2011. (XII. 29.) AB határozat

Távhőszolgáltatás : 49/2011. (VI. 9.) AB határozat

Települési szilárd hulladékgazdálkodás: 139/2011. (XII. 2.) AB határozat

Temető, temetkezés rendje: 180/2011. (XII. 29.) AB határozat

Vagyonrendelet: 66/2011. (VII. 18.) AB határozat

Zajterhelés: 21/2011. (III. 30.) AB határozat

7/2011. (II. 11.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 86. § (1) bekezdése és 131. § (1) bekezdése alkalmazásakor az Alkotmány 57. § (5) bekezdésén alapuló alkotmányos követelmény, hogy becsületsértési ügyekben a sértett panasszal élhet a szabálysértési hatóságnak az eljárást a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (Sztv.) 131. § (1) bekezdése alapján megszüntető határozatával szemben.

Az Sztv. 131. § (1) bekezdése az általános rendelkezésekhez képest további két megszüntetési okot határoz meg, becsületsértési ügyekben az eljárás megszüntetésére az Sztv. 84. §-a, 86. §-a és 131. §-a együttes alkalmazása alapján kerül sor. Ez azt jelenti, hogy az Sztv. 86. § (1) bekezdésének „a 84. § alapján hozott határozatával szemben a sértett panaszt tehet” szövegrészébe beleértendő az Sztv. 131. § (1) bekezdése szerinti eljárást megszüntető határozat. Ezt az értelmezést támasztja alá az Sztv. 132. §-a, amely szerint a „becsületsértési ügyekben emelt kifogást, illetőleg panaszt az iratokkal együtt [...] közvetlenül az illetékes bírósághoz kell megküldeni”, s a panaszt a bíróság bírálja el. Ez utóbbi rendelkezés nem csupán az Sztv. 84. § (1) bekezdése, hanem az Sztv. 131. § (1) bekezdése alapján hozott eljárást megszüntető határozatok elleni panaszra is irányadó.

Jelen ügyben az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az Sztv. 86. § (1) bekezdésének és az Sztv. 131. § (1) bekezdésének az az értelmezése van összhangban az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével, amely szerint becsületsértési ügyekben minden, az eljárás megszüntetéséről döntő határozat ellen biztosítani kell a panaszjogot.

11/2011. (III. 9.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 57/B. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenesek, ezért azokat 2011. május 31. napjával megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy 2010. április 1-jével a magasabb vezető beosztású közalkalmazottat [a Kjt. 57/B. § (1) bekezdése alapján] évi 35 munkanap alapszabadság illeti meg rendes szabadságként; míg a vezető beosztású közalkalmazott [a Kjt. 57/B. § (1)

bekezdése alapján] rendes szabadságként évi 30 munkanapra válik jogosulttá. Így helytálló az indítványozók azon állítása, hogy előfordulhat olyan eset, amikor akár a magasabb vezető beosztású közalkalmazottak esetében rendes szabadságuk nagysága azonos, illetve a vezető beosztású közalkalmazottak esetében rendes szabadságuk nagysága azonos, vagy akár alacsonyabb lehet, mint a Kjt. besorolása alapján nekik nem vezető beosztásban járó évi rendes szabadság.

Mind a vezető, mind a magasabb vezető beosztású munkavállalók a vezetői és a rendes közalkalmazotti munkakörüket kötött munkaidőben látják el a Kjt. 55. §-a szerint. A törvényhozó 2011. január 1-jével hatályon kívül helyezte a Kjt. 55/A. § (1) bekezdését, amely a kinevezett magasabb vezetők számára lehetővé tette, hogy a munkaidejük beosztását, valamint a pihenőidejük (szabadság) igénybevételét maguk állapítsák meg. Az Alkotmánybíróság megállapította, nincs ésszerű indoka annak, hogy a magasabb vezető, illetve vezető állású közalkalmazottak rendes szabadsága (amely a munkavégzés alatt elhasználódott fizikai, illetve szellemi energia pótlását szolgálja) miért csak bizonyos esetekben tükrözi a fentiekben említett, a rendes besorolású közalkalmazotti munkakörökhöz képest – a fokozottabb munkateher pótlásaként – nagyobb mértékű szabadságot. Nincs ésszerű alkotmányos indoka annak sem, hogy egyes nem vezető beosztású, de azonos fizetési osztályban és fizetési fokozatban lévő közalkalmazottak rendes szabadsága miért azonos a vezető és magasabb vezető beosztású közalkalmazottakéval; ahogy az sem, hogy más esetekben meghatározott azonos fizetési osztályban és fizetési fokozatban lévő rendes besorolású közalkalmazottakhoz képest a vezető, illetve magasabb vezető beosztású közalkalmazottak – a megnövekedett munkateher ellenére – miért jogosultak kevesebb rendes szabadságra.

20/2011. (III. 30.) AB határozat:

Nagyközségi önkormányzat egyes ingatlanaira vonatkozó önkormányzati elővásárlási jog elrendeléséről szóló rendelete alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése.

A támadott rendelet határozatlan időre elővásárlási jogot állapít meg az Ör-ben felsorolt ingatlanok tekintetében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 25. §-a alapján. Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése szerint bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen áll fenn a jogorvoslat joga. A jelen esetben azonban nem bírósági, közigazgatási és más hatósági döntésről van szó, hanem települési önkormányzat képviselő-testületének rendeletéről, azaz jogszabályról. Alkotmányellenes az a szabályozás, amely az ingatlantulajdont korlátozó egyedi döntések rendeleti formában való megjelentetésével gyakorlatilag kizárja a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat benyújtásának lehetőségét. Alkotmányellenes az a szabályozási mód, amelynél több egyedi döntés összefoglalása jogszabályi, törvényi rendelkezés formájában jelenik meg, és ezzel kizárja a bírósági felülvizsgálatot. Az Étv. 25. § (2) bekezdése alapján nem kerül sor olyan közigazgatási határozat meghozatalára, amellyel szemben jogorvoslattal lehetne élni, hanem a települési önkormányzat rendelete határozza meg, melyek azok a telkek, amelyekre a megjelölt településrendezési cél megvalósítása érdekében elővásárlási jog keletkezik.

21/2011. (III. 30.) AB határozat:

Nagyközségi önkormányzat helyi építési szabályzatnak a település területén a megengedett zajterhelési határértékről szóló rendelkezése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése.

A vizsgált esetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a nagyközségi önkormányzat képviselő-testülete figyelmen kívül hagyta a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 89. § (3) bekezdése szerinti korlátozást, miszerint az általános határértékeket e törvényi felhatalmazás alapján az önkormányzati rendelet határozza meg azáltal, hogy nem ezeket alkalmazta, hanem enyhébb zajterhelési határértéket állapított meg a központi jogszabályban meghatározott általános határértékhez képest.

22/2011. (III. 30.) AB határozat:

Megyei jogú város önkormányzata közgyűlésének a fizetőparkolók működésének és igénybevételeinek rendjéről szóló rendeletének a kiszabott parkolási díj (pótdíj) megfizetéséért az országos gépjármű nyilvántartásban szereplő tulajdonos (üzembentartó) felelősségéről szóló rendelkezés alkotmányellenességének megállapítása, és polgári perekben történő alkalmazásának kizárása.

Az Alkotmánybíróság – a jelen ügyben is irányadónak tekintett – 109/2009. (XI. 18.) AB határozatában megállapította a közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 15. § (3) bekezdésének alkotmányellenességét, továbbá mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség orvoslására hívta fel a törvényhozót.

A hivatkozott döntésében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a közterületen való várakozás tárgyában hozott önkormányzati rendeletek nem „helyi közügyben”, hanem delegált jogkörben való önkormányzati jogalkotás eredményeként jöttek létre. Következésképpen, mivel a felhatalmazói jogkör gyakorlására alkotmányellenesen került sor, és a vizsgált önkormányzati rendeletek felhatalmazáson alapuló hatáskörben születtek, a felhatalmazó jogszabály alkotmányellenessége kihat a felhatalmazáson alapuló szabályok alkotmányosságára is. A vizsgált önkormányzati rendelet támadott szabályának alkotmányosságára is kihatott a felhatalmazó norma alkotmányellenessége, az Alkotmánybíróság megállapította az indítványban támadott jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességét is.

23/2011. (III. 30.) AB határozat:

Községi önkormányzatnak az állattartásról szóló rendelete „azzal, hogy ők legfeljebb 8 nagydarab nagyállatot tarthatnak „szövegrésze, és az ehhez kapcsolódó mellékletben lévő szabályozás alkotmányellenességének megállapítása, és azok 2011. május 1. napjával történő megsemmisítése.

A képviselő-testület a belterületi ingatlanokon „nagyállat” tartók homogén csoportján belül a rendelet megalkotását megelőzően már állatot tartók számára a jövőre nézve nagyobb számú (8 darab) nagyállat tartását tették lehetővé. E rendelkezéssel a képviselő-testület különbséget tett az állattartók között. Eltérő szempontokat érvényesített velük szemben, nem azonos módon szabályozott. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ennek az eltérő szabályozásnak, megkülönböztetésnek a régi állattartók részére biztosított átmeneti idő leteltét követően – különös tekintettel a közegészségügyi szempontokra figyelemmel alkotott rendelkezésekre – kellő súlyú, alkotmányosan elfogadható, ésszerű indoka nincs, ezért az diszkriminatív, ezért az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközik.

24/2011. (III. 30.) AB határozat:

Nagyközség Képviselő-testületének a köztisztaságról, a közterületek használatának rendjéről és a települési szilárd valamint folyékony hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásokról szóló rendeletének a közterületi árusítás napi díja cím alatti rendelkezésének a mozgóbolti tevékenység napi díjtétele alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése.

A jelen ügyben az önkormányzat a közterület tényleges használatához képest jelentősen eltérő mértékben állapította meg a közterületi értékesítés után fizetendő közterület-használati díjakat. A megközelítőleg hasonló nagyságú területet elfoglaló ún. helyhez kötött közterületi árusítás napi díjának nyolcszorosát, a mozgóárusításra megállapított napi díjnak pedig több mint tízszeresét kell a mozgóbolt esetében fizetni. Az Alkotmánybíróság korábban már azt is

hangsúlyozta, hogy a közterület-használat díjának olyan szabályozása, amely a közterület-használat értékét meghatározó tényezők azonossága esetén, a szolgáltatástól független, annak értékét nem befolyásoló szempontok alapján kirívóan magas díjfizetési kötelezettséget ír elő egyes vállalkozókra és ezzel megkülönböztetést tesz a közterületet használó vállalkozók között, önkényes, ezért alkotmányellenes.

26/2011. (III. 30.) AB határozat:

Községi Önkormányzat képviselő-testületének a közterületek rendjéről és használatáról szóló rendeletének a mozgóbolt esetében fizetendő díjról rendelkező rendelkezés alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése.

A döntés indokolása megegyezik a 24/2011. (III. 30.) AB határozat indokolásával.

27/2011. (III. 30.) AB határozat:

Községi Önkormányzat képviselő-testületének a közterület rendeltetéstől eltérő célú használatának általános szabályairól szóló rendeletének a mozgóbolti tevékenységre vonatkozó díjtételét tartalmazó rendelkezés alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése.

A döntés indokolása megegyezik a 24/2011. (III. 30.) AB határozat indokolásával.

28/2011. (III. 31.) AB határozat:

Megyei Jogú város Önkormányzata Közgyűlésének a levegő minőségének védelmével kapcsolatos helyi szabályokról szóló rendeletének az energiatermelő, energiaellátó rendszerek kialakítására, átalakítására, illetve megváltoztatására vonatkozó követelményeket szabályozó rendelkezések alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése.

Az Étv. 36. § (1) bekezdés ec) pontja egyebek mellett rögzíti, hogy az építmény rendeltetészerű és biztonságos használhatóságához szükséges közmű- és energiaellátás biztosítása az építésügyi hatósági engedély kibocsátásának a feltétele. Az Étv. 36. § (1) bekezdés ec) pontja tehát az építésügyi hatósági engedélyezést, vagyis az államigazgatási hatósági hatáskör gyakorlását az építmény energiaellátásának biztosításától teszi függővé. Az Étv. azonban az energiaellátást érintően az építésügyi engedély kibocsátását nem köti további feltételekhez, különösen olyanokhoz nem, amelyek meghatározott energiatermelő, energiaellátó rendszerek kötelező alkalmazását, illetve a megvalósítandó energiatermelő, energiaellátó rendszerek kapcsán a levegőterhelés növelésének általános tilalmát foglalják magukban. Az Étv. a helyi jogalkotót sem jogosítja fel arra, hogy ilyen korlátozásokat, illetve tilalmakat az építésügyi engedély kibocsátásának feltételeként meghatározzon.

Az Étv. felhatalmazása alapján megalkotott OTÉK konkrétan rögzíti a helyi építési szabályzat korlátait. Az OTÉK 111. § (1) bekezdése kimondja, hogy a II-III. fejezetében meghatározott településrendezési követelményeknél szigorúbb követelményeket helyi építési szabályzat is megállapíthat. Az OTÉK 111. § (3)-(4) bekezdése szerint továbbá a IV. fejezetben szereplő előírásoktól is el lehet – a felsorolt esetekben – térni az új épületek esetében.

Az OTÉK IV. fejezetében található 78-79. § rendelkezik a hőellátó vezetékekről és berendezésekről, valamint a gázvezetékekről és gázfogyasztó készülékekről.

Az OTÉK 78-79. §-a mindazonáltal nem tartalmaz olyan szabályokat, amelyek egyes energiatermelő, energiaellátó rendszerek kizárólagos alkalmazását tennék kötelezővé, illetve amelyek a megvalósítandó energiatermelő, energiaellátó rendszerek kapcsán a levegőterhelés növelésének általános tilalmát foglalják magukban. (Az OTÉK 79. §-a bizonyos helyiségekben tiltja meg csupán a jellemzően az égéstermék-elvezetés nélküli, illetve nyílt lángú gázkészülékek alkalmazását.) Az OTÉK 111. §-a értelmében a helyi jogalkotó (helyi építési szabályzat) a 78-79. §-ban foglaltaktól nem térhet el, szigorúbb szabályozást még új

építmények esetén sem állapíthat meg.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az energiatermelő, energiaellátó rendszerek kialakítására, átalakítására, illetve megváltoztatására vonatkozó követelményeket maga a Kgyr. 6. § (2)-(3) bekezdése, illetve 10. §-a írja elő, s teszi – az Étv. és az OTÉK fentiekben ismertetett előírásaival ellentétes módon – alkalmazandóvá az építésügyi hatósági eljárásban.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kgyr. 7-9. §-a lényegében nem saját, helyi szabály, hanem magasabb szintű jogszabályi rendelkezések átvétele, számos helyen megváltoztatott szöveggel, illetve már hatályon kívül helyezett jogszabály (Korm. rendelet) alkalmazásának elrendelésével. A Kgyr. 7-9. §-a alapján mindazonáltal nem állapítható meg egyértelműen, hogy melyek a magasabb szintű, illetve a helyi szabályok; ezt a Kgyr. semmilyen módon nem jelzi, nem választja el.

A jelen esetben a Kgyr. szintén vegyes jogszabályszerkesztési technikával állapít meg a korábbi Korm. rendelet, illetve az új Korm.r. által magasabb szinten már szabályozott levegőtisztaság-védelem tárgyában a jegyző „mint elsőfokú környezetvédelmi hatóság” irányában adatszolgáltatási kötelezettséget, illetve számára levegőtisztaság-védelmi hatósági hatáskört.

Az Alkotmány 44/B. § (3) bekezdése szerint törvény vagy kormányrendelet államigazgatási feladatot, hatósági hatáskört állapíthat meg a jegyzőnek és kivételesen a képviselő-testület hivatala ügyintézőjének is. Az Ötv. 7. § (1) bekezdésének második mondata lényegében megismétli az Alkotmány 44/B. § (3) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezést.

Az Alkotmánybíróság korábban már rámutatott arra, hogy „az Alkotmány 44/B. § (2)-(3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a helyi önkormányzat szerveinek hatáskörébe utalt államigazgatási feladat- és hatáskörök gyakorlása nem tartozik a helyi önkormányzás körébe. Az államigazgatási hatósági jogkörök gyakorlása során a helyi önkormányzatok szervei (a jegyző, főjegyző, a polgármester, a megyei közgyűlés elnöke a megyei jogú város kerületi hivatalának előljárója, illetőleg a polgármesteri hivatal hatáskörrel felruházott ügyintézője) az állam központi szervei által alkotott jogszabályok érvényesítését szolgáló hatósági jogalkalmazó tevékenységet végeznek. (...) E hatáskörükben az önkormányzat szervei nincsenek alárendelve a képviselő-testületnek. A képviselő-testület a hatáskörrel felruházott tisztségviselőjétől, köztisztviselőjétől a hatáskört nem vonhatja el, e hatásköreik

gyakorlására utasítást nem adhat, nem jogosult hatósági határozataik felülvizsgálatára.” [56/1996. (XII. 12.) AB határozat, ABH 1996, 204, 212.]

29/2011. (III. 31.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek – a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról rendelkező 2010. évi CLXXIV. törvény 1. §-ával megállapított – 17. § (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti. A megsemmisített rendelkezés a határozat közzétételét követő napon veszti hatályát.

47/2011. (VI. 9.) AB határozat:

Városi Önkormányzat Képviselő-testületének az építési szabályzatról szóló rendelethez módosításáról szóló rendelet alkotmányellenességének megállapítása és 2011. december 11. napjával történő megsemmisítése.

A helyi önkormányzat településrendezési és építésügyi szabályozási autonómiája korlátozott, mind a rendeletalkotás tartalma, mind a rendeletalkotási eljárás tekintetében. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Ét.) 6. §-a szerint a helyi építési szabályzat –, amelyet az önkormányzat képviselő-testülete rendeleti formában fogad el – a településrendezés eszköze, amelyben a testület az országos szabályoknak megfelelően, az ott megengedett eltérésekkel rendelkezik a település közigazgatási területének felhasználásáról, beépítéséről, a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelméről, továbbá meghatározza a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket. Ezen szabályzatok megalkotásánál, illetve – az Ét. 9. § (9) bekezdése értelmében azok – módosításánál is be kell tartani az Ét. 9. §-ában foglalt eljárási rendet. Az Ét. 9. §-a a helyi építési szabályzat megalkotása során széles körű egyeztetési kötelezettséget ró a képviselő-testületre, s annak keretében az érintett állampolgárok, szervezetek, érdekképviselők, hatóságok számára véleménynyilvánítási, javaslattételi, észrevételezési lehetőséget biztosít, amelyek garanciális szabályokként épülnek be az eljárásba. Az Alkotmánybíróság működésének kezdetén, a 42/1992. (VII. 16.) AB határozatban felhívta

a figyelmet az építésügyi jogalkotás fentebb írt sajátosságára, amikor a következőket állapította meg: „Az érdekelt államigazgatási és érdekképviselői szervekkel való egyeztetés kötelezettsége és a lakosságnak az eljárásba való bevonása olyan garanciális eljárási szabályok, amelyeket nem követel meg a jogi szabályozás a többi önkormányzati rendelet megalkotása során.”

48/2011. (VI. 9.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy fővárosi kerületi önkormányzatnak az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek elidegenítéséről szóló rendeletében nem tett eleget a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (Lt.) 52. §-ában, valamint 54. § (1) bekezdés a) pontjába foglalt szabályozási kötelezettségének.

Az önkormányzati bérlakás lakottsága – mint a lakás forgalmi értékét alapvetően befolyásoló tény – számos tényezőtől függ, így pl. függ a bérleti jog tartamától, a bérleti jogviszony tartalmától, a bérleti jogról való lemondás esetén fizetendő térítés összegétől, attól, hogy a kívülálló részére történő elidegenítés esetén a vételárat a bérleti jog, mint vagyoni értékű jog mennyiben csökkenti. Mindezek értékeléséhez az ingatlanpiaci tapasztalatok nem újtanak

megalapozott segítséget, így az önkormányzatnak kell rendeletében rendelkeznie arról, hogy a lakottság ténye miként veendő figyelembe az önkormányzati bérlakásnak az Lt. alapján jogosult részére történő elidegenítése esetén.

Az Lt. 54. § (1) bekezdés a) pontjában valamint 52. §-ában előírt jogalkotási kötelezettség célja az, hogy az Lt. alapján jogosult számára egyértelmű és előre kiszámítható és ellenőrizhető legyen az önkormányzati bérlakás vételára. Az önkormányzati rendelet. szabályai ezt az előreláthatóságot, kiszámíthatóságot nem biztosítják.

49/2011. (VI. 9.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy községi önkormányzat képviselő-testületének a távhőszolgáltatásról szóló rendelete meghatározott §-a, adott ideig alkotmányellenes volt, ezért a bíróság előtt folyamatban lévő perben nem alkalmazható.

Az Ör. kifogásolt rendelkezései értelmében a távfűtésről történő leválás csak a bekötővezetékéről ellátott ingatlan egészének lehetséges, épületrész vagy az ingatlanon belüli fogyasztó nem válhat le.

A távhőszolgáltatás biztosítása tehát olyan helyi közfeladat, amely törvényi szabályozás alatt áll. Erre tekintettel az önkormányzat rendeletalkotási szabadsága korlátozott, a képviselő-testületet csak a törvény felhatalmazása alapján, a törvények keretei között illeti meg a szabályozás joga.

A távhőszolgáltatásról szóló 2055. évi XVIII. törvény (Tsz.) rendeletalkotási felhatalmazást tartalmazó rendelkezései alapján a képviselő-testületnek arra nincs felhatalmazása, hogy rendeletében kötelezővé tegye a távhőszolgáltatás igénybevételét és megtiltsa a közüzemi szerződés felmondását.

A Tsz. 6. § (2) bekezdése, 52. § (2) bekezdése, illetve 60. § (3) bekezdése alapján a helyi képviselő-testületnek nincs felhatalmazása arra, hogy rendeletében a hőellátó rendszerek kialakítását, átalakítását korlátozza, s az érintettek számára távhőszolgáltatás igénybevételét tegye kötelezővé.

52/2011. (VI. 24.) AB határozat:

Megyei Jogú Városi Önkormányzat Közgyűlése által alkotott építési szabályzatáról szóló rendelete módosításáról szóló rendelet meghatározott §-a alkotmányellenességének megállapítása és 2011. december 11. napjával történő megsemmisítése.

A 2006. március 2. napján tartott közgyűlésen az Ör. alkalmas volt arra, hogy eredeti szövegezéssel a képviselők azt elfogadják, tekintettel arra, hogy ezzel a szövegváltozattal kapcsolatban az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv-ben (Ét.) előírt véleményezési eljárást lefolytatták. Azonban 2006. február 21-i keltezéssel a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság az Ör. eredeti, már véleményezett szövegéhez módosító indítványt nyújtott be, melynek tartalma az Ör. véleményezett szövegétől eltért (a módosítást a véleményezésre bocsátott változat nem tartalmazta). Ezt a módosítást a véleményezési eljárás ismételt lefolytatása nélkül a közgyűlés 2006. március 2. napján megtartott ülésén elfogadta. A hivatalvezető indítványa indokolásában arra hivatkozott, hogy a bizottsági módosítás tekintetében az előzetes véleményezési eljárás nem került lefolytatásra, így az sérti az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Ét.) 9. § (7) bekezdését.

Az önkormányzatok városrendezésre és építésügyre vonatkozó szabályozási autonómiája kizárólag a rendeletalkotás tartalmát és az alkalmazott eljárás lefolytatását meghatározó törvényi keretek között érvényesülhet. Ilyen, az önkormányzati rendeletalkotás során

irányadó eljárási rendelkezéseket állapít meg az Ét. említett 9. §-a is, amikor a helyi építési szabályzat elfogadásához a közérdek érvényesítése érdekében számos egyeztetési kötelezettséget ír elő, és az érintett állampolgárok, szervezetek, érdekképviseltek, hatóságok számára véleménynyilvánítási, javaslattevési, észrevételezési lehetőséget biztosít. Az érdekelt államigazgatási szervekkel való egyeztetés kötelezettsége és a lakosság bevonása az eljárásba olyan garanciális jellegű eljárási követelményeket jelent, amelyeket a jogi szabályozás nem ír elő más önkormányzati rendelet megalkotása során. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a véleményezési eljárás lefolytatása a módosító indítványok esetében is kötelező lett volna.

53/2011. (VI. 24.) AB határozat:

Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi építési szabályzatról szóló rendelet módosításáról szóló rendelet alkotmányellenességének megállapítása és 2011. december 31. napjával történő megsemmisítése.

Az Alkotmánybíróság a helyi építési szabályzatok vonatkozásában a 11/2004. (IV. 7.) AB határozatában a következőkre mutatott rá: „A helyi társadalmi viszonyok között fontos szerepet töltenek be az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Ét.) felhatalmazása alapján alkotott helyi építésügyi szabályzatok és a településrendezési tervek, miután ezek az adott település és környezete fejlődését, a településen élők, ott-tartózkodók életkörülményeit hosszabb időszakra döntően befolyásolják. Ebből is következik, hogy a helyi építésügyi előírásoknak több követelménynek kell eleget tenniük: az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdéséből adódóan az e tárgyban alkotott önkormányzati rendelet sem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal, a helyi építésügyi szabályzatnak és a települési rendezési tervnek figyelembe kell venni az országos településrendezési szakmai előírásokat, a település társadalmának igényét. Mindezekre tekintettel az Ét. részletesen szabályozza az építésügyi szabályzatok, a településrendezési tervek előkészítésének, egyeztetésének és elfogadásának a rendjét.

A indítványozó azt sérelmezte, hogy a terv az egyeztető tárgyalás napján került kifüggesztésre a polgármesteri hivatalban, amikor még a véleményeztetési eljárás be sem fejeződött, továbbá a tervek a kifüggesztést követően átdolgozásra is kerültek, végül pedig nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a terv a polgármesteri hivatalban 30 napig ki volt függesztve.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy nem a véleményezési eljárás befejezése után, hanem még azt megelőzően függesztették ki a polgármesteri hivatalban a terveket, ezért az eljárás sérti az Ét. 9. § (6) bekezdésében foglaltakat, mivel az önkormányzat a jogszabályban írt eljárási rendet megszegve folytatta le az eljárást.

62/2011. (VII. 13.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy megyei jogú város közgyűlésének a történelmi belváros környezetkímélő forgalmi rendjéről, valamint a fizető parkolóhelyek működtetéséről szóló rendelete alkotmányellenes, ezért 2011. december 31. napjával megsemmisítette, valamint megállapította, hogy az a bíróság előtt folyamatban lévő perben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság a Közúti közlekedés szabályairól szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 15. § (3) bekezdésének alkotmányellenességét a 109/2009. (XI. 18.) AB. határozatában (Abh.) már megállapította, és a jogszabályhelyet 2010. június 30. napjával megsemmisítette. E határozatában az Alkotmánybíróságnak az indítványok alapján döntenie kellett arról is, hogy a Kkt. 15. § (3) bekezdésének megsemmisítése érinti-e az e felhatalmazó

rendelkezésein alapuló, közterületen való várakozás tárgykörben alkotott támadott önkormányzati rendeletek érvényességét. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy önmagában a felhatalmazó rendelkezés alkotmányellenessége nem okozza automatikusan a felhatalmazáson alapuló önkormányzati szabályozás alkotmányellenességét. Ha a „felhatalmazó» jogalkotó közhatalma teljességének birtokában járt el”, úgy a felhatalmazó rendelkezés későbbi sorsa nem befolyásolja a reá alapított jogszabályok sorsát. Azonban amennyiben „e jogalkotói hatáskör csorbát szenvedett, úgy annak delegálására sem kerülhet sor alkotmányosan.” Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban vizsgált, a közúti várakozás tárgykörben hozott önkormányzati rendeletekkel kapcsolatosan megállapította, hogy azok – a Legfelsőbb Bíróság közúti várakozással kapcsolatos jogértelmezése szerint – polgári ügygel kapcsolatos szabályokat tartalmaztak, tehát nem „helyi közügyben”, hanem delegált jogkörben való önkormányzati jogalkotói munka eredményeképpen születtek meg. Mindezek miatt, mivel a felhatalmazói jogkör gyakorlására alkotmányellenes eredménnyel került sor, és a vizsgált önkormányzati rendeletek delegált, felhatalmazáson alapuló hatáskörben születtek, a felhatalmazó jogszabály alkotmányellenessége kihat a felhatalmazáson alapuló szabályok alkotmányosságára is. Az Alkotmánybíróság ezért az önkormányzati rendeleteket az Abh.-ban megsemmisítette.

63/2011. (VII. 13.) AB határozat:

Nagyközség önkormányzata mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő azáltal, hogy a helyi adókról szóló rendeletében a telekadóra vonatkozó rendelkezések megalkotása során nem tett eleget a helyi sajátosságok figyelembevételét előíró mérlegelési követelményeknek, amelynek 2011. december 31. napjáig kell eleget tennie.

A helyi adók esetében az arányos közteherviselés garanciáit elsősorban a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Hativ.) teremti meg azzal, hogy meghatározza a helyi önkormányzat adómegállapítási jogának kereteit, a bevezethető adók fajtáit, az adóalanyok körét, az adó tárgyát és alapját, valamint az adó mértékének maximumát. A telekadó esetén a Hatv. alternatív módon határozza meg az adó alapját, illetőleg mértékét. A Hatv. 21–22. §-a választási lehetőséget ad a helyi önkormányzatnak arra, hogy a telek alapterülete alapján tételes adóként vagy az ingatlan korrigált forgalmi értéke alapján, annak 3 %-áig határozza meg a telekadó mértékét. Az adó megállapításának ez utóbbi módja minden esetben biztosítja az ingatlan értékével arányos adóztatást. Abban az esetben, ha az önkormányzat az adót tételesen állapítja meg – mivel a tételes adó korlátozottabb lehetőséget kínál az értékarányos adóztatásra – a Hatv. rendelkezéseinek betartása mellett is előfordulhat, hogy az önkormányzati rendeletben meghatározott adómérték egyes adózók tekintetében súlyos méltánytalanságot eredményez. Ezért írja elő a Hatv. a 6. § c) pontjában az önkormányzat számára, hogy az adó mértékének megállapítása során köteles figyelemmel lenni a helyi sajátosságokra és az adóalanyok teherviselő képességére.

A Hatv. 22. §-a szerint, ha az önkormányzat a telekadó mértékét tételesen állapítja meg, az adó évi mértékének felső határa 200 Ft/m², amely a 6. § c) pontban foglaltak szerint a fogyasztói árszínvonal változásának megfelelően korrigálható.

Az Ör. a telekadó mértékének a törvényi adómaximumban való megállapításával ugyan formálisan eleget tett a Hatv. 22. § a) pontjában foglalt tételes előírásnak, de nem tett eleget a Hatv. 6. § c) pontjában előírt kötelező mérlegelési követelménynek. Ezzel a mulasztásával alkotmányellenes helyzetet idézett elő, mivel megsértette az Alkotmány 70/I. § (1) bekezdésében szabályozott arányos közteherviselés követelményét.

64/2011. (VII. 13.) AB határozat:

Városi önkormányzat képviselő-testületének a telekadóról szóló rendelet meghatározott §-a alkotmányellenességének megállapítása és 2011. december 31. napjával történő megsemmisítése.

A helyi adók esetében az arányos közteherviselés garanciáit elsősorban a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Hatv.) teremti meg azzal, hogy meghatározza a helyi önkormányzat adómegállapítási jogának kereteit, a bevezethető adók fajtáit, az adóalanyok körét, az adó

tárgyát és alapját, valamint az adó mértékének maximumát.

A telekadó esetén a Hatv. alternatív módon határozza meg az adó alapját, illetőleg mértékét. A Hatv. 21–22. §-a választási lehetőséget ad a helyi önkormányzatnak arra, hogy a telek alapterülete alapján tételes adóként vagy az ingatlan korrigált forgalmi értéke alapján, annak 3 %-áig határozza meg a telekadó mértékét. Az adó megállapításának ez utóbbi módja minden esetben biztosítja az ingatlan értékével arányos adóztatást. Abban az esetben, ha az önkormányzat az adót tételesen állapítja meg – mivel a tételes adó korlátozottabb lehetőséget kínál az értékarányos adóztatásra – a Hatv. rendelkezéseinek betartása mellett is előfordulhat, hogy az önkormányzati rendeletben meghatározott adómérték egyes adózók tekintetében súlyos méltánytalanságot eredményez. Ezért írja elő a Hatv. a 6. § c) pontjában az önkormányzat számára, hogy az adó mértékének megállapítása során köteles figyelemmel lenni a helyi sajátosságokra és az adóalanyok teherviselő képességére. A Hatv. 22. §-a szerint, ha az önkormányzat a telekadó mértékét tételesen állapítja meg, az adó évi mértékének felső

határa 200 Ft/m², amely a 6. § c) pontban foglaltak szerint a fogyasztói árszínvonal változásának megfelelően korrigálható.

Az Ör.-nek az indítvány által hivatkozott rendelkezése egységesen, az érintett ingatlanok rendeltetésének, értékének, az adóalanyok teherviselő képességének mérlegelése nélkül a Hatv. 22. § a) pontja által meghatározott összegben állapította meg a telekadó mértékét (és nem élt az árszínvonal változáshoz kapcsolódó korrekciós lehetőséggel sem).

Az Ör. az adómentességek, adókedvezmények szabályozása során sem alkalmazott olyan megoldásokat, amelyek a helyi sajátosságok, a telkek rendeltetésében, értékében fennálló különbségek, az adóalanyok teherviselő képességének mérlegelését tükröznék.

Az Ör. a telekadó mértékének a törvényi adómaximumban való megállapításával ugyan formálisan eleget tett a Hatv. 22. § a) pontjában foglalt tételes előírásnak, de mellőzte a Hatv. 6. § c) pontjában előírt kötelező mérlegelés követelményét, megsértve ezzel az Alkotmány 70/I. § (1) bekezdésében szabályozott arányos közteherviselés követelményét.

66/2011. (VII. 18.) AB határozat:

Megyei jogú város önkormányzatának az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok pártok részére történő bérbeadásáról szóló rendeletének 2011. október 1. napjával történő megsemmisítése, valamint a az önkormányzat vagyongazdálkodásról szóló rendelete meghatározott §-ának megsemmisítése.

Az Alkotmánybíróság egy korábbi, 47/2002. (X. 11.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) már vizsgálta, hogy alkotmányos-e, ha az önkormányzatok a pártok számára bérleti díj kedvezményt nyújtanak az önkormányzati tulajdonú helyiségek bérbeadásakor. Az Abh. szerint az Alkotmánynak a helyi önkormányzatra (Alkotmány 44. §), illetve a helyi

önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvénynek (Ötv.) az önkormányzati vagyon önkormányzati célokra való felhasználására vonatkozó rendelkezései (Ötv. 78. §) alapján a pártok számára nyújtott támogatások nem tekinthetők az önkormányzati feladatellátással kapcsolatos célnak. Az Abh. megállapította, hogy: „A helyi önkormányzásnak az Alkotmányban és az Ötv.-ben meghatározott e rendeltetését figyelembe véve az önkormányzati választásokon listát állító pártok, szervezetek támogatása nem tartozik a helyi közügyek körébe, a díjkedvezményen keresztül számukra nyújtott burkolt támogatás nem tekinthető olyanak, amely az önkormányzati feladatellátással kapcsolatos célokat szolgál. Ezért e szervezetek és más – e kedvezményben nem részesülő – helyiségbérlők közötti megkülönböztetésnek alkotmányosan elfogadható indoka nincs. Ugyancsak nincs ésszerű indoka a listát állító pártok, szervezetek és más pártok, politikai jellegű szervezetek közötti megkülönböztetésnek sem.”

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az önkormányzati rendelet (Ör.) burkolt támogatást nyújt a választásokon részt vett szavazópolgárok 1 %-ának szavazatát megszerző, vagy a közgyűlésben képvisellel rendelkező politikai pártok számára, és ezzel elfogadható alkotmányos indok nélkül tesz különbséget köztük és az egyéb helyiségbérlők között.

Az Ör. tehát megsérti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében fogalt jogegyenlőség elvét, ezért azt az Alkotmánybíróság megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság azért döntött a vagyonrendelet ide vonatkozó §-ának ex nunc hatályú megsemmisítése mellett, mert ezzel is meg kívánta erősíteni, hogy a helyi önkormányzatnak a vagyongazdálkodás keretén belül nincs alkotmányos lehetősége a politika pártok preferálására az általánostól eltérő szabályok alkotásával.

71/2011. (X. 12.) AB határozat:

Megyei jogú város közgyűlésének a helyi építési szabályzatról szóló rendelkezése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 25. § (1) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzatot elővásárlási jog illeti meg az építési szabályzatban és a szabályozási tervben meghatározott településrendezési célok megvalósításához szükséges ingatlanok esetében. Az Étv. 25. § (2) bekezdésének – az indítvány előterjesztésekor hatályos – szövege felhatalmazást adott az elővásárlási jog önkormányzati rendeletben való megállapítására.

Az Étv. jelenleg nem teszi lehetővé elővásárlási jog önkormányzati rendelettel történő alapítását, de ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az önkormányzat – az Étv. 25. § (1) bekezdése alapján – elővásárlási jogával éljen az ingatlan értékesítése esetén.

A 842/H/1993. AB határozat szerint a törvényességi kontroll keretében az Alkotmánybíróságnak az alacsonyabb szintű jogszabályt az éppen hatályos törvényi rendelkezéshez kell viszonyítania.

Ez egyúttal azt is jelenti, hogy az Alkotmánybíróság nem vizsgálta – nem is vizsgálhatta –, hogy az Ör. 2004. évi módosítása megfelelt-e az Étv. akkor hatályos rendelkezéseinek.

Az Ör. – a fentiek alapján – törvényi felhatalmazás nélkül rendelkezik az önkormányzat elővásárlási jogának létesítéséről, ami az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésének sérelmével jár. Ezért az Alkotmánybíróság az Ör. 34. § (6) bekezdés c) pontjának alkotmányellenességét

megállapította és a rendelkező részben foglaltak szerint megsemmisítette.

A megsemmisített rendelkezés egy konkrét jogügyletre – egy ingatlan tulajdonjogának megszerzése – vonatkozott. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az elővásárlási jog gyakorlásával ez a rendelkezés okafogyottá vált, a norma kiüresedett.

Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 10. § (2) bekezdése szerint a hatályos jogszabályt (jogszabályi rendelkezést) – főszabály szerint – a hatályon kívül helyezni kívánt jogszabály (jogszabályi rendelkezés) megalkotására hatáskörrel rendelkező szerv helyezheti hatályon kívül. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a végrehajtott, kiüresedett norma hatályon kívül helyezése nem az Alkotmánybíróság, hanem a jogalkotó feladata.

72/2011. (X. 12.) AB határozat:

Fővárosi kerületi önkormányzatnak az önkormányzat tulajdonában levő bérlővel terhelt nem lakás céljára szolgáló helyiségek elidegenítésének szabályairól szóló rendelet rendelkezései törvénysértésének megállapítása és 2011. november 30. napjával történő megsemmisítése.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a lakások és helyiségek bérletére valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (Lt.) 58. § (2) bekezdésében, valamint 60. §-ában foglalt rendelkezés az Áht. 108. §-ának (1) bekezdésében adott felhatalmazás alapján megállapított törvényi kivételt tartalmaz a versenytárgyalás útján történő értékesítés kötelezettsége alól. Az Lt. 58. § (2) bekezdése ugyanis az 58. § (1) bekezdése alapján elővásárlási joggal rendelkező bérlő részére történő elidegenítés esetére kötelezően előírja, hogy a képviselő-testület önkormányzati rendeletben normatív módon határozza meg a vételár mértékét –lehetőséget adva vételárendegmény megállapítására is – és 60. §-ában vételár maximumot is megállapít erre az esetre nézve.

Az Lt. 58. § (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó helyiségek értékesítésére vonatkozóan az Lt. maga nem tartalmaz szabályozást, az 58. § (3) bekezdése csupán azt írja elő, hogy ezen helyiségek eladásának feltételeit önkormányzati rendeletben kell megállapítani. Az Lt. 58. § (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó helyiségek tekintetében tehát nincs olyan törvényi szabály, amely kivételt teremt az Áht. 108. § (1) bekezdésében szabályozott versenytárgyalás tartási kötelezettség alól. Ezen helyiségek értékesítése esetén amennyiben a helyiség forgalmi értéke meghaladja a költségvetési törvényben meghatározott értékhatárt az Áht. 108. § (1) bekezdésének és a Kt. 72. § (1) bekezdésének alkalmazása nem mellőzhető.

99/2011. (XI. 17.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy városi önkormányzat képviselő-testületének a helyi adókról szóló önkormányzati rendelete meghatározott §-a sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését, ezért az 2011. december 31. napjával megsemmisítette.

A helyi önkormányzatok adómegállapítási joga az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés d) pontján alapul. Az Alkotmány e rendelkezése a helyi önkormányzati alapjogok között a képviselő-testület alkotmányi védelemben részesített hatásköröként határozza meg azt, hogy a képviselő-testület a törvény keretei között meghatározza a helyi adók fajtáit és mértékét.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) 17. §-a értelmében a telekadónak az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen belterületi földrészlet (telek) a tárgya, tehát az ingatlan-nyilvántartás szerinti önálló ingatlan. A Hatv. az adó alanyai és az adó tárgya tekintetében kógens rendelkezéseket tartalmaz, azaz nem

teszi lehetővé azt, hogy a helyi önkormányzatok a helyi adórendeleteik megalkotása során ezektől a törvényi rendelkezésektől eltérjenek.

A Hatv. csak egyetlen esetben ad lehetőséget adótárgyak alapterületének összeadására, mégpedig az építményadó vonatkozásában: a Hatv. 15. § a) pontja szerinti tételes adó esetében az 52. § 9. pontja alapján az egy helyrajzi számon lévő, több azonos fajtájú épület, épületrész esetén ezek összesített hasznos alapterületét kell hasznos alapterület alatt érteni. Ugyanakkor az adókötelezettséget ebben az esetben is adótárgyanként külön-külön kell megállapítani, és az adót is így kell kivetni.

Mindezekből következően – mivel a Hatv. arról nem rendelkezik – az önkormányzatnak nincs lehetősége arra, hogy a több telekkel rendelkező adózók esetében a külön helyrajzi számon lévő – tehát önálló ingatlanok minősülő – telkek alapterületének összegét tekintse a telekadó alapjának. Ez ugyanis a telekadó törvényben meghatározott tárgyának (beépítetlen belterületi földrészlet mint önálló ingatlan) megváltoztatását eredményezi.

Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Ör. 8. §-a azáltal, hogy a telekadó mértékének szabályozásakor alapterület-összeszámítást ír elő, s ehhez rendel sávosan differenciált adómértékeket, a Hatv.-be ütköző – s ezáltal az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését sértő alkotmányellenes – előírást tartalmaz. Az Alkotmánybíróság ezért az Ör. 8. §-át az adóévre tekintettel 2011. december 31. napjával megsemmisíti. Az Alkotmánybíróság az időpont meghatározásakor figyelemmel volt arra, hogy a megsemmisítés veszélyeztetheti az önkormányzat gazdálkodását, az ellátandó feladatok tárgyevi finanszírozását, ezért azt – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 43. § (4) bekezdése alkalmazásával – úgy állapította meg, hogy az önkormányzatnak elegendő idő álljon rendelkezésére az új szabályozás megalkotására.

139/2011. (XII. 2.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy községi önkormányzat Képviselő-testületének a háztartási hulladéokra vonatkozóan a közszolgáltatásról szóló rendeletének „Az egységcsomag árán felül a 2. mellékletben szereplő szemétszállítási díjat is meg kell fizetni” rendelkezése törvényt sértő, ezért azt megsemmisíti.

A hulladékcsomagolás biztosítása olyan helyi közfeladat, amely törvényi szabályozás alatt áll. Erre tekintettel az önkormányzat rendeletalkotási szabadsága korlátozott, a képviselő-testületet csak a törvény felhatalmazása alapján, a törvények keretei között illeti meg a szabályozás joga.

A települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése szerint a hulladék begyűjtésére szolgáló zsák árának tartalmaznia kell a hulladékmennyiség kezelési költségét is. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Kormányrendelet fenti rendelkezése kógens előírásokat tartalmaz, attól az önkormányzat nem térhet el, azaz a zsákos egységcsomag megvásárlásával a helyi ingatlan tulajdonosok nemcsak a zsákot magát vásárolják meg, hanem a hulladékcsomagolás díját is kifizetik. Az önkormányzat tehát nem állapíthatott volna meg a Kormányrendeletben foglaltaktól eltérő szabályokat a zsákos hulladékcsomagolás tekintetében.

140/2011. (XII. 2.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság Megyei Jogú város Közgyűlésének az érvényes szabályozási tervvel nem érintett városrészekben folyó építési tevékenység szabályozásáról szóló rendeletét megsemmisítette.

Az önkormányzati rendelet Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén esetlegesen alkalmazni rendeli a korábbi – már hatályban nem lévő – Részletes Rendezési Tervet, amennyiben az adott területre vonatkozóan nincs hatályos szabályozási terv és helyi építési szabályzat.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 60. § (3) bekezdése szerint a törvény hatálybalépésekor a korábbi jogszabályok rendelkezései szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően készített érvényes településrendezési terveket a módosításukig, de legfeljebb 2003. december 31-ig változatlanul alkalmazni kell a megyei jogú városok, a városok, a főváros, valamint a fővárosi kerületek (a továbbiakban: városi önkormányzatok) esetében. A 47/2005. (XII. 14.) AB határozat szerint az Étv. 60. § (3) bekezdéséből fakadóan az önkormányzat: „a korábbi rendezési tervet nem módosíthatja, ha a település területének vagy annak egy részének felhasználására, beépítésére vonatkozó helyi szabályokon változtatni kíván, hanem csak az Étv. és az OTÉK rendelkezéseinek megfelelő új településszerkezeti tervet fogadhat el határozattal, valamint az erre épülő új szabályozási tervet és helyi építési szabályzatot alkothat önkormányzati rendelettel.”

Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az Étv. 60. § (3) bekezdése 2009. október 1. napjával hatályát veszítette. Bár a 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) bekezdésének 24. pontja valóban hatályon kívül helyezte az átmeneti időszakra vonatkozó törvényi rendelkezést, ez nem jelenti azt, hogy a városi önkormányzatok ennek következtében eltérhetnének az Étv. településrendezésre vonatkozó szabályaitól. Épp ellenkezőleg, az Étv. 60. § (3) bekezdésében

szabályozott átmeneti időszak lezárultával a városi önkormányzatoknak már rendelkezniük kell az Étv. szabályainak megfelelő településszerkezeti tervvel, helyi építési szabályzattal. A jogalkotó erre tekintettel döntött a határidő lejártát követően az átmenetet biztosító rendelkezés deregulációjáról.

141/2011. (XII. 2.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy fővárosi kerületi önkormányzat képviselő-testületének a természeti környezet és a fák védelméről, valamint a városkép esztétikus kialakításáról szóló rendelete alkotmányellenes, ezért azt a határozat közzétételét követő naptól megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság a 7/2003. (III. 13.) AB határozatában megállapította, az Ötv. 16. § (1) bekezdéséből, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 9. § (7) bekezdéséből és 13. § (1) bekezdéséből kitűnik, hogy „az önkormányzatok városrendezésre és építésügyre vonatkozó szabályozási autonómiája kizárólag a rendeletalkotás tartalmát és az alkalmazott eljárás lefolytatását meghatározó törvényi keretek között érvényesülhet. Ilyen, az önkormányzati rendeletalkotás során irányadó eljárási rendelkezéseket állapít meg az Étv. fentiekben említett 9. §-a is, amikor a helyi építési szabályzat elfogadásához a közérdek érvényesítése érdekében számos egyeztetési kötelezettséget ír elő, és az érintett állampolgárok, szervezetek, érdekképviselők, hatóságok számára véleménynyilvánítási, javaslattételi, észrevételezési lehetőséget biztosít”

Az önkormányzat képviselő-testületének nincs szabad döntési lehetősége abban a tekintetben, hogy a helyi építési előírások megállapításáról az Étv.-ben szabályozott eljárási

rendben elfogadott helyi építési szabályzatban, vagy ezen eljárási kööttségek nélkül elfogadott önkormányzati rendeletben rendelkezik-e.

Az Ét. 9. § (7) bekezdése értelmében a településrendezési eszköz a (2)–(6) bekezdésben előírt véleményezési eljárás lefolytatása nélkül nem fogadható el. Az Ét. 9. § (9) bekezdése kimondja továbbá, hogy az (1)–(8) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a településrendezési eszköz módosítása esetén is alkalmazni kell. Tekintettel arra, hogy az Ét-nek az önkormányzati rendelet elfogadásakor hatályos szabálya nem sorolt fel olyan kivételes eseteket, amikor a véleményezési eljárás lefolytatása mellőzhető lett volna, ezért – az Ör. tartalmából következően – a véleményezési eljárás lefolytatása az Ör. megalkotáskor kötelező lett volna.

142/2011. (XII. 2.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy községi önkormányzat képviselő-testülete által a közterület használat és igénybevétel szabályozására alkotott rendelet meghatározott rendelkezési alkotmányellenesek, ezért azokat megsemmisíti.

A pártok által közterületen szervezett rendezvények a közügyek megvitatásának olyan fórumai, amelyek lehetőséget nyújtanak a részt vevő polgárok számára a párt közügyekben kialakított álláspontjának megismerésére, azzal kapcsolatos nézeteik kifejtésére, közös vélemény kialakítására, s így a gyülekezéshez való jog gyakorlása körébe tartoznak. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése alapján az alapvető jogokra vonatkozó szabályokat törvényben kell megállapítani, alapvető jog lényeges tartalmát törvény sem korlátozhatja.

A gyülekezési jog gyakorlásának részletes szabályait a jelenlevő képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) tartalmazza, amely meghatározza a közterületi rendezvények szervezésének, megtartásának feltételeit. Tekintettel arra, hogy az Alkotmány 8. § (2) bekezdése és 62. § (2) bekezdése alapján a gyülekezési jog szabályozása kizárólagos törvényhozási tárgy, a helyi önkormányzat a Gytv.-ben meghatározott feltételrendszert nem módosíthatja, nem egészítheti ki.

A törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok körében a közterület-használat szabályozása az Alkotmány és az Ötv. idézett rendelkezései alapján az önkormányzat jogalkotó hatáskörébe tartozik, azonban ez a jogkör nem terjed ki arra, hogy a közterület-használat szabályozása során Alkotmányban szabályozott alapvető jogok gyakorlását érintő, azokat korlátozó szabályokat állapítson meg.

143/2011. (XII. 2.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy városi önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletéről szóló rendelet meghatározott rendelkezései 2004. október 1. napjától 2006. április 12. napjáig alkotmányellenesek voltak, ezért ezek a rendelkezések meghatározott bírósági ügyben nem alkalmazhatók.

Az önkormányzat, mint polgári jogi bérleti szerződések alanya, mint a tulajdonában álló nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadója, a mellérendeltségi jogviszonyban nem jogosult jogszabállyal – önkormányzati rendelettel – egyoldalúan a szerződés tartalmi elemeit módosítani, a bérleti díjakat emelni.

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII törvény (Ltv.) – 1994. január 1-jétől 2006. március 30-ig hatályos eredeti – 36. § (2) bekezdése értelmében „[a]z önkormányzat tulajdonában lévő

helyiség (a továbbiakban: önkormányzati helyiség) bérbeadásának és a bérbeadó hozzájárulásának a feltételeit – az önkormányzati lakásokra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával – önkormányzati rendelet határozza meg. Az önkormányzati helyiség bérleti díjának mértékét nem kell önkormányzati rendeletben meghatározni.” (Azaz nem tette kötelezővé a helyiség bérleti díjának önkormányzati rendeletben történő meghatározását, de kifejezett tilalmat sem állapított meg.)

Ezzel szemben az Ltv. mód. (2005. évi CXXXII. törvény) 15. §-a az Ltv. 36. § (2) bekezdését módosította – az Alkotmánybíróság idézett határozataival egyezően – akként, hogy „a helyiségbér mértékét az önkormányzati rendelet nem szabályozhatja”.

Az Alkotmány – az önkormányzati rendelet elfogadásakor – 2010. december 31-ig hatályos 44/A. § (2) bekezdése értelmében a helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal.

A helyiségbérleti jogviszonyt a bérbeadó és a bérlő szerződése hozza létre, amely szerződés a Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre; ennek része a bérleti díj mértékében történő megállapodás is.

144/2011. (XII. 2.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy városi önkormányzat képviselő-testületének a helyi adókról szóló rendelete adott rendelkezése alkotmányellenes volt, ezért ez a rendelkezés meghatározott bírósági ügyben nem alkalmazható.

Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy a törvényben megállapított adókat, vagy azok valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, az adó bevezetésének időpontját és időtartamát meghatározza, az adómértéket a törvényben megállapított határokon belül állapítsa meg. A Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 6. § c) pontja arra hatalmazza fel az önkormányzatokat, hogy az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez, és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan a Htv.-ben meghatározott felső határokra, illetőleg néhány adó tekintetében a törvényben meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által

2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére figyelemmel állapítsa meg.

A Htv. meghatározza az idegenforgalmi adó megállapításának kereteit. A 30. § (1) bekezdésének b) pontja alapján idegenforgalmi adófizetési kötelezettség terheli azt, aki az önkormányzat illetékességi területén olyan üdülésre, pihenésre alkalmas épületnek tulajdonosa, amely nem minősül lakásnak. E rendelkezés szerinti adókötelezettség esetén az adó alapja a 32. § (1) bekezdésének b) pontja szerint az építmény hasznos alapterülete, az adó mértéke pedig ebben az esetben a 33. § c) pontja alapján évente 900 Ft/m².

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a képviselő-testület az adómérték szabályozásánál túllépte a Htv. 33. § c) pontjában meghatározott felső határt.

145/2011. (XII. 2.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy városi önkormányzat Képviselő-testületének a képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletének módosításáról szóló rendelete és a város reorganizációs programjáról szóló rendelete alkotmányellenes, ezért azokat a kihirdetésük napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette.

A Képviselő-testület ülését kizárólag a Polgármester hívhatta volna össze, más erre jogszerűen nem volt jogosult, mivel a Polgármester helyettesítésére a Képviselő-testület alpolgármestert nem választott, és a Polgármester akadályoztatása esetén a helyettesítésére az SZMSZ egyéb rendelkezést nem tartalmazott. Ebből következően a 2011. április 12-én tizenegy önkormányzati képviselő által megtartott ülés képviselő-testületi ülésként való megtartása törvénytörő volt.

Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy az Ötv. 12. § (2) bekezdése és az SZMSZ 15. § (1) bekezdése alapján a Képviselő-testület üléseit – alpolgármester megválasztásának hiányában – a Polgármestert volt jogosult vezetni, ezért törvénytörő működést jelentett, hogy a törvénytörő képviselő-testületi ülés levezetésére a jelenlévő tizenegy önkormányzati képviselő a korelnököt jelölte ki, mivel a korelnöknek az Ötv. 30. § (1) bekezdése alapján kizárólag a Képviselő-testület alakuló ülésének vezetésére lett volna lehetősége.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Képviselő-testület működése, döntéshozatala akkor törvényes, ha az önkormányzati képviselők a jogszabályok által meghatározott eljárási rendet betartják.

A polgármester akadályoztatása esetén az önkormányzati rendelet aláírójaként a polgármestert csak az alpolgármester helyettesíthette volna.

146/2011. (XII. 2.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy nagyközségi önkormányzat képviselő-testületének az állattartásra szolgáló melléképületek elhelyezésénél betartandó védőtávolságokról és az állattartással kapcsolatos egyéb feltételekről szóló rendeletének meghatározott rendelkezései alkotmányellenesek, ezért azokat megsemmisítette.

Következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata abban, hogy helyi közügy esetén a képviselő-testület közvetlenül az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében – külön törvényi felhatalmazás hiányában is – jogosult az országos szintű szabályozással nem ellentétes, ahhoz képest kiegészítő jellegű helyi jogalkotásra. A 37/2004. (X. 15.) AB határozat kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az önkormányzat dönthet úgy, hogy a lakosság békés együttélése és a későbbi jogviták elkerülése érdekében szabályozza az állattartás helyi kérdéseit.”

Megállapítható, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartására nem az élelmiszerláncról és a hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény, hanem a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet szabályai vonatkoznak, így a kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályozása nem lehet a helyi önkormányzatok képviselő testületének biztosított jogalkotási tárgy.

A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet meghatározza, milyen feltételekkel lehet állatokat kedvtelésből tartani (illetve velük kereskedni), ami a Korm. rendelet szerint a tenyésztést is magába foglalja.

E szabályok szerint nem kell hatósági engedély a kutya- és macska tenyésztési tevékenységhez sem. Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (Ávtv.) meghatározza az önkormányzatok állatvédelmi feladatait (48/A. §), amelyek között a kedvtelésből tartott állatok tenyésztésének engedélyezése egyáltalán nem szerepel.

Az önkormányzat hatósági jogkörei az Ávtv. 49. § (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján kibocsátott a települési önkormányzat jegyzőjének az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos egyes feladat- és hatásköreiről szóló 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet szerint állatvédelmi jellegűek.

Az önkormányzat hatósági tevékenységében az engedélyezés nem szerepel, viszont a jegyző számos hatósági intézkedést tehet, ám ezek feltétele mindig az állatvédelemre vagy állattartásra vonatkozó szabályok megsértése (az itt nem releváns veszélyes állatok kivételével).

Az önkormányzat tehát rendeletben sem írhatja elő a kutya- és macskatenyésztés engedélyhez kötését, mert egyáltalán nem tilthatja meg a jogszabályoknak megfelelően tartott állatok tartását. Egyedül a jogszabályok megsértése esetén jogosult (akkor is államigazgatási hatáskörben) az állattartóval szemben (aki lehet tenyésztő is) hatósági eszközökkel fellépni. Ennek következtében a kutya- és macskatartás, vagy tenyésztés nem köthető hatósági

engedélyhez. Ugyanakkor az önkormányzat állatvédelmi hatósági jogkörében köteles ellenőrizni, hogy az állatokat a jogszabályok szerint előírt feltételek között tartják-e.

175/2011. (XII. 29.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 45. §-a alkotmányellenes, ezért azt megsemmisítette.

A Ve. 45. §-ában foglalt szabály személyes adat kötelező kiszolgáltatását rendeli el, ezzel összefüggésben nem teszi lehetővé, hogy a választópolgár az információs önrendelkezési jogát gyakorolja, a róla nyilvántartott személyes adatok kiadását ugyanis sem a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv által kezelt személyes adatok esetén, sem a helyi választási iroda vezetője által közszemlére tett névjegyzékben szereplő személyes adatok esetén nem tilthatja meg.

Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a Ve. 45. §-a azáltal, hogy a választási kampány során a választópolgárok személyes adatainak a jelöltek, jelölő szervezetek általi kezelését lehetővé teszi anélkül, hogy az érintett jogosult lenne megtiltani a róla nyilvántartott adatok kiadását, az információs önrendelkezési jognak olyan korlátozását eredményezi, amelyet alkotmányos érték védelme nem tesz szükségessé, ezért alkotmányellenes.

176/2011. (XII. 29.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy megyei jogú város önkormányzatának a szabálysértésekről szóló önkormányzati rendeletének egyik szabálysértési tényállást – guberálást – szabályozó rendelkezése alkotmányellenes, ezért az megsemmisítette.

Az Ötv. 16. § (1) bekezdése felhatalmazza a helyi önkormányzatokat arra, hogy a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkossanak. A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs.) 1. § (1) bekezdése ezt tovább konkretizálja, amikor megállapítja, hogy önkormányzati rendelet jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekményt szabálysértésnek nyilváníthat. Ez a felhatalmazás azonban nem korlátlan. A Szabs. tv. ugyan nem tartalmaz tételes rendelkezést arra nézve, hogy a helyi önkormányzatoknak ez a jogositványa milyen jogellenes magatartások szabálysértéssé nyilvánítására terjed ki. Az önkormányzati jogkör korlátainak vizsgálata során a szabálysértés jogintézményének a rendeltetéséből kell kiindulni, abból, hogy szabálysértésnek azok a már jogellenes cselekmények nyilváníthatók, amelyek a társadalomra csekély fokban veszélyesek. Az önkormányzati rendeletben meghatározott szabálysértési rendelkezéseknek ugyanis összhangban kell lenniük a magasabb szintű jogszabályokkal, mindenekelőtt a Szabs. tv.-ben és az egyes

szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. r.-ben foglaltakkal.)

A Rendelet 14. § (2) bekezdése szabálysértésnek nyilvánítja, ha valaki „a közterületre kihelyezett gyűjtőedényzetből szemetet önt ki”. A szemet kiöntésének szankcionálását általában közegészségügyi és környezetvédelmi okok indokolják. A Szabs. r. 7. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt köztisztasági szabálysértési tényállás ugyanakkor már tartalmaz a közterületen, közforgalmú épületben és közlekedési eszközön való szemetelésre és azok beszennyezésére vonatkozó elkövetési magatartásokat. Ha tehát valaki közterületen szemetel, akkor azért a Szabs. r. 7. § (1) bekezdés a) pontja alapján felelősségre vonható, függetlenül attól, hogy a szemetelés miképpen valósul meg: szemet kiöntésével, hulladék eldobásával vagy egyéb módon.

A Szabs. tv. 169. § (2) bekezdése előírta az önkormányzatok számára, hogy „kötelesek felülvizsgálni az önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezéseket, és azokat, amelyek e törvény, illetve az egyes szabálysértésekről szóló kormányrendelet rendelkezéseivel nincsenek összhangban, vagy csak megismétlik a magasabb szintű jogszabályokban meghatározott szabálysértési tényállást, hatályon kívül kell helyezniük.

Aki a szemből az elhagyott tárgyat, hulladékot kiválogatja, és azokat elviszi, bűncselekményt még akkor sem követ el, ha a kiválogatott és összegyűjtött hulladék összessége számottevő értéket képvisel. Ha tehát egy konkrét esetben a szemetet eldobó személy az ingó dolgot a tulajdonjog feladásának szándékával hagyja el, akkor az elhagyott jószágnak (res derelicta) minősül, amelyet bárki jogellenesség nélkül birtokba, tulajdonba vehet.

Az önkormányzat az ilyen esetekben azért nem szankcionálhatja a szemet kivételét, mert az jogszerű cselekménynek minősül, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 127. §-a ugyanis kifejezetten rendelkezik a gazdátlan dolgon való tulajdonszerzésről.

Minthogy az önkormányzat a szabályozás indokaként titokvédelmi aggályokat is megfogalmazott, az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a levéltitok és a magántitok védelme kellően megalapozza-e a szemet kivételére vonatkozó szabálysértési tényállás megállapítását. Önmagában a levéltitok védelme azonban nem szolgáltat kellő indokot a szemet kivételének szankcionálására, hiszen a levéltitok oltalmát a Btk. 178. § (1) bekezdése biztosítja.

A guberálás kifejezés a köznapi szóhasználatban a még használható, esetleg értékkel bíró dolgok szemétként való keresésére, kiválogatására utal. Ez a cselekmény – például, ha a guberáló a talált holmikat összeszedi és elviszi – nem jár szükségképpen együtt a környezet szennyezésével, ezért általában és önmagában a környezetvédelem, köztisztaság szempontja nem indokolja a guberálás szankcionálását. Ha a guberálás mégis szemetelést eredményez, akkor az elkövető a Szabs. r. 7. § (1) bekezdés a) pontja alapján felelősségre vonható.

A közgyűlés a köznyugalom és közrend védelmére, továbbá a Kaposváron élők közérzetére hivatkozva szankcionálta a guberálást. Önmagukban azonban a közrendre és köznyugalomra vonatkozó elvont alkotmányos értékek nem indokolhatják e preventív jellegű szabálysértési tényállás megalkotását.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogyha a szemetelést meg nem valósító cselekményeket, a dolgok szemből való kivételét és a guberálást az önkormányzat szabálysértéssé nyilvánítja, azzal a hajléktalan vagy az egzisztenciálisan más módon kiszolgáltatott helyzetben lévő embereket stigmatizálja.

178/2011. (XII. 29.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy községi önkormányzat képviselő-testületének az önkormányzati közüzemi vízműből szolgáltatott ivóvíz díjának, valamint a szennyvízgyűjtés elvezetés és tisztítás szolgáltatási díjának megállapításáról szóló rendelete meghatározott rendelkezései alkotmányellenesek, ezért azokat a határozat közzétételét követő nappal megsemmisítette.

A közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetéséről szóló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kr.) és az önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) szabályainak összevetéséből kitűnik, hogy az Ör.-nek a szennyvízdíj megállapításánál figyelembe vehető vízmennyiségre vonatkozó előírásai lényegesen eltérnek a Kr. szabályaitól.

Az Alkotmánybíróság elvi jelleggel a 61/1994. (XII. 24.) AB határozatában megállapította: „Nincs jogszerű akadálya annak, hogy a helyi rendelet a magasabb szintű jogszabálynak a saját rendeletébe illeszthető előírásait – szó szerint – átvegye. Az sem törvénytörő, ha a helyi rendelet a magasabb szintű jogszabály előírásait nem ismétli meg. A magasabb szintű jogszabályi rendelkezések ugyanis – akár a szó szerinti átvétellel, akár alacsonyabb szintű jogszabályba való beillesztés nélkül – önmagukban is érvényesek. A vegyes jogszabály-szerkesztési megoldás azonban homályos, megtévesztő és félrevezető.” A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a szerint a jogi szabályozás nem lehet

indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. Ezzel összhangban – a 3. § harmadik mondata – egyértelműen kimondja, hogy a jogszabályban nem ismételhető meg olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alkotmány alapján nem lehet ellentétes.

Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat rendelete más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

A fentiekből következik, hogy a helyi önkormányzat rendeletében más jogszabályi rendelkezés nem ismételhető meg.

Önkormányzati rendeletek esetében a Jat. – tekintettel az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésére – lényegében általános jelleggel tiltja meg más jogszabályok rendelkezéseinek idézését. Ebből következően a helyi önkormányzatok rendeleteikben nem ismételhetik meg a magasabb szintű jogszabályok rendelkezéseit. A Jat. a fentebb ismertetett alkotmánybírósági gyakorlatot tehát részben törvényi szabállyá formálta, megerősítve, hogy a magasabb szintű jogszabályi rendelkezések – szó szerinti átvétel nélkül – önmagukban is érvényesek, arra az állampolgárok közvetlenül is hivatkozhatnak. Jelen ügyben ez azt jelenti, hogy bár az Ör. nem szabályozza az ún. locsolási kedvezményt [Kr. 24. § (4) bekezdés d)–e) pontja], annak igénybevételére a Kr. alapján a község lakosai is jogosultak.

„Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Ártv.) 7. § (1) bekezdésének tartalma a melléklet rendelkezéseivel összevetve nem kötelezi az ármegállapítót arra, hogy a legalacsonyabb vagy a legmagasabb ár szabályozása között válasszon. Az önkormányzat képviselő-testülete az Ártv.-ben kapott felhatalmazás alapján jogszerűen csak a legmagasabb árat állapíthatta meg.

A fentiek alapján azért, mert a Képviselő-testület nem nevesítette külön az Ör.-ben, hogy a megállapított díj a „legmagasabb ár”, az nem ütközik az Ártv. 7. § (1) bekezdésével, így nem sérül az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésének rendelkezése.

A helyi önkormányzatok az Ártv. szabályai alapján meghatározott közszolgáltatások legmagasabb hatósági árának rendeletben történő megállapítására rendelkeznek felhatalmazással, az ármegállapítás egyes garanciális szabályait az Ártv. 7–18. §-ai tartalmazzák.

Az önkormányzati tulajdonú víziközmű által biztosított közüzemi szolgáltatások díjával kapcsolatosan a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 13. §-a csak a fogyasztó díjfizetési kötelezettségéről rendelkezik, azonban a törvény e §-ának felhatalmazásán alapuló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet a közszolgáltatás szakmai szabályozása keretében egy sor olyan, a díjfizetésre, a szolgáltatás mennyiségének mérésére vonatkozó szabályt állapít meg (8. §, 17–18. §, 23–24. §), amelyek egyúttal behatárolják az önkormányzat díjmegállapítási szabadságát is.

A hatósági ár és a piaci ár összevethetőségéről pedig az alábbiakat mondta az Alkotmánybíróság: „Azon szolgáltatások esetén azonban, amelyek tekintetében törvény hatósági ár megállapítását írja elő, az árak a jogszabályban előírt hatósági árhoz igazodnak és nem a piaci kereslet-kínálati viszonyok határozzák meg azokat. Ezért az ilyen szolgáltatások esetén szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyának megítéléséhez nélkülözhetetlen piaci érték

megállapítására nincs mód. Így a hatósági árat megállapító rendeleti szabályok törvényessége a Ptk. rendelkezései alapján nem vizsgálható. Hatósági árak esetében a szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányosságát az árhatósági jogkört szabályozó törvények hivatottak biztosítani azzal, hogy meghatározzák az árképzés szabályait, a hatósági ár megállapítása során figyelembe veendő tényezőket.”

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. §-a alapján az Alkotmánybíróság hatásköre a jogszabályok alkotmányossági vizsgálatára terjed ki. Ennek keretében az Alkotmánybíróság csak azt vizsgálhatná, hogy a közszolgáltatásokkal kapcsolatos árhatósági jogkört szabályozó jogi normák megfelelnek-e az Alkotmány előírásainak, nem vizsgálhatja azonban az egyes helyi önkormányzatok árképzését, különösen az egyes díjtételek mértékét, mivel az önmagában nem alkotmányossági kérdés.

179/2011. (XII. 29.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy megyei jogú város önkormányzata közgyűlésének a bizottsági alap felhasználásáról szóló rendeletének egyes rendelkezései alkotmányellenesek, ezért azokat megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság már korábbi döntéseiben megállapította, hogy az alpolgármester a képviselő-testületnek nem szerve, ezért a képviselő-testület hatáskört az alpolgármesterre nem is ruházhat át. Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy jogállását tekintve a képviselő-testület saját tagjai közül választott alpolgármester önkormányzati képviselő, aki az Ötv. 34. § (3) bekezdése alapján a polgármester irányításával látja el feladatait.

Az Ötv. 34. § (1) bekezdése az Alkotmány 44/B. § (1) bekezdésének 2010. július 6-i módosítása nyomán kiegészült azzal a szabállyal, ami immáron lehetővé teszi, hogy a képviselő-testület alpolgármesternek olyan személyt is megválasszon, aki nem tagja a képviselő-testületnek. Esetükben a képviselő-testületi hatáskör-átruházás tilalma – az előzőekben kifejtettekből következően – fokozottabban érvényesül, hiszen az ilyen személyek alpolgármesterként még a képviselő-testület tagjának sem minősülnek.

Az Ötv. 9. § (3) bekezdése taxatív felsorolja azokat az önkormányzati szerveket, amelyekre a képviselő-testület a hatásköreit átruházhatja. Az Ötv. 9. § (3) bekezdése, amint arra idézett határozatában az Alkotmánybíróság rámutatott, nem teszi lehetővé az alpolgármesterre történő hatáskör-átruházást.

A közgyűlési rendelet 12. § (1) és (3) bekezdésének támadott szövegrésze, valamint (4) bekezdése értelmében az alpolgármestereket a költségvetési rendeletben meghatározott összegű alap illeti meg, s a közgyűlési rendelet az alap felhasználására hatalmazza fel

őket. A közgyűlés tehát a közgyűlési rendeletben az önkormányzati költségvetés egy része, a költségvetési rendeletben meghatározott összegű költségvetési alap felett rendelkezést biztosít az alpolgármestereknek, s kötelezi őket arra, hogy azt a közgyűlési rendeletben meghatározott keretek között, de lényegében saját hatáskörben használják fel. Ezt figyelembe véve megállapítható, hogy a közgyűlési rendelet alpolgármesteri alapról szóló rendelkezései ellentétesek az Ötv. 9. § (3) bekezdésével, amely nem teszi lehetővé az alpolgármesterre történő hatáskör-átruházást.

180/2011. (XII. 29.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy városi önkormányzat képviselő-testületének a temetőkről és a temetkezésről szóló rendelete 11. § (2) bekezdés első mondatának „ és rendelkezik a köztemető területére történő belépéshez Ajka Város Önkormányzata polgármesterétől írásos engedéllyel” szövegrésze, továbbá második mondata; a 11. § (3) bekezdés „ és 3.000 e Ft óvadék” szövegrésze, valamint 11/A. §-a alkotmányellenes, ezért azokat megsemmisítette.

Az önkormányzati rendelet (Ör.) támadott 11. § (2)–(3) bekezdései és 11/A. §-a a temetkezési szolgáltatók számára kötelezően írják elő három millió forintos óvadék letétbe helyezését ahhoz, hogy tevékenységüket folytathassák.

Az indítványozó azzal az indokkal kérte megsemmisíteni a támadott rendelkezéseket, mert az – álláspontja szerint – a tárgykört szabályozó magasabb, törvényi és kormányrendeleti szintű felhatalmazó szabályozás nélkül született.

Az Alkotmánybíróság megvizsgálta az Ör. rendelkezéseit, annak szabályozási környezetét és megállapította, hogy a temetkezési szolgáltatást a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) és a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) részletesen szabályozza. A Ttv. felhatalmazó rendelkezései között [Ttv. 41. § (3) bekezdés, 42. §] nem található olyan, amely a temetkezési szolgáltatóval szemben óvadék kikötésére hatalmazná fel a temetőt fenntartó önkormányzatot. Részletesen szabályozza viszont a Ttv. és a Vhr. a temetkezési szolgáltató biztosítékadási kötelezettségét, annak mértékét és folyamatos rendelkezésre állási kötelezettségét. E szabályok közt sem található olyan, amely az önkormányzat számára további biztosíték adásának előírását lehetővé tenné. Az Ör. 11. § (2) bekezdésében szereplő polgármesteri engedély kapcsán pedig az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a temetkezési szolgáltató tevékenységét a Ttv. keretei között, engedély alapján végzi. Az ilyen tevékenységet az engedély szerint végző szolgáltatónak a temetőbe való belépését további polgármesteri engedélyezéshez kötni a fenti érvek mentén szintén törvényellenes.

181/2011. (XII. 29.) AB határozat:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy megyei jogú város közgyűlésének az egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló Kgy. sz. rendelet meghatározott bekezdései alkotmányellenesek, ezért azokat megsemmisítette.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) a szociális ellátásra jogosult személyes adatokhoz fűződő jogának érvényesülése érdekében az adatkezelés garanciális szabályairól is rendelkezik. Eszerint a szociális ellátásokban részesülőkről nyilvántartást vezetni, a nyilvántartásokba betekinteni, azokról adatot szolgáltatni csak a Szocvtv. 18-24. §-aiban foglaltak szerint lehet.

Ugyancsak garanciális elv, hogy akire nézve a nyilvántartás adatot tartalmaz, az adatokba betekinthez és jogosult az adatok helyesbítését, törlését kérni, ha annak feltételei fennállnak (22. §).

Figyelembe veendők a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) ide vonatkozó szabályai. Mindenekelőtt a 3. § (1) bekezdése, amely szerint személyes adat akkor kezelhető, ha a) ahhoz az érintett hozzájárul, illetve b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

Személyes adatot az érintetten és az eredeti adatfeldolgozón kívüli harmadik személy számára hozzáférhetővé tenni csak konkrét törvényi felhatalmazás esetén szabad, illetve abban az esetben, ha az érintett abba beleegyezik. A személyes adat tehát általában nem lehet közzététel tárgya, azaz nem nyilvános. Maga az érintett ugyan dönthet a nyilvánosságra hozatalról, de a vizsgált Rendelet nem biztosítja az érintett számára, hogy eldöntse, önként feltárja-e személyes adatait, és azt sem, hogy tájékozott beleegyezést adjon a közzétételhez. A személyes adatok tulajdonosán kívül azonban kizárólag az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének megfelelő törvény rendelheti el a személyes adat bárki számára történő hozzáférhetővé tételét, illetve nyilvánosságra hozatalát. Ezt juttatja kifejezésre az Avtv. 3. § (4) bekezdése, amely szerint törvény közérdekből – az adatok körének kifejezett megjelölésével – elrendelheti a személyes adat nyilvánosságra hozatalát. A Rendelet 33. § (6) bekezdése önkormányzati rendeletként határoz a személyes adatok nyilvánosságra hozataláról. Erre azonban sem az Avtv., sem a Szocvtv. nem ad lehetőséget, sőt, az Avtv. 3. § (4) bekezdése a személyes adatok közzétételének elrendeléséhez kifejezetten megköveteli a törvényi szintet.

Az Avtv. a személyes adatoknak azt a körét, melynek nyilvánosságra hozatalát (vagy hozzáférhetővé tételét) törvény – közérdekből – elrendeli, közérdekből nyilvános adatnak nevezi. Közérdekből nyilvános adatnak minősülnek például a közhatalmat ellátó helyi önkormányzati képviselőknek a vagyonyilatkozatban szereplő személyes adatai, amelyek nyilvánosságra hozatalát törvény – a közélet ellenőrizhetővé tétele érdekében – rendeli el. A Rendelet támadott rendelkezése azonban nem a szabad döntésük alapján közhatalmi megbízást teljesítőkre, hanem magánszemélyekre, a helyi lakosság legkiszolgáltatottabb, „mélyszegénységben” élő tagjaira vonatkozik: azokra, akik a Szocvtv. 33. §-a alapján az aktív korúak ellátására jogosultak, illetve, akik a létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetük miatt a Szocvtv. 45. §-ában foglalt átmeneti segélyben részesülnek. Erre a személyi körre vonatkozóan azonban a személyes adatok közzétételére az Avtv. alapján kizárólag akkor van lehetőség, ha a személyes adatok közzétételének alkotmányos célja van.

Személyes adatok közzététele a személyes adatok védelméhez való jog korlátozását jelenti. Ez a korlátozás akkor tekinthető szükségesnek, ha megfelel a célhoz kötöttség követelményének: azaz, ha a személyes adat közzétételének törvényben előírt, pontosan meghatározott és alkotmányos indoka van. Sem a Szocvtv., sem pedig az Avtv. nem teszi azonban lehetővé, hogy önkormányzati rendelet ilyen preventív és megszegyenítő céllal személyes adatok közzétételét rendelje el. A Szocvtv. 24. § (1) bekezdése a jegyző nyilvántartásában szereplő adatoknak kizárólag a statisztikai célú (egyedi beazonosításra nem alkalmas) felhasználását engedi.

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

TÁJÉKOZTATÓ A GYERMEKEK UTÁN JÁRÓ ELLÁTÁSOKRÓL

Készítette: Néveri Mónika

A Kormányablakban a napi munkánk során gyakran tapasztaljuk, hogy a gyermeket vállaló, nevelő szülők nincsenek tisztában az őket megillető ellátásokkal, az igénylés menetével és az ellátás megállapításának szabályaival.

A könnyebb eligazodás érdekében a Hivatali Tájékoztató mostani számában összefoglalóan bemutatjuk azokat az ellátásokat, kedvezményeket, amelyek megilletik a gyermeket nevelő szülőket, a későbbi számokban pedig majd részletesen is ismertetjük, hogy milyen feltételek mellett állapítható meg egy-egy ellátás, kit illetnek meg a kedvezmények, miként kell azokat igényelni, milyen okmányokat szükséges az igénybejelentőhöz csatolni.

I. Az alanyi jogon igényelhető családtámogatási ellátási formák

1. Családi pótlék
 - a. nevelési ellátás
 - b. iskoláztatási támogatás
2. Gyermekgondozási segély
3. Gyermeknevelési támogatás
4. Anyasági támogatás.

II. A biztosítási jogviszonyban (pl. munkaviszonyban) álló szülőt megillető főbb ellátások, kedvezmények

1. Terhességi-gyermekágyi segély
2. Gyermekgondozási díj
3. Gyermekápolási táppénz
4. Gyermek után járó szabadság és pótszabadság
5. Az apát megillető munkaidő-kedvezmény
6. Családi adókedvezmény

III. A gyermek neveléséhez kapcsolódó egyéb ellátások

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
2. Étkezési térítési díjkedvezmény
3. Ingyenes tankönyvellátás
4. Életkezési támogatás (Babakötvény)

IV. A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekek után megállapítható ellátások

1. Emelt összegű családi pótlék
2. Hosszabb idejű GYES
3. Ápolási díj

4. Közgyógyellátás
5. Közlekedési kedvezmények
6. Parkolási Igazolvány
7. Utazási költségtérítés igénylése egészségbiztosítási ellátáshoz

Összefoglaló táblázat a gyermekek családtámogatási ellátásairól röviden (a biztosítási jogviszonyban álló szülő természetesen az alanyi jogon járó ellátásokat is megkapja, vagy választhat az ellátások formái közül):

Mikor igényelhető?	Alanyi jogon járó ellátás	Biztosítási jogviszonyban járó ellátás
A gyermek születése előtt 28 nappal vagy a gyermek születésekor		TGYÁS
A gyermek születésekor	Anyasági támogatás	
A gyermek születésekor	GYES	
A gyermek születésekor	Családi pótlék	
A TGYÁS lejártá után		GYED
A GYED lejártá után		GYES
3 gyermeket nevelő szülőnél a legkisebb 3 éves korától	GYET	

1. Alanyi jogon igényelhető családtámogatási ellátási formák

1. Családi pótlék

2010. augusztus 30-tól a családi pótlék két ellátást foglal magába, a nevelési ellátást, és az iskoláztatási támogatást.

A nevelési ellátást a még nem tanköteles, az iskoláztatási támogatást a tanköteles, s már nem tanköteles, de közoktatási (középfokú oktatási) intézményben tanulmányokat folytató gyermekek után folyósítják.

A nevelési ellátás és az iskoláztatási támogatás megállapításának feltételei és az ellátás összege azonos a korábban folyósított családi pótlék összegével.

Nevelési ellátás

Ki jogosult nevelési ellátásra?

Nevelési ellátásra jogosult

- a vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van (a továbbiakban együtt: szülő), a nevelőszülő, a hivatásos nevelőszülő, a gyám, továbbá az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt,
- a vagyonkezelői joggal felruházott gyám, illetőleg a vagyonkezelő eseti gondnok a gyermekotthonban nevelt, és
- a Magyarország területén működő szociális intézmény vezetője – amennyiben más személy jogosultsága nem állapítható meg – az intézményben elhelyezett, még nem

tanköteles gyermekekre tekintettel, a gyermek tankötelessé válása évének október 31-éig.

Saját jogán jogosult nevelési ellátásra a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától.

Iskoláztatási támogatás

Ki jogosult iskoláztatási támogatásra?

Iskoláztatási támogatásra jogosult

- a vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van (a továbbiakban együtt: szülő), a nevelőszülő, a hivatásos nevelőszülő, a gyám, továbbá az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt,
- a vagyonkezelői joggal felruházott gyám, illetőleg a vagyonkezelő eseti gondnok a gyermekotthonban nevelt, és
- a Magyarország területén működő szociális intézmény vezetője – amennyiben más személy jogosultsága nem állapítható meg – az intézményben elhelyezett, továbbá a gyámhivatal által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy:
- a tanköteles gyermekekre tekintettel a gyermek tankötelessé válása évének november 1-jétől a tankötelezettség teljes időtartamára, valamint
- a tankötelezettsége megszűnését követően közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermekekre (személyre) tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek (személy) a huszadik – a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik – életévét betölti; továbbá
- a vagyonkezelői joggal felruházott gyám, illetőleg a vagyonkezelő eseti gondnok a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, tanköteles gyermekekre tekintettel a tankötelezettség teljes időtartamára.

A súlyos és halmozottan fogyatékos tanuló szülője a tankötelezettség teljesítésének formájától függetlenül a tankötelezettség teljesítésének végéig jogosult iskoláztatási támogatásra.

2. Gyermekgondozási segély (GYES)

Ki jogosult gyermekgondozási segélyre?

- a szülő, a nevelőszülő, a gyám, a 16. életévét betöltött kiskorú szülő (ha a saját háztartásban nevelt gyermekének gyámjával nem él egy háztartásban, feltéve, hogy a gyámhivatal a kiskorú részére engedélyezte a szülői ház elhagyását)
- a gyermek 3. életévének betöltéséig.
- ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig. (A gyermek tankötelessé válásának időpontjaként legfeljebb a gyermek 10. életéve betöltésének napját kell érteni. Amennyiben ikergyermekek esetén a tankötelessé válás éve nem egyezik meg, úgy az ellátást a legkésőbb tankötelessé váló gyermek tankötelessé válása évének végéig folyósítják, legfeljebb a gyermekek tizedik életévének betöltéséig, változatlan összegben. Ebben az esetben a jogosult köteles benyújtani a hatósághoz az iskola

igazgatója azon döntésének másolatát, amelyben a jogosult gyermeke tankötelezettségének kezdetét a közoktatásról szóló törvényben foglaltaktól eltérően határozza meg.)

- a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek tizedik életévének betöltéséig
- a gyermek szülőjének vér szerinti, örökbefogadó szülője, továbbá annak együtt élő házastársa (nagyszülő)

3. Gyermekeknevelési támogatás (GYET)

Ki veheti igénybe a gyermeknevelési támogatást?

Gyermekeknevelési támogatásra az a szülő, nevelőszülő vagy gyám jogosult, aki saját háztartásában három vagy több kiskorút nevel. A támogatás a legfiatalabb gyermek 3. életévétől 8. életévének betöltéséig jár.

4. Anyasági támogatás

Ki jogosult anyasági támogatásra?

Anyasági támogatásra a szülést követően az a nő jogosult, aki terhessége alatt legalább négy alkalommal – koraszülés esetén legalább egyszer – terhes gondozáson részt vett. Az anyasági támogatás az anyát akkor is megilleti, ha a gyermek halva született.

II. A biztosítási jogviszonyhoz kötött ellátások

1. Terhességi-gyermekágyi segély

Ki jogosult terhességi-gyermekágyi segélyre?

2011. augusztus 31-ét követő szülések esetén terhességi-gyermekágyi segélyre jogosult: aki a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és

- a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő negyvenkét napon belül szül, vagy
- a biztosítás megszűnését követően negyvenkét napon túl baleseti táppénz folyósításának, az ideje alatt vagy a folyósítás megszűnését követő huszonnyolc napon belül szül.

2. Gyermekgondozási díj (GYED)

Ki jogosult a gyermekgondozási díjra?

Gyermekgondozási díjra jogosult

- a biztosított szülő, ha a gyermekgondozási díj igénylését – a gyermeket szülő anya esetén a szülést – megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,
- a terhességi-gyermekágyi segélyben részesült anya, akinek a biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély igénybevételének időtartama alatt megszűnt, feltéve, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket saját háztartásában neveli.

3. Gyermekekápolási táppénz

Meddig veheti igénybe az anya (apa) a gyermekápolási táppénzt?

- egy évesnél fiatalabb gyermek ápolása esetén a gyermek egy éves koráig;
- egy és három év közötti beteg gyermek esetén évenként és gyermekenként 84 naptári napig;
- három és hat év között évenként és gyermekenként 42 (egyedülállónak 84) naptári napon át;
- hat és tizenkét év közötti gyermek esetén évenként és gyermekenként 14 (egyedülállónak 28) naptári napon át.

4. A gyermek után járó szabadság, pótszabadság

Mikor köteles a munkáltató fizetés nélküli szabadságot biztosítani a szülőknek?

- a gyermek 3. életéve betöltéséig a gyermek gondozása céljából;
- a gyermek 10. életéve betöltéséig a gyermekgondozási segély folyósításának időtartama alatt, feltéve, hogy a munkavállaló a gyermeket otthonában gondozza,
- a gyermek 12. életéve betöltéséig a gyermek betegsége esetén, az otthoni ápolás érdekében.

Jár-e pótszabadság a gyermek után?

Igen, a gyermek születésének évétől, annak az évnek a végéig, amikor a gyermek a 16. életévét betölti, a következők szerint:

- egy gyermek után kettő,
- két gyermek után négy,
- kettőnél több gyermek után összesen hét nap pótszabadság illeti meg a szülőt.

5. Az apát megillető munkaidő-kedvezmény

Gyermeke születésekor jár-e az apának munkaidő-kedvezmény?

Igen, gyermeke születésekor öt munkanap munkaidő-kedvezmény illeti meg az apát, melyet legkésőbb a szülést követő második hónap végéig kérésének időpontjában köteles a munkáltató kiadni. Ha a családban ikergyermek születik, ebben az esetben is 5 munkanap munkaidő-kedvezmény illeti meg az apát.

A kedvezmény abban az esetben is megilleti az apát, ha gyermeke halva születik, vagy meghal.

A munkaidő-kedvezmény tartamára távolléti díj jár.

6. Családi adókedvezmény

Ki jogosult a családi kedvezmény érvényesítésére?

- az a magánszemély, aki gyermekére tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint családi pótlékra jogosult,
- a várandós nő és vele közös háztartásban élő házastársa;
- a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A családi pótlékra saját jogán jogosult, valamint a rokkantsági járadékban részesülő személy saját maga jogosult a kedvezmény érvényesítésére vagy a vele közös háztartásban élő magánszemélyek közül egy – a döntésük szerinti – minősül jogosultnak.

III. A gyermekneveléshez kapcsolódó egyéb ellátások

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- a pénzbeli támogatásnak,
- az ingyenes tankönyvnek
- egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat képviselő-testülete a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

2. Étkezési térítési díjkedvezmény

Gyermekétkeztetés esetén

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,
- fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, gyermek az intézményi térítési díj 100 %-át
- a fentiek alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50 %-át kedvezményként kell biztosítani.

3. Ingyenes tankönyvellátás

Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítani kell, hogy – az iskolától történő tankönyvkölcsönzés, napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzbeli támogatás útján – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- tartósan beteg
- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar)
- három vagy többgyermekes családban él,
- nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanuló.

4. Életkezési támogatás (Babakötvény)

2006. január 1-jétől a Magyar Köztársaság valamennyi újszülött polgára számára támogatást nyújt, amely arra szolgál, hogy a nagykorúság kezdetén, vagyis a 18. életév betöltése után könnyebb legyen a fiatalok életkezése, akár a továbbtanulás, pályaválasztás, akár az otthonteremtés és a családalapítás esetén.

IV. A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekek után megállapítható ellátások

- Ápolási díj
- Közgyógyellátás
- Közlekedési kedvezmények
- Parkolási Igazolvány
- Utazási költségtérítés
- Utazási kedvezmény

Továbbá a már ismertetett magasabb összegű családi pótlék, gyermekgondozási segély, étkezési térítési díjkedvezmény, ingyenes tankönyvellátás.

Vonatkozó jogszabályok

Ellátás	Jogszabály
Családi adókedvezmény	1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról 40.§
Anyasági támogatás	1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról 29-33. §
Terhességi-gyermekágyi segély	1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól 40-42.§
Gyermekgondozási díj (GYED)	1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól 42/A-D.§
Gyermekgondozási segély (GYES)	1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról 20-28.§
Családi pótlék (nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás)	1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról 7-8.§
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, Pénzbeli támogatás, Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 19-20.§, 28.§
Tankönyvtámogatás	2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről 6. §
Utazási költségtérítés	1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól 22. §
Babakötvény	2005. évi CLXXIV. törvény a fiatalok életkezési támogatásáról
Gyermekek után járó pótszabadság	1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről 132. § (2) bekezdés
Apáknak járó munkaidő-kedvezmény	1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről 138/A. §

LÍZINGELT INGATLANOK UTÁN FIZETENDŐ ÉPÍTMÉNYADÓ

Készítette: Dr. Kovács Anita

Az adóigazgatási gyakorlatban gyakran problémaként merül fel a lízingbe vett lakások után fizetendő építményadó alanyának meghatározása. Tipikusan a lízingbeadó társaság tulajdonában lévő, de magánszemély lízingelők által birtokolt lakások esetében merül fel ez a kérdés, mely ingatlanokat a lízingcégek kizárólag magánszemélyek részére történő pénzügyi lízingbeadás céljából vásárolták meg.

A lakáslízing térhódításának az oka az, hogy sokan nem rendelkeznek annyi anyagi erővel, hogy a jelzáloghitel felvételhez szükséges önerőt fel tudják mutatni, ezért nekik ez a finanszírozási módozat lehetőséget teremt a lakáshoz jutásra pótlólagos ingatlanfedezet bevonásával.

Az építményadót működtető települések általában mentességet biztosítanak arra az esetre, ha a tulajdonos lakását maga használja. A lízingkonstrukcióban vásárolt lakások esetében a lízingbevevő csak a futamidő végén szerez tulajdonjogot, tehát csak azt követően kaphat építményadó mentességet. A futamidő alatt a lízingbeadó pénztintézet az építményadó alanya, mivel ő az ingatlan bejegyzett tulajdonosa.

A gyakorlatban az adófizetés úgy működik, hogy a helyi adóhatóság a lízingcéggel szemben kivetí az építményadót, aki azt az üzletszabályzatára hivatkozva áthárítja a lízingbevevőre. Ezt a helyzetet azonban gyakran sérelmezi mind a lízingcég, mind az adót ténylegesen megfizető lízingbevevő.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 11. § (1) bekezdése szerint adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész; a 12. § (1) bekezdés értelmében az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa.

A Htv. ide vonatkozó értelmező rendelkezése (52.§ 7. pont) értelmében az ingatlan tulajdonosa az a személy vagy szervezet, aki/amely az ingatlan-nyilvántartásban tulajdonosként szerepel. Amennyiben az ingatlan tulajdonjogának átruházására irányuló szerződést az ingatlanügyi hatósághoz benyújtották – melynek tényét az ingatlanügyi hatóság széljegyezte –, a szerző felet kell tulajdonosnak tekinteni.

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inyvtv.) 17.§ (3) bekezdése szerint az ingatlan-nyilvántartásba tulajdonjog fenntartással történt eladás ténye jegyezhető fel az ingatlan tulajdonjogának a futamidő végén – minden további jognyilatkozat nélkül (ide nem értve a tulajdonjog bejegyzési engedélyt) – történő átszállását eredményező pénzügyi lízingbeadás esetében is.

A lízingcégek gyakran úgy értelmezik a Htv. fenti rendelkezését, hogy a szerző felet – lízingbe vevőt – kell tulajdonosnak tekinteni, mivel az ingatlan tulajdonjogának átruházására irányuló szerződést az ingatlanügyi hatósághoz benyújtották, a hatóság pedig a tulajdonjog fenntartással történő eladás tényét a tulajdoni lapon széljegyen feltüntette.

A Htv. értelmező rendelkezése álláspontjuk szerint nem tér ki arra, hogy a tulajdonjog átruházására irányuló szerződések közül ki kell zárni azokat a szerződéseket, melyeknél a részletre történő vételár (lízingdíj) kiegyenlítéséig az eladó a tulajdonjogot fenntartotta.

Az építményadó alanyának meghatározásakor a Htv. rendelkezéseitől nem lehet eltérni, az értelmező rendelkezések ugyanis egyértelműen meghatározzák, kit kell az építményadó alanyának tekinteni, más jogszabályok rendelkezései e tekintetben nem mérvadók.

A Htv. értelmező rendelkezéseinek alkalmazásával kapcsolatosan a Legfelsőbb Bíróság (BH 2010/314.) a következőket fejtette ki:

„ Valamennyi adójogszabály nemcsak az Art., hanem a személyi jövedelemadóról, a társasági adóról, az általános forgalmi adóról, és a helyi adóról szóló törvény is tartalmaz – egyebek mellett – rendelkezéseket az adó alanyára, az adókötelezettség keletkezésére, és rögzít „fogalmakat” továbbá „értelmező rendelkezéseket”. Ezek mindig az adott konkrét pénzügyi jogviszony kapcsán határozzák meg az egyes fogalmak jelentését, tartalmát, és – kifejezett törvényi felhatalmazás nélkül – nem lehet eltekinteni az alkalmazásuktól. Más (nem pénzügyi) jogszabály fogalom-meghatározása vagy egyéb rendelkezése kizárólag kifejezett, erre irányuló törvényi felhatalmazás alapján, az abban meghatározott körben vagy akkor alkalmazható, ha azt az adójogszabály nyilvánvalóan lehetővé teszi.,,

A lízingszerződés olyan, nem tisztán adásvételi, ún. atipikus szerződés, melynek lényege, hogy lízingbeadó lízingdíj fejében használatba adja a tulajdonában lévő vagyontárgyat a lízingbevevőnek, aki a lízingtárgy tulajdonjogát csak akkor szerzi meg, ha az utolsó részletet (lízingdíjat) is a kikötött határidő alatt megfizette. E tekintetben tehát egy bizonytalan jövőbeni eseménytől függ, hogy a lízingbevevő tulajdonszerzése egyáltalán bekövetkezik-e, hiszen nem szerződésszerű teljesítés esetén a lízingbeadó a lízingszerződést felmondhatja, ez esetben pedig a lízingbevevő tulajdonszerzésére nem kerül sor. Ezen alapvető ismérvek miatt nem lehet egyenlőséget tenni a lízingszerződés és az adásvételi szerződés között.

Mindezekre tekintettel önmagában az a tény, hogy az Inyvtv. hivatkozott rendelkezése lehetővé teszi a tulajdonjog fenntartással történő eladás tényének a tulajdoni lapra történő feljegyzését lízingszerződés esetén, még nem jelenti azt, hogy a lízingszerződés a Htv. 52. § 7. pontja szerinti adásvételi szerződéssel egyenlő lenne.

Az adó alanya a lízingcég mindaddig a bizonytalan jövőbeni esemény bekövetkeztéig, amíg a lízingbevevő – a tulajdonjog fenntartással történt eladás jogosultja – az utolsó lízingdíjat is megfizette, a szerződéses konstrukció értelmében a tulajdonjog ugyanis ekkor száll át a lízingbevevőre.

KOORDINÁCIÓS ÉS SZERVEZÉSI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

HATÁLYBA LÉPETT AZ ÚJ KÖZSZOLGÁLATI TÖRVÉNY

Készítette: Dr. Orbán Tamás

Az Országgyűlés 2011. december 19-ei ülésnapján fogadta el a **közzolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvényt (a továbbiakban: Kttv.)**. A törvény szövege a **Magyar Közlöny 2011. évi 164. számában** jelent meg. Az alábbiakban a törvény egyes rendelkezéseit ismertetjük kivonatos formában.

A Kttv. hatálya

A törvény **hatálya kiterjed**

- a Miniszterelnökség, a minisztérium, a kormányhivatal, a központi hivatal,
- a kormányhivatal és a központi hivatal területi, helyi szerve, a megyei, fővárosi kormányhivatal, valamint területi szerve, továbbá a Kormány által intézményfenntartásra kijelölt szerv,
- a rendőrség, a büntetés-végrehajtás és a hivatásos katasztrófavédeleми szerv központi és területi szervei **kormánytisztviselőjének és kormányzati ügykezelőjének kormányzati szolgálati jogviszonyára,**
- a minisztérium közigazgatási államtitkárának és helyettes államtitkárának, és a Miniszterelnökség helyettes államtitkárának kormányzati szolgálati jogviszonyára
- a helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala és hatósági igazgatási társulása, közterület-felügyelete, a körjegyzőség **köztisztviselőjének és közzolgálati ügykezelőjének közzolgálati jogviszonyára.**

Szintén a Kttv. rendelkezéseit kell alkalmazni **törvény eltérő rendelkezésének hiányában** azokra a köztisztviselőkre és közzolgálati ügykezelőkre, akik a Köztársasági Elnöki Hivatalban, az Országgyűlés Hivatalában, az Alkotmánybíróság Hivatalában, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában, az Állami Számvevőszéknél, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalában, a Gazdasági Versenyhivatalban, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeleténél, a Magyar Tudományos Akadémia titkárságán, a Magyar Művészeti Akadémia titkárságán, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában vagy a Közbeszerzési Hatóságnál dolgoznak

Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett **minisztériumba beosztott bíróra, illetve ügyészre,** ha törvény másként nem rendelkezik, a kormánytisztviselőkre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

A Kttv. **hatálya nem terjed ki**

- törvény eltérő rendelkezésének hiányában a Honvédség, a nemzetbiztonsági szolgálatok és a fegyveres biztonsági őrség szerveire;

- jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában a helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására – polgármesteri hivatalban – foglalkoztatottakra;
- a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottra,
- az **egyszerűsített foglalkoztatás** céljára létesített munkaviszonyban foglalkoztatottra, illetve alkalmi munkára irányuló egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatott munkavállalóra.

Általános magatartási követelmények

A jogszabály rögzíti a közszolgálati tisztviselők munkavégzésének szabályait, többek között a magatartási elvárásokat is.

Az általános magatartási követelmények az egész törvényt átható, mindkét félre irányadó magatartási szabályok és elvek:

- a köz szolgálatának elsődlegessége és a jó közigazgatásba vetett társadalmi bizalom fenntartása
- a jóhiszeműség és tisztesség elve
- az együttműködési kötelezettség
- a tájékoztatási kötelezettség
- a közszolgálati jogi szabályozás alapvetően kógens jellege
- a rendeltetésellenes joggyakorlás tilalma
- a munkaidőn kívüli magatartásra vonatkozó követelmények
- a titoktartási kötelezettség
- a személyhez fűződő jogok tiszteletben tartása – a korlátozás korlátai, az ellenőrzés lehetősége és korlátai
- egyenlő bánásmód követelménye

A kormánytisztviselői hivatás etikai alapelvei - ezek vonatkoznak a köztisztviselőkre is - közé sorolja a jogszabály:

- a hűséget és az elkötelezettséget,
- a nemzeti érdekek előnyben részesítését,
- a méltóságot és tisztességet,
- az igazságos és méltányos jogszolgáltatást,
- az előítéletektől való mentességet,
- a pártatlanságot
- a felelősségtudatot és szakszerűséget,
- az együttműködést,
- az intézkedések megtételére irányuló arányosságot és
- a védelmet.

A kormánytisztviselőnek és a köztisztviselőnek kinevezésekor **esküt** kell tennie, amelyben becsületére és lelkiismeretére fogadja meg, hogy Magyarországhoz és annak alaptörvényéhez hű lesz, a jogszabályait megtartja és másokkal is megtartatja, valamint tisztségét a magyar nemzet javára gyakorolja.

A törvény az **általános magatartási követelmények** között rögzíti, hogy a közszolgálati tisztviselő a munkaidején kívül sem tanúsíthat olyan magatartást, amely közvetlenül és ténylegesen alkalmas munkáltatója helytelen megítélésére, az általa betöltött beosztás

tekintélyének, a munkáltató jó hírnevének, a jó közigazgatásba vetett társadalmi bizalomnak, valamint a közszolgálat céljának veszélyeztetésére.

A Kttv. munkavégzésre vonatkozó egyes előírásai

A munkáltató főbb kötelezettségei:

- foglalkoztatási kötelezettség a kinevezésében foglaltak, a jogszabályok, a közszolgálati szabályzat szerint
- az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása
- a munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása
- előmenetel feltételeinek biztosítása
- munkaköri leírás elkészítése
- a munkaköri feladatok ellátásának megszervezése – a közszolgálati tisztviselő a közszolgálatból eredő jogait gyakorolni, kötelezettségeit teljesíteni tudja
- a munkaköri feladatok elvégzéséhez szükséges tájékoztatás és irányítás
- a munkakörrel kapcsolatos képzés és továbbképzés elősegítése
- illetmény és egyéb járandóságok megfizetése
- indokoltan felmerült költségek megtérítése
- teljesítményértékelés és minősítés
- érdekképviselői tevékenységgel kapcsolatos jogok gyakorolásának biztosítása
- a hivatali szervezet vezetője köteles közszolgálati szabályzatot kiadni a törvényben meghatározott kérdésekben, valamint az általános munkáltatói szabályozási hatáskörébe tartozó kérdésekben

A közszolgálati tisztviselő főbb kötelezettségei

- a feladatait köteles
 - a köz érdekében a jogszabályoknak, a hivatásetikai elveknek és a vezetői döntéseknek megfelelően,
 - az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal,
 - pártatlanul és igazságosan,
 - a kulturált ügyintézés szabályai szerint ellátni
- az előírt helyen és időben, munkára képes állapotban megjelenni
- munkaideje alatt – munkavégzés céljából, munkára képes állapotban – a munkáltató rendelkezésére állni
- vezetőkkal és munkatársakkal együttműködni
- munkáját személyesen ellátni, valamint általában olyan magatartást tanúsítani, hogy ez más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse, munkáját ne zavarja, anyagi károsodását vagy helytelen megítélését ne idézze elő
- köteles feladatait vezetői iránti szakmai lojalitással ellátni
- utasításteljesítési kötelezettség
 - az utasítás kötelező megtagadása – ha annak teljesítésével:
 - bűncselekményt, illetve szabálysértést valósítana meg
 - más személy életét, testi épségét vagy egészségét, illetőleg a környezetét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné
 - az utasítást megtagadhatja, ha annak teljesítése
 - az életét, egészségét vagy testi épségét, közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné, vagy
 - jogszabályba, a munkáltató által kiadott normatív utasításba ütközne
- köteles az utasítást adó figyelmét felhívni, és kérheti az utasítás írásba foglalását, ha

- az, vagy annak végrehajtása jogszabályba vagy a munkáltató által kiadott normatív utasításba ütközne, vagy
- teljesítése kárt idézhet elő és a következményekkel számolhat, vagy
- az utasítás az érintettek jogos érdekeit sérti

Munkaidő és pihenőidő

- teljes napi munkaidő: napi 8 óra (általános teljes napi munkaidő)
- heti munkaidő: heti 40 óra
- általános munkarend: hétfőtől csütörtökig 8.00-16.30 óráig, pénteken 8.00-14.00 óráig tart
- kinevezésben: részmunkaidő – az illetmény arányos csökkentése mellett

Munkaidőkeret

- a munkaidőkeretben teljesítendő munkaidő: a munkaidőkeret tartama, a napi munkaidő és az általános munkarend alapul vételével (a munkanapra eső munkaszüneti nap figyelmen kívül hagyásával)
- kezdő és befejező időpontját írásban meg kell határozni és közzé kell tenni
- tartama legfeljebb 4 hónap vagy 16 hét
- munkaidő-beosztás szabályait (munkarend) a munkáltatói jogkör gyakorlója állapítja meg – akár az általános munkarendtől eltérően is
- a beosztás szerinti napi munkaidő – a részmunkaidőt kivéve – 4 óránál rövidebb nem lehet
- a napi munkaidő legfeljebb 12 óra,
- a heti munkaidő legfeljebb 48 óra
- egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a beosztás szerinti heti munkaidő (48 óra) tartamát átlagban kell figyelembe venni
- osztott munkaidő: a munkáltató a felek megállapodása alapján a napi munkaidőt legfeljebb két részletben is beoszthatja
- a beosztás szerinti napi munkaidők között legalább 2 óra pihenőidőt kell biztosítani

Rendkívüli munkaidő

- a beosztás szerinti munkaidőn felüli, munkahelyen történő munkavégzés – rendkívüli esetben
- kérésre írásban kell elrendelni
- nem veszélyeztetheti a kormánytisztviselő testi épségét, egészségét, nem jelenthet személyi, családi és egyéb körülményeire tekintettel aránytalan terhet
- teljes napi munkaidő esetén naptári évenként 200 óra rendkívüli munkaidő rendelhető el
- de: arányosan, ha
 - a jogviszony év közben kezdődött,
 - határozott időre, illetve
 - részmunkaidőre jött létre

Munkavégzésre rendelkezésre állás – rendkívüli esetben a beosztás szerinti munkaidőn felül, meghatározott ideig és helyen

- ha a munkáltató meghatározza a rendelkezésre állás helyét: **ügyelet**

- ha a tartózkodási helyét a közszolgálati tisztviselő határozza meg úgy, hogy a munkáltató utasítása esetén haladéktalanul rendelkezésre álljon: **készenlét**
- 4 órát meghaladó időtartamú rendelkezésre állás csak
 - a társadalmi közszükségletet kielégítő szolgáltatás folyamatos biztosítása, továbbá
 - baleset, elemi csapás, súlyos kár, valamint az egészséget vagy a környezetet fenyegető veszély megelőzése, illetve elhárítása érdekében rendelhető el

Munkaközi szünet:

- ha a napi munkaidő a **6 órát meghaladja**, a munkaidőn belül – a munkavégzés megszakításával – **napi 30 perc**
- minden **további 3 óra** munkavégzés után **legalább 20 perc** munkaközi szünetet kell egybefüggően biztosítani

Napi pihenőidő: a napi munka befejezése és a következő napi munkakezdés között **legalább 11 óra** egybefüggő pihenőidőt kell biztosítani.

Heti pihenőidő: hetenként **két egymást követő pihenőnap**, ezek közül az egyiknek vasárnapra kell esnie.

Szabadság – alap- és pótszabadság

- évi 25 munkanap alapszabadság
- a pótszabadság mértéke
 - felsőfokú iskolai végzettség esetén (3-11 munkanap)
 - középiskolai végzettség esetén (5-10 munkanap)
 - vezetői munkakör – vezetői pótszabadság (11-13 munkanap)

Az igazgatási szünet

A Kormány a központi államigazgatási szervekre, azok területi és helyi szerveire nézve igazgatási területenként **rendeletben megállapíthatja azt az időszakot (igazgatási szünet), amely alatt a rendes szabadságot ki kell adni.** Az államigazgatási szerv hivatali szervezetének vezetője, a Kormány által megállapított igazgatási szünet időtartamán belül, az egyes szervezeti egységek esetében eltérő időszakban, illetve időtartamban határozhatja meg a szabadság kiadását, illetve kivételét. Az ilyen módon kiadott, illetve kivett szabadság **nem haladhatja meg a kormánytisztviselő tárgyévre megállapított alapszabadságának a háromötödét.**

A képviselő-testület, valamint a 2. §-ban felsorolt szervek vezetője – a Kormány ajánlásának figyelembevételével – **a rendes szabadság kiadására igazgatási szünetet rendelhet el.** Az ilyen módon kiadott rendes szabadság **nem haladhatja meg a köztisztviselő adott évre megállapított alapszabadságának a háromötödét.**

A törvény értelmében **megszűnik az ügykezelők illetménytáblája**, a továbbiakban a munkáltató a garantált bérminimum, illetve az illetményalap hatszorosa körüli mértékben meghatározott felső korlát keretei között állapítja meg az illetmény összegét, figyelembe véve a szolgálatban eltöltött időt is.

Magyar Kormánytisztviselői Kar

A jogszabály **2012. július 1-jével** hozza majd létre a kormánytisztviselők önkormányzattal rendelkező, közigazgatási szakmai, érdekképviseleti köztestületét, a **Magyar Kormánytisztviselői Kart**. Ennek hatásköre a kormánytisztviselői hivatás gyakorlásával összefüggő ügyekben az érdekképviselet, a kormánytisztviselői kar tekintélyének védelme, konzultáció a kormánytisztviselők foglalkoztatását és hivatásgyakorlásának feltételeit befolyásoló jogszabályok megalkotásában, etikai eljárás lefolytatása, díj alapítása, szakmai konferenciák szervezése, valamint tagjai számára jóléti, szociális és egyéb kedvezményes szolgáltatások nyújtása. A kar állami ellenőrzését az ügyészség látja el.

Ugyancsak **2012. július 1-jétől** jön létre a **Kormánytisztviselői Döntőbizottság**, amelyhez közzolgálati panasszal fordulhatnak a kormánytisztviselők.

KORMÁNYMEGBÍZOTTI KABINET TÁJÉKOZTATÓI

TÁJÉKOZTATÓ A KORMÁNYHIVATAL KORMÁNYMEGBÍZOTTI KABINETÉNEK TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinetje 2011. február közepétől látja el a hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott feladatokat. A mindössze négy főből álló szervezeti egység létrehozásának célja az volt, hogy erősítse a kapcsolatot a Kormányhivatal, az államigazgatás megyei szervei és a civil szféra között, segítse a *Jó állam* eszményének társadalmi elfogadását Csongrád megyében. Tagjai: dr. Juhász Tünde kabinetvezető, Görög Zsuzsanna személyi asszisztens, Varga Márta kommunikációs vezető, Farkas Gábor biztonsági tanácsos. A Kabinet a célok megvalósítása érdekében szakmai rendezvények és sajtóesemények, valamint országos és helyi akciók szervezésében vett részt.

A beszámoló az eddig elvégzett munkát összegzi.

Államigazgatási hatósági tevékenység segítése

A törvényi szabályozás számos államigazgatási kötelezettséget ró a megyei kormányhivatalokra. Az elmúlt évben a feladatellátást segítő kapcsolatok kialakítása során mind a KIM-mel és a szakigazgatási szervek minisztériumaival, mind pedig az államigazgatási feladatok ellátásában közreműködő társzervekkel, illetve az önkormányzatokkal sikerült megteremteni a sikeres együttműködés feltételeit. Példa erre dr. Szabó Erika államtitkár asszony, Halász János és dr. Rétvári Bence államtitkár urak, valamint több helyettes államtitkár látogatása, a Csongrád Megyei Államigazgatási Kollégium megalakulása, ülései, valamint Polgármesteri- illetve Jegyzői fórum szervezése, és mindezekben a nyilvánosság biztosítása.

Kormányablak működése

Az ügyfélszolgálat tevékenységének népszerűsítése érdekében az ügyköröket, a hosszú nyitva tartást, az egyablakos kiszolgálást, a szolgáltató szemléletet minden lehetőséget kihasználva népszerűsítettük. Erre a legjobb példa volt az, hogy a kormányablak munkatársai kihelyezett ügyfélfogadást tartottak a tavaly őszi Paprikafesztiválon és a márciusi Toros Fesztiválon. A Paprikafesztiválon a devizahitelek kezelésére vonatkozó kormányzati intézkedéscsomagról szóló tájékoztatás volt a kiemelt apropója a kitelepülésnek, a Toros Fesztiválon pedig a Népegészségügyi Szakigazgatási Szervvel közös standnál az egészségmegőrzés, az egészséges táplálkozási szokások népszerűsítése egészítette ki az általános ügyfélszolgálati tevékenységet. A megszokottól eltérő helyszíneken mindkét alkalommal több száz érdeklődőt sikerült tájékoztatni a Kormányablak szolgáltatásairól, ami nagyon kedvező visszhangra talált az állampolgárok körében. Kiemelten kezeltük az egyszerűsített honosítási eljárásban kapott feladatot: március 17-én számos határon túli magyar szervezet vezetőjének beadványával együtt összesen 52 kérelmet vettek át munkatársaink, egyetlen napon. Ez az ügykör azóta is az egyik „legnépszerűbb” tevékenysége a szegedi Kormányablaknak, több mint ezer állampolgársági kérelmet fogadtak be itt.

Kapcsolattartás a Kormányhivatal szervezeti egységeivel

A Kormányhivatal szervezeti egységeivel, a szakigazgatási szervekkel folyamatosan épül a kommunikációt és az együttműködést segítő kapcsolat. Számos, a lakosságot érintő kormányzati döntést ismertető sajtóeseményt szerveztünk közösen: munkaügyi tájékoztató rendezvényt, hatósági ellenőrzéssel, közlekedésbiztonsági akcióval, a nyugdíjfolyósítással kapcsolatos általános felhívással adtunk tájékoztatást a Kormányhivatal mint szervezet feladatairól, szerepéről (állásbörze, fogyasztóvédelmi pozitív lista, élelmiszerbiztonsági ellenőrzés, kis- és középvállalkozók számára kiírt munkahelyteremtő pályázat népszerűsítése stb.).

Lakossági kapcsolattartás

A Kabinet egyik legfontosabb feladata volt megteremteni annak feltételeit, hogy a lakosság elfogadja a *Jó állam* koncepcióját, ezzel együtt megismerje a Kormányhivatalt, mint új államigazgatási szervezetet. A Kormányablakok feladata és működésük célja a közvetlen kapcsolattartás az állampolgárokkal, de ezen kívül újabb lehetőségeket kellett teremteni a kétirányú kapcsolattartásra. Ezek egyike volt a „*Kormány megbízott válaszol*” menüpont, amely a megújult honlapon lehetőséget adott arra, hogy bárki egyenesen a kormány megbízotthoz fordulhasson személyes jellegű ügyben vagy panasszal. Az első félévet értékelő események egyike volt egy *online fogadóóra*, amelynek keretében a Hivatal vezetője ezen a platformon keresztül válaszolt a lakossági megkeresésekre. A közvetlen kapcsolatteremtést szolgálta a *lakossági fórumok* szervezése is, amelyek keretében a kormány megbízott a szolgáltató szemléletű közigazgatásról, a patrióta gazdaságpolitikáról beszélt és válaszolt az érdeklődők bármilyen témában felvetett kérdéseire (Kisteleken, Csongrádon, Szegeden, Algyőn).

B. Nagy László, a Kormányhivatal vezetője és dr. Polner Eörs főigazgató az elmúlt egy évben a Hivatal képviseletében számos ünnepségen, rendezvényen vett részt, ahol köszöntőkben, előadásokban vagy egyéb nyilatkozatokban a közigazgatás átalakításának szolgáltató jellegét, a költségtakarékos működést, a hatósági szolgáltatásokban bekövetkezett változtatások lényegét tolmácsolta, vagy a társadalmi problémák, az államadósság kezelése érdekében tett lépéseket magyarázta.

Részvétel országos akciókban

A Kormányhivatal Koordinációs és Szervezési Főosztálya és a Kabinet közösen végezte azoknak az országos akcióknak a helyi szervezési feladatait, amelyekben minden kormányhivatal részt vett. Valamennyi kollégánk érdeme, hogy eredményesen teljesítettünk mind a „*TeSzedd!*” – hulladékgyűjtő akcióban, mind az *I. és a II. Kormánytisztviselői véradó napon*. Csongrád megye volt az egyik legeredményesebb a „*Változatos megyéink az Európai Unióban*” című művészeti pályázat lebonyolításában, hiszen a legtöbb, 25 pályamunka ide érkezett.

Külkapcsolatok

A Csongrád Megyei Kormányhivatal első külkapcsolatai a *határon túli magyar szervezetekkel* alakultak ki. Az egyszerűsített honosítási eljárásban kapott feladatok minél gyorsabb és egyszerűbb végrehajtása érdekében felvettük a kapcsolatot a *Vajdasági Magyarok*

Szövetségével, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanáccsal, és a Partiumi Demokrácia Központokkal. Ezek a szervezetek azóta is sok ügyfelet irányítanak hozzánk, és kedvező visszajelzéseket kapunk tőlük az itteni ügyintézésről.

Jelentős lépés volt a külkapcsolatokban a 2011. június 9-i Észak-Bácskai hivatalos út, amelynek során a Kormány megbízott, és *Deutsch Tamás* Európa Parlamenti képviselő látogatást tettek a most épülő horgosi ipari parkban. *Korsós Tamás* főkonzul úr szervezésében Magyarország Szabadkai Főkonzulátusán részt vettek egy állampolgársági eskütételen, majd megbeszélést folytattak a vajdasági magyar szervezetek vezetőivel. A nap zárásaként előadást tartottak a Magyar Közgazdász Társaság ülésén a magyar gazdaságpolitikai modellről és az Európai Unió bővítésének időszerű kérdéseiről.

A külkapcsolatok októberben egy hasonló, Temes megyei programmal erősödtek. B. Nagy László október 14-én az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Temes meghívására Temesvárra látogatott, ahol részt vett és előadást tartott az Erdély gazdaságfejlesztését szolgáló Mikó Imre-terv vitairatának bemutatóján a Kós Károly Községi Központban, előtte pedig ugyanitt tájékozódott a helyi civil szervezetek munkájáról. Programja során találkozott Temes megye elöljáróival, *Mircea Bacala* megyei prefektussal, *Marossy Zoltán* alprefektussal és *Constantin Ostaficiuc* megyei tanácselnökkel, majd felkereste a helyi Demokrácia Központot, ahol *Toró T. Tiborral*, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács alelnökével és *Kása Zsolttal*, a Központ elnökével, valamint az intézmény munkatársaival véleményt cserélt a helyi magyarságot érintő legfontosabb kérdésekről.

Sajtókapcsolatok, kommunikációs tevékenység

Ez a tevékenység alapvetően két területen működött az elmúlt évben: egyrészt a kormány megbízott illetve a Hivatal vezetői, másrészt a Kormányhivatal mint szervezet nyilvánosság előtti megjelenéséhez. Az egyik legfontosabb feladatunknak tekintettük a hírértékkel bíró információk továbbítását a lakosság számára. Az elmúlt egy évben annak érdekében, hogy minél több lehetőséget teremtsünk a Kormányhivatalban végzett munka megismertetésére, és minél pozitívabb legyen a szervezet megítélése, sajtóeseményeket szerveztünk és közleményeket adtunk ki. Ezekkel többnyire természetesen a megyei sajtó érdeklődésére számíthattunk, de nem volt ritka az olyan hozzánk kapcsolódó hír sem, amely országos elektronikus, online vagy print megjelenést hozott.

Az eddigi sajtómunka elemzése azt mutatja, hogy a Kormányhivatal ismertsége erősödik, a szervezet által végzett munka általános megítélése jó. Nem jelent meg a munkánkkal összefüggésben negatív hangvételű írás, vagy tudósítás.

Összegzés

A Kormány megbízotti Kabinet az első évben minden olyan tevékenység ellátására felkészült és alkalmassá vált, amely a kormány megbízott és a Hivatal vezetése, valamint a teljes Kormányhivatal tevékenységének népszerűsítését, nyilvánosság előtt megjelenését segítheti.

Kialakultak ez ehhez szükséges szervezeten belüli és szervezeten kívüli kapcsolatok. Megteremtődtek a hatékony külső és belső kommunikációt kiszolgáló feltételek.

Az első év eredményei és azok pozitív megítélése jó alapot szolgáltat arra, hogy tovább erősödjön ez a tevékenység, még ismertebbé és még elfogadottabbá váljon.

ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI IGAZGATÓSÁG TÁJÉKOZTATÓI

MAGÁN-ÁLLATORVOSI ÜGYELETI BEOSZTÁS

Csongrád megye
2012. február hónap
Magán-állatorvosi ügyeleti beosztás

Csongrád kerület, I. ügyeleti körzet: Csongrád

február 17.	február 20.	Dr. Vincze Vilmos	Tel.: 30-415-2731
február 24.	február 27.	Dr. Tóth Csaba	Tel.: 30-925-1511

Hódmezővásárhely kerület, II. ügyeleti körzet: Hódmezővásárhely, Mártély

február 17.	február 20.	Dr. Szmodics Sándor	Tel.: 30-958-4595
február 24.	február 27.	Dr. Szabó Dániel	Tel.: 30-310-0730

Hódmezővásárhely kerület, III. ügyeleti körzet: Székkutas, Kút völgy, Sóshalom

február 17.	február 20.	Ifj. Dr. Makay Attila	Tel.: 30-499-7645
február 24.	február 27.	Dr. Makay Attila	Tel.: 293-738

Makó kerület, IV. ügyeleti körzet: Makó, Ferencszállás, Földeák, Királyhegyes, Kiszombor, Maroslele, Óföldeák

február 17.	február 20.	Dr. Nádasdi László	Tel.: 30-205-7073
február 24.	február 27.	Dr. Török Miklós	Tel.: 30-638-5582

Makó kerület, V. ügyeleti körzet: Ambrózfalva, Apátfalva, Csanádalberti, Csanádpalota, Kövegy, Magyarcsanád Nagyér, Nagylak, Pítvaros

február 17.	február 20.	Dr. Matuz György	Tel.: 20-954-7883
február 24.	február 27.	Dr. Kovács József	Tel.: 20-976-3413

Szentes kerület, VI. ügyeleti körzet: Szentes, Derekegyháza, Nagytőke

február 17.	február 20.	Dr. Molnár Béla	Tel.: 30-995-1682
február 24.	február 27.	Dr. Hobot László	Tel.: 20-311-0830

Szentes kerület, VII. ügyeleti körzet: Mindszent, Szegvár

február 17.	február 20.	Dr. Kun Szabó István	Tel.: 30-568-8998
február 24.	február 27.	Dr. Lehoczky János	Tel.: 30-945-3764

Szentes kerület, VIII. ügyeleti körzet: Árpádhalom, Eperjes, Fábiánsebestyén

február 17.	február 20.	Dr. Czabarka János	Tel.: 30-495-0225
február 24.	február 27.	Dr. Fülöp Tamás	Tel.: 20-476-2172

Szeged I. kerület, IX. ügyeleti körzet: Szeged, Algyő

február 17.	február 20.	Dr. Haraszti Péter	Tel.: 30-943-3210
február 24.	február 27.	Dr. Tímár Béla	Tel.: 20-956-6975

Szeged I. kerület, X. ügyeleti körzet: Domaszék, Rösztke, Mórahalom, Zákányszék

február 17.	február 20.	Dr. Tóth Ferenc	Tel.: 20-476-3517
február 24.	február 27.	Dr. Kovács Tibor	Tel.: 30-965-3114

Szeged I. kerület, XI. ügyeleti körzet: Deszk, Klárafalva, Kübekháza, Szőreg, Tiszasziget, Újszentiván

február 17.	február 20.	Dr. Mender Ferenc	Tel.: 30-257-1838
február 24.	február 27.	Dr. Tóth Tamás	Tel.: 30-958-3913

Szeged I. kisállat készenléti ügyelet

február 17.	február 20.	Dr. Kókai Károly	Tel.: 30-630-9950
február 24.	február 27.	Dr. Perényi László	Tel.: 30-915-6960

A kisállat készenléti ügyelet pénteken 20:00-tól hétfőn 06:00-ig tart, hétköznap 20:00-06:00 között tart.

Szeged II. kerület, XII. ügyeleti körzet: Baks, Csengele, Dóc

február 17.	február 20.	Dr. Martinek Vilmos	Tel.: 30-487-3882
február 24.	február 27.	Dr. Dakó Zoltán	Tel.: 70-424-4455

Szeged II. kerület, XIII. ügyeleti körzet: Balástya, Sándorfalva, Szatymaz

február 17.	február 20.	Dr. Martinek Vilmos	Tel.: 30-487-3882
február 24.	február 27.	Dr. Dakó Zoltán	Tel.: 70-424-4455

Szeged II. kerület, XIV. ügyeleti körzet: Ásotthalom, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa

február 17.	február 20.	Dr. Papp Sándor	Tel.: 30-487-9805
február 24.	február 27.	Dr. Papp Zalán	Tel.: 30-429-4424

Szeged II. kerület, XV. ügyeleti körzet: Bordány, Forráskút, Üllés, Zsombó

február 17.	február 20.	Dr. Papp Sándor	Tel.: 30-487-9805
február 24.	február 27.	Dr. Papp Zalán	Tel.: 30-429-4424

Valamennyi szolgáltató magán-állatorvosi ügyelet pénteken 16.00-tól hétfőn 06:00-ig, hétköznap 20:00-tól, 06:00-ig tart.

TÁJÉKOZTATÓ AZ ÉLELMISZER-HIGIÉNIAI ISMERETEKKEL, VALAMINT A VENDÉGLÁTÁSSAL KAPCSOLATOS ELŐADÁSRÓL

1. Mindenkinek, aki az élelmiszer ellátásban pl. kisboltban, presszóban, kocsmában stb. dolgozik, rendelkeznie kell a felelősségével és feladatával arányosan, a munkavégzéséhez szükséges élelmiszer-higiéniai ismeretekkel.

Jogszabály nem rendelkezik arról, hogy ezt a tudást szervezett keretek között, külső oktatóval, vagy saját oktatás keretében kell megszerezni. Arról sem rendelkezik jogszabály, hogy mi legyen a tananyag.

A hangsúly két ponton van: az élelmiszervállalkozó felelősségén, és a dolgozók valós, a gyakorlatban is alkalmazott ismeretein.

Előírás nincs arra vonatkozóan, hogy az oktatásokat ki végezze, és arra sincs, hogy ezeket milyen gyakorisággal kell megtenni. Amennyiben az egység vezetője, azaz a felelős élelmiszeripari vállalkozó, vagy megbízottja, dolgozója stb. kellő ismeretekkel rendelkezik, a vállalkozás saját maga is bonyolíthatja az oktatásokat, de akár igénybe vehet erre külső szolgáltatásokat is. A hatóság csak az oktatások megtörténtét ellenőrzi, és hangsúlyosan azt vizsgálja, hogy a dolgozók munkavégzés közben megfelelő higiéniai gyakorlatot tanúsítanak-e. Az ismeretek hiányát ugyanis az ellenőrzésen a látottak és a tapasztaltak alapján nagyon gyorsan fel lehet mérni. Az oktatási papírok, dokumentumok bemutatása önmagában ilyenkor mit sem ér.

Ha a hatóság úgy ítéli meg, hogy a dolgozók nem rendelkeznek kielégítő ismeretekkel – mivel ez a fogyasztók egészségét veszélyeztetheti –, előírhatja az újbóli oktatást. Egy MgSzH elnökhelyettesi utasítás alapján, a hatóságilag elrendelt oktatást – éppen azért, hogy a képzést végző vállalkozók között zajló piacszerzéstől e tevékenységet távol tartsuk –, magának a hatóságnak kell elvégeznie. Jogszabály adta lehetősége a hatóságnak az is, hogy az oktatást követően annak eredményességét felmérje.

Jó hír, hogy a napokban elkészült **A vendéglátás és étkeztetés nemzeti Jó Higiéniai Útmutatója, (GHP)** amely ingyenesen, bárki számára hozzáférhető, és letölthető az MgSzH honlapjáról.

(http://www.mgszh.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/elelmiszer-takarmanybiztonsag/kozerdeku_adatok/vendeqlatas_ghp/utmutato_egyseges_szerkezet_ben)

Az útmutató széles szakmai konszenzussal készült, elismert szakemberek, és a szakmai civil szervezetek képviselőinek közreműködésével. Többek között kitér az oktatásokkal kapcsolatos vállalkozói feladatokra, segítséget ad a dolgozók minimum ismereteinek átadásához, a „házi” oktatások egyszerű dokumentálásához. Az a vállalkozó, aki az útmutatónak a saját tevékenységére vonatkozó fejezeteit ismeri, kellő tudással rendelkezik.

2. Az MgSZH Élelmiszer-és Takarmánybiztonsági Igazgatóság tájékoztatást tart (vállalkozások képzéséről, feltételeiről, sajtó cikkekről) vendéglátó és közétkeztető vállalkozások, üzemeltetők részére Igazgatóságunkon.

Az előadás díjtalan.

Az előadásra várjuk a vendéglátó és közétkeztető egységek vezetőit.

Az előadás időpontja: **2012. 03.23. 11 órai kezdettel**

Helyszíne: **Szeged, Vasas Szent Péter u. 9.**

Témája:

1. A vendéglátással és közétkeztetéssel kapcsolatos új jogszabályok
2. A vendéglátás és Étkeztetés Nemzeti Jó Higiéniai Gyakorlat Útmutató (GHP) ismertetése

letölthető:
(http://www.mgszh.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/elelmiszer-takarmanybiztonsag/kozerdeku_adatok/vendeqlatas_ghp/utmutato_egyseges_szerkezet_ben)

KÖZLEKEDÉSI FELÜGYELŐSÉG TÁJÉKOZTATÓI

A KÖZLEKEDÉSI FELÜGYELŐSÉG TÁJÉKOZTATÓJA A KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI SZOLGÁLTATÁSSAL KAPCSOLATOS RENDELET VÁLTOZÁSÁRÓL

A díj ellenében végzett közúti árutovábbítási, a saját számlás áruszállítási, valamint az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenységről, továbbá az ezekkel összefüggő jogszabályok módosításáról szóló 261/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet). Hatályos 2011. december 8-tól.

A kormányrendeletben több régi és új fogalom került megfogalmazásra:

1. **autóbusszal díj ellenében végzett belföldi személyszállítás:** az személyszállítás, amelynél a személyszállítás megkezdésének és befejezésének a helye Magyarország területén van, és utas csak Magyarország területén szállhat fel az autóbuszra és csak ott szállhat le arról;

2. **autóbusszal díj ellenében végzett nemzetközi személyszállítás:** az a személyszállítás, amelynél

2.1. a személyszállítás megkezdésének és befejezésének a helye Magyarország területén van, de az utazás során Magyarország területén kívül az autóbuszra utas szállhat fel, vagy arról utas szállhat le,

2.2. az utasszállítás megkezdésének vagy befejezésének a helye Magyarország területén kívül van, vagy

2.3. az utasszállítás megkezdésének a helye is és befejezésének a helye is Magyarország területén kívül van, de az utazás során Magyarország területén az autóbuszra utas szállhat fel vagy arról utas szállhat le;

3. **autóbusszal végzett saját számlás személyszállítás:** személyek ellenszolgáltatás nélküli szállítása, feltéve, hogy

3.1. a szállítást végző a tulajdonában lévő, általa üzemeltetett, lízingelt vagy meghatározott időtartamra bérelt autóbusszal végzi a szállítást, és

3.2. az autóbust a szállítást végző üzemeltető, annak tagja, vagy a vele munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy vezeti;

4. **bérelt teherjármű:** az a teherjármű, amely nincs a bérlő tulajdonában, de amelyet a bérlő – a teherjárműre (járművezető nélkül) a bérbeadóval meghatározott időtartamra kötött bérleti szerződés, lízingszerződés vagy a teherjármű használatát térítés ellenében lehetővé tevő egyéb szerződés alapján – díj ellenében végzett közúti árutovábbítás vagy saját számlás áruszállítás céljára kizárólagosan használhat,

5. **díj ellenében végzett közúti árutovábbítás:** a teherjárművel végzett közúti árutovábbítás, teherjárműnek járművezetővel együtt díj ellenében történő – a közúti árutovábbítási szerződésekről szóló jogszabályban meghatározottak szerinti – rendelkezésre bocsátása, valamint a teherjárművel díj ellenében végzett vontatás;

6. **díj ellenében végzett nemzetközi közúti árutovábbítás:** az a díj ellenében végzett közúti árutovábbítás, amelynél az árutovábbítás

6.1. megkezdésének és befejezésének a helye Magyarország területén van, de út közben Magyarország területén kívül a teherjárműre árut raknak fel, vagy Magyarország területén kívül arról árut raknak le, vagy

6.2. megkezdésének vagy befejezésének a helye Magyarország területén kívül van, vagy

6.3. megkezdésének a helye is és befejezésének helye is Magyarország területén kívül van, de az árutovábbítás során az azt végző teherjármű érinti Magyarország területét is;

7. **gazdálkodó szervezet szakmai irányítását ellátó személy:** az a személy, aki ténylegesen és folyamatosan szervezi és irányítja a gazdálkodó szervezet közúti közlekedési szolgáltatási tevékenységét;

8. **gazdálkodó szervezet székhelye:** az a helység (és ezen belül az a hely), ahol a gazdálkodó szervezetet megalapítják; az alapítást követő változás esetén a gazdálkodó szervezet székhelye az a helység (és ezen belül az a hely), amelyet az erre vonatkozó hivatalos nyilvántartásban székhelyként megneveznek;

9. **jármű tárolása:** a teherjármű és az autóbusz (a továbbiakban együtt: jármű) elhelyezése az e célból kijelölt helyen arra az időszakra, amely alatt a járművel az 1. § (1) bekezdés aa) – ac) pontjaiban meghatározott tevékenységet nem végzik, kivéve az e tevékenységek folytatása között a belföldi székhelyű üzemeltető esetén 7 órát, külföldi székhelyű üzemeltető esetén 24 órát meg nem haladó időtartamú várakozást;

10. **közforgalmú menetrend szerinti személyszállítás:** menetrend alapján díj ellenében végzett személyszállítási szolgáltatás, amelyet az utazási feltételek megtartásával bárki igénybe vehet;

11. **különjáratú személyszállítás:** személyek – megrendelő vagy szolgáltató által összeállított – csoportjának autóbusszal díj ellenében végzett nem menetrend szerinti szállítása;

12. **menetrend szerinti személyszállítás:** autóbusszal menetrend alapján díj ellenében végzett személyszállítás;

13. **ömlesztett áru:** részecskékből, szemcsékből, vagy nagyobb anyagdarabokból, illetve ezek kombinációjából álló anyag, amelyet tömegben, rendezetlenül és csomagolás nélkül raknak fel az azt továbbító teherjármű rakfelületére;

14. **saját számlás közúti áruszállítás:** árunak vagy más dolognak teherjárművel végzett szállítása, ha a

14.1. a szállított áru vagy más dolog a szállítást végző tulajdona, vagy azt a szállítást végző megvette, eladta, bérbe vette, bérbe adta, vagy az a szállítást végző által előállított, kinyert, feldolgozásra, javításra átvett, feldolgozott, javított dolog, és a szállítás célja az árunak vagy más dolognak a szállítást végzőhöz beszállítása, vagy a szállítást végzőtől való elszállítása, a szállítást végző saját céljaira, és a szállítást végző által üzemben tartott vagy bérelt teherjárművel végzik a szállítást;

14.2. a szállítást gazdálkodó szervezet az általa üzemben tartott vagy bérelt teherjárművel tagja vagy a vele munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy részére végzi, vagy az egyéni vállalkozó a saját maga részére végzi;

15. **teherjármű:** a tehergépjármű, továbbá a mezőgazdasági vontató, a lassú jármű, a mezőgazdasági vontatóból, valamint a lassú járműből és általuk vontatott pótkocsiból (félpótkocsiból) álló járműszerelvény;

16. **tehergépjármű:** a tehergépkocsi, a vontató – ideértve a nyerges vontatót is –, valamint az ilyen járműből és az általa vontatott pótkocsiból (félpótkocsiból) álló járműszerelvény;

17. **üzembentartó:** a járművet hatósági jelzéssel ellátó ország hatóságai által kibocsátott okiratba bejegyzett üzemben tartó (engedélyes, engedély jogosultja), ennek hiányában a tulajdonos; a 32. § szerinti szerződés esetén üzemben tartó a bérlő, illetve a használatba vevő.

(2) A közúti közlekedési szolgáltatási, a saját számlás közúti áruszállítási és az autóbusszal végzett saját számlás személyszállítási tevékenységnek részét képezi az árutovábbítás, az áruszállítás vagy a személyszállítás érdekében a járművel rakomány vagy utas nélkül megtett út is.

A Kormányrendelet 3.§ alapján a kizárólag 3,5 tonna megengedett össztömeg alatti **teherjárművet** üzemeltető áru fuvarozó vállalkozások részére – **1072/2009/EK rendeletben** és az **1073/2009/EK rendeletben** meghatározott **kabotázs-forgalmat** – árutovábbítási engedélyt nem szükséges kiváltani.

2012. december 4-től a 7,5 tonnát meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű teherjárművel saját számlás közúti áruszállítás közúti áruszállítási igazolvánnyal végezhető.

Nincs szükség engedélyre a következő tevékenységek végzéséhez:

- a) sérült vagy műszaki hibás járművek továbbítása,
- b) gyógyszerek, gyógyászati készülékek, berendezések, felszerelések és egyéb tárgyak természeti katasztrófa vagy egyéb közveszély miatt szükséges sürgős szállítása.

Az árutovábbítási, közúti személyszállítási, közösségi engedélyek és járművezetői igazolványok iránti kérelmet a vállalkozás székhelye szerint illetékes kormányhivatal közlekedési felügyelőségéhez kell benyújtani. Az illetékes hatóság a **lehető legrövidebb határidőn belül**, de a kérelem elbírálásához szükséges valamennyi dokumentum kézhezvételének időpontjától számított **legfeljebb három hónapon** belül megvizsgálja az engedélyezés iránti kérelmet. Az illetékes hatóság kellően indokolt esetben további **egy hónappal meghosszabbíthatja** ezt a határidőt.

Szakmai irányító feltételek változása:

- A szakmai irányítói képesítést szaktanfolyami képzés nélkül szerezhethet az a személy, aki hitelt érdemlően bizonyítja, hogy 2009. december hó 4. napját megelőzően folyamatosan tíz éven keresztül szakirányú szakmai vezető beosztásban dolgozott közúti közlekedési szolgáltatási tevékenységet végző, Magyarország területén székhellyel

rendelkező gazdálkodó szervezetnél. A vizsgára a (2)–(3) bekezdésekben foglaltakat kell alkalmazni.

- A szakmai irányító személyének alkalmatlanná válása, vagy a szakmai irányító személyében bekövetkező változás esetén a gazdálkodó szervezet **legfeljebb hat hónapig** működhet szakmai irányító nélkül. Ez a határidő a szakmai irányító elhalálása vagy munkaképességének elvesztése esetén **három hónappal meghosszabbítható**. Az engedélyezett határidő lejártával a gazdálkodó szervezet köteles igazolni a szakmai alkalmasság feltételének meglétét.
- a szakmai irányítók részére továbbképzést szervezni a közlekedési hatóság engedélye alapján lehet. A továbbképzés célja a szabályozásban időközben bekövetkezett változások megismertetése. A továbbképzést követő vizsgáztatást a közlekedési hatóság végzi, az előírt vizsgakötelezettségek sikeres teljesítéséről a közlekedési hatóság igazolást (a továbbiakban: továbbképzési igazolás) ad ki. **A szakmai alkalmasságot igazoló bizonyítvány tíz év eltelte után csak – a tíz évnél nem régebben kiállított – továbbképzési igazolással együtt érvényes.**
- A gazdálkodó szervezet szakmai irányítására az 1071/2009/EK rendelet 4. cikk bekezdésében foglaltak szerint kijelölt személy – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – csak egyetlen gazdálkodó szervezetnél láthat el szakmai irányítói tevékenységet.
- Ugyanaz a kijelölt személy legfeljebb két gazdálkodó szervezetnél láthat el szakmai irányító tevékenységet, ha ezeknek a gazdálkodó szervezeteknek a székhelye és minden olyan telephelye, amelyre a kijelölt személy tevékenysége kiterjed, azonos település közigazgatási területén van. A kijelölt személy ilyen esetben is csak összesen legfeljebb ötven jármű tekintetében lehet szakmai irányító.

Megváltozott feltétel a **vagyonbi biztosíték mértéke**, amely az **1071/2009/EK rendelet 7. cikk (1)** szerint, az **első jármű esetében 9 000 EUR, és minden további gépjármű esetében 5000 EUR**. Az euró értékét azokban a tagállami valutákban, amelyek nem vesznek részt a gazdasági és monetárisunió harmadik szakaszában, évente rögzíteni kell. Az alkalmazandó árfolyamként az **október első munkanapján érvényes** és az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett árfolyamot kell használni. Az árfolyamok a **következő naptári év január 1-jétől hatályosak**.

2012. január 1-jétől 2012. december 31-ig a 2011. október 3-án (az első munkanapon, hétfőn) **érvényes árfolyamot (294.50 Ft) kell figyelembe venni**.

A régi kauciókat, amennyiben az összeg megfelel, az új rendeleti hivatkozásokkal kell kiadni.

Járművezetői igazolvány

Az 1072/2009/EK rendelet szerint a járművezetői igazolvány a közösségi engedéllyel rendelkező vállalkozás kérelmére adható ki.

A járművezetői igazolvány a fuvarozó tulajdona, aki az okmányt **akkor bocsátja az abban megjelölt járművezető rendelkezésére, amikor a járművezető a fuvarozó részére kiadott közösségi engedéllyel vezet egy járművet**. A fuvarozó székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságai által kibocsátott járművezetői igazolvány egy hiteles másolatát a fuvarozó vállalkozás telephelyén kell őrizni. A járművezetői igazolványt bármely, ellenőrzésre jogosult

hivatalos személy felszólítására be kell mutatni. A **Kormányrendelet** alapján, a járművezetői igazolvány iránti **kérelemhez mellékelni kell** a járművezető munkavállalási engedélyének, munkaszerződésének és Magyarország területén való tartózkodása jogszerűségét igazoló okmányok hiteles másolatát. Mellékelni kell továbbá a járművezető szakmai képzését igazoló okirat (Vezetői engedély, Gépjárművezetői képesítési igazolvány, PAV alkalmassági) hiteles másolatát (és annak hiteles fordítását is).

A saját számlás közúti áruszállítást végző teherjármű, illetve a saját számlás személyszállítást végző autóbusz a közúti forgalomban saját számlás menetlevéllel vehet részt.

A Magyarország területén székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet által végzett *különcélú menetrend szerinti* személyszállításnál, valamint *különjárat* személyszállításnál az autóbuszban utazókról **utas listát** kell készíteni. Az utas lista a menetlevél mellékletét képezi.

MÉRÉSÜGYI ÉS MŰSZAKI BIZTONSÁGI HATÓSÁG TÁJÉKOZTATÓI

MÉRÉSÜGYI ÉS MŰSZAKI BIZTONSÁGI HATÓSÁG

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi Műszaki Biztonsági Hatósága a Kormányhivatal szakigazgatási szerve. A Hatóság 2011. január 1-jén integrálódott be a Kormányhivatalba, korábban a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal területi mérésügyi és műszaki biztonsági szerve volt. A Hatóság jelenlegi struktúrája az elmúlt 8 évben alakult ki. A Műszaki Biztonsági Osztály (korábban Területi Műszaki Biztonsági Felügyelőség) 2006. január 1-jén a korábban önálló Magyar Műszaki Biztonsági Hivatallal együtt integrálódott be a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalba. Majd 2007. január 1-jén a korábban önálló Országos Mérésügyi Hivatal a területi szerveivel együtt is beintegrálódott az országos hatóságba, a kettő beolvadt hivatal területi szerveiből alakultak ki a jelenlegi osztályok.

A hivatal jogelőd hatóságai egészen visszavezethetők az Osztrák-Magyar Monarchia idejére mikor megjelentek az első mérésügyi és kazánbiztonsági királyi rendeletek, így a XVIII. századtól a mérésügyi és műszaki biztonsági hatáskör folyamatosan szabályozott.

Szervezeti felépítés

A Hatóság hatáskörét és illetékességét a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet határozza meg. A Hatóság illetékességi területe Bács-Kiskun Megye, Csongrád Megye és Békés Megye. A hatóságnak kettő osztálya van, a Műszaki Biztonsági Osztályt az igazgató vezeti, a Mérésügyi Osztályt pedig az igazgató-helyettes.

A Hatóság székhelye: 6722 Szeged, Bécsi krt. 5.

A Hatóság további kettő nem teljes hatáskörrel rendelkező kirendeltséget működtet az alábbi helyszíneken:

- mérésügyi kirendeltség: 6000 Békéscsaba, Bem u. 6/a.
- mérésügyi és műszaki biztonsági kirendeltség: 5600 Békéscsaba, Gyóni Géza u. 9.

A Hatóság mérésügyi hatósági tevékenységét 3 a megyében 14 mértékhitelítő végzi, a műszaki biztonsági hatósági tevékenységet pedig 8 felügyelő látja el, továbbá 1 műszaki asszisztens segíti a hatósági munkát. Az igazgató és az igazgató-helyettes is ellát felügyelői és hitelítői tevékenységet is a vezetői feladatok végzése mellett.

A mérésügyi és műszaki biztonsági hatóság szakmai irányító szerve a Budapesten működő országos hatáskörrel rendelkező Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (MKEH). Ez a szerv rendelkezik a másodfokú hatáskörrel a mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságok első fokú hatósági hatáskörébe tartozó ügyeiben. A MKEH szakmai irányítása alapján végzik a területi szervek a hatósági tevékenységet a Kormányhivatal által biztosított feltételek között.

A 2011. évi számadatok

A Hatóság 2011-ben 6693 db olyan eljárást folytatott le, mely kérelemre indult és eljárási díjköteles volt, ebből 2906 db mérésügyi hatósági eljárás volt, amely kb. 40 000 mérőeszköz hitelesítést jelent, valamint 3787 db műszaki biztonsági hatósági eljárás. E mellett még jelentős számban előfordultak a hivatalból indított, valamint a nem díjköteles eljárások. 2011-ben átlagban egy ügyintézőre 260 db díjköteles eljárás jutott. A fenti számú hatósági eljárásokhoz kb. 21 000 db kimenő levél társult, valamint a Hatóság hivatalos ügyben összes kb. 250000 km-t tett meg a hivatali járművekkel, mivel hatósági munkavégzés jelentős része külső helyszíneken történt. (Tényadat hogy a Dél-Alföldi régió a legnagyobb területű az összes régió közül.)

A Mérésügyi Osztály

A metrológia a mérések tudománya. Minden, ami a méréssel kapcsolatos, legyen az a mérési eljárás megtervezése, lefolytatása vagy az eredmények elemzése, a metrológia tárgyköréhez tartozik. A metrológiai fogalmak jelentését napjainkban elsősorban a metrológia és a minőség között felismert szoros kapcsolat gazdagítja.

A mérések pontossága és egységessége hozzájárul a tudományos ismeretek bővüléséhez, növeli a bizalmat a mérési eredmények iránt, elősegíti a termékek minőségbiztosítását, védi a fogyasztói érdekeket és elősegíti a sikeres piaci versenyt. Ily módon a metrológia nagy jelentőségű a tudomány, a technológia valamint a kereskedelem minden területén.

A tudományos metrológia az egységrendszerek elméletével, a méréselmélettel, a mérési eredmények és a mérési bizonytalanság kiértékelésének és kifejezésének módszereivel, az egységek lehető legmagasabb pontossági szintű megvalósításával és a különlegesen pontos mérésekkel vagy olyan mérésekkel foglalkozik, amelyekkel fizikai elméletek vizsgálhatók meg vagy vethetők egybe.

A törvényes metrológia a metrológiának az a része, amely jogszabályi kötelezettségekből eredő, a mérésekkel, a mértékegységekkel, a mérőeszközökkel valamint a mérési módszerekkel összefüggő, az illetékes mérésügyi szervek által végzett tevékenységekkel foglalkozik. Ebben a meghatározásban a hangsúly azon van, hogy ezek a tevékenységek jogszabályi kötelezettségből erednek.

A mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény a mérésügyet a következőképpen határozza meg:

"A mérésügy a mérésekkel kapcsolatos tevékenységkörnek az a része, amelyet a mérések hazai és nemzetközi egységességének és pontosságának biztosítása érdekében a jog eszközeivel kell szabályozni, és amelynek ellátásáról az állam gondoskodik." (Tv, 2.§(1)).

A mérésügyi eljárásban első fokon a területileg illetékes mérésügyi és műszaki biztonsági hatóság, másodfokon a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal főigazgatója jár el.

A mérésügyi osztály feladatai:

a mérésügyről szóló törvény végrehajtásáról szóló 127/1991. (X. 9.) Korm. rendelet és 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján

- a mérésügyi hatóságként jár jogszabályokban meghatározott kötelező hitelesítésű mérőeszközök eljárásaiban a hatóság az alábbi területek kivételével:

- a) mérőeszköz és szerencsejáték tekintetében hitelesítési engedélykérelem, közösségi típus jóváhagyási engedélykérelem elbírálásával,
- b) zajsztímmérők hitelesítésével,

- c) az E1, E2, F1 pontosságú súlyok hitelesítésével,
- d) a sűrűségmérő eszközök hitelesítésével – az areométerek kivételével –,
- e) a sugárvédelmi és gyógyászati alkalmazású dózismérők és felületi szennyezettség-mérők hitelesítésével,
- f) a légzési alkoholszámológépek hitelesítésével,
- g) a sorsoló programok és eszközök, rulett kerekek és közúti ellenőrzésre szolgáló járműsebesség-mérők hitelesítésével,
- h) – az üzemanyagmérők kivételével – a víztől eltérő folyadékok mérőrendszereivel,
- i) nagyfeszültségű és nagyáramú mérőváltók hitelesítésével,
- j) kaszinókban üzemelő pénznyerő automaták hitelesítésével,
- k) hitelesítést helyettesítő minősítő laborok (szervezetek) engedélyezésével és ellenőrzésével kapcsolatos mérésügyi eljárásokban.

A h)–j) pontban meghatározott hatáskörök ellátásához a metrológiai hatóság a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságok közreműködését veheti igénybe a közigazgatási hatóság eljárásról szóló törvény rendelkezései szerint.

A hatóság illetékességi területén elvégzi a víz- és gázmérők, villamos energia mérésére szolgáló fogyasztásmérők, a súlyok, a mérlegek, tartályok, a szintmérők, gázelemzők, viteldíjjelzők, üzemanyagmérők a szerencsejáték céljára szolgáló eszközök hatósági hitelesítését.

Ellátja a nyomásmérő-eszközök, dioptriámérők, kádák, hordók, közúti szállítótartályok, és egyéb, a kötelező hitelesítési körbe nem tartozó eszközök vizsgálatát, kalibrálását.

Közreműködik a kötelező hitelesítésű mérőeszközök hatósági ellenőrzésében és a szakterületéhez tartozó hitelesítő laboratóriumok éves ellenőrzésében.

A műszaki biztonsági osztályról:

A hatóság illetékességi területén műszaki biztonsági illetve - a berendezések elhelyezését szolgáló sajátos építményfajták tekintetében - építésügyi hatóságként jár el.

Így pl.: közreműködik a nyomástartó berendezések töltésére szolgáló berendezések, az a veszélyes és éghető folyadékok, olvadékok, áruk szállítása, tárolótartályai és tároló létesítményei, valamint üzemanyag-töltő állomások, illetve engedélyezésével kapcsolatos hatósági eljárásokban; az ipari és mezőgazdasági célú, gázfogyasztó hőfejlesztő-hőhasznosító, energetikai berendezések engedélyezésével kapcsolatos hatósági eljárásokban.

Kivizsgálja a hatáskörébe tartozó rendkívüli események okait és következményeit, ellátja a műszaki balesetek, káresetek adatainak regisztrálásával, azok elemzésével, a műszaki okok feltárásával, értékelésével, dokumentálásával kapcsolatos feladatokat.

Ellátja a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési, valamint vezetékjogi eljárásokkal kapcsolatos feladatokat.

A műszaki biztonsági osztály feladatai:

320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján

- a műszaki biztonsági hatóságként jár a hatóság az alábbi területeken:

- a) a távhőszolgáltatásról szóló törvény hatálya alá tartozó berendezések
- b) a nyomástartó berendezések, rendszerek
- c) a szállítható nyomástartó berendezések
- d) a b)-c) pontban említett nyomástartó berendezések töltésére szolgáló berendezések

- e) az éghető folyadékok és olvadékok - nyomástartó berendezésnek nem minősülő - tárolótartályai és tároló létesítményei, valamint azok működéséhez szükséges technológiai, biztonsági berendezések, csővezetékek, szerelvények, tartozékok - ideértve az üzemi üzemanyag-töltő állomásokat
- f) a gázüzemű közúti járművek, munkagépek és nem közúti gépek üzemanyag-ellátó berendezései, és az egyedi sűrített földgáztöltő berendezések
- g) a veszélyes áruk szállítására használt nem nyomástartó tartályok, tartányok, csomagolóeszközök
- h) a villamos energiáról szóló törvény szerinti csatlakozó-, összekötő és felhasználói berendezések, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezések és védelmi rendszerek
- i) a földgáz csatlakozóvezetékeinek, felhasználói berendezéseinek és telephelyi vezetékai, ezek tartozékai, továbbá a földgázelosztó műszaki-biztonsági tevékenysége
- j) az ipari és mezőgazdasági célú, gázfogyasztó hőfejlesztő-hőhasznosító berendezések
- k) a villamos mű kivételével a megújuló energiahordozót előállító vagy hasznosító energetikai berendezések
- l) a helyhez kötött motorbenzin-tároló tartályokra, a motorbenzint szállító tartálykocsikra, valamint a pisztolygáz gőz visszavezető rendszerek
- m) a gázcsatlakozó vezeték - és a felhasználói berendezés - építésügyi hatóságként jár el alábbi sajátos építményfajták építésügyi hatósági eljárásaiban:
 - a) a nyomástartó berendezések és rendszerek elhelyezését vagy védelmét közvetlenül szolgáló építmény (ideértve a közforgalmú autógáz-töltőállomásokat),
 - b) a közforgalmú üzemanyag-töltő-állomások műtárgyai az utak kivételével,
 - c) a veszélyes folyadék- és olvadéktárolók elhelyezését vagy védelmét közvetlenül szolgáló építmény,
 - d) a nyomástartó berendezésnek nem minősülő gáztárolók elhelyezését vagy védelmét közvetlenül szolgáló építmény,
 - e) a külön jogszabályban meghatározott, 50 kVA-nál nagyobb névleges teljesítőképességű kiserőművet ellátó hőtermelési rendeltetésű berendezés védelmét vagy a 0,5 MW-nál nagyobb hőteljesítményű hőtermelési és hőszolgáltatási berendezés (ideérve a fűtőművet is) védelmét közvetlenül szolgáló építmény,
 - f) a biogáz- és komposztálótelep technológiáinak elhelyezését vagy védelmét közvetlenül szolgáló építmény, az ipari, mezőgazdasági vagy szolgáltatási célú, megújuló energiaforrást átalakító, biogázt, biodízelt, bioetanolt előállító és tároló építmény, a villamosmű kivételével,
 - g) az építménybe beépített terménytisztító vagy szárító,
 - h) az épített üvegipari vagy fémipari kemence,
 - i) építménynek minősülő helyhez kötött útépítő berendezés (aszfaltkeverő telep építményei),
 - j) ipari és mezőgazdasági célú, gázfogyasztó hőfejlesztő-hőhasznosító berendezés, az elhelyezését vagy védelmét közvetlenül szolgáló építménnyel együtt,
 - k) a hő távvezeték tartó vagy magában foglaló építmény, beleértve a hőszolgáltatás nyomvonal jellegű építményeit is,
 - l) a külön jogszabályban meghatározott villamosmű, a termelői vezeték, a magánvezeték és a közvetlen vezeték.

A fentiek alapján 4 szakmai részre oszthatjuk tovább a műszaki biztonsági osztályt, mely szakterületeken külön jogszabály alapján csak olyan felügyelők láthatják a hatósági tevékenységet, akik megfelelő szakmai végzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkeznek az adott szakterületen.

Nyomástartó berendezés és ADR felügyelet (kazán, nyomástartó edény, veszélyes árú szállítás) – Nyomástartó berendezés felügyelő

Villamos felügyelet (villamos biztonságtechnika, villamos építésügy, vezetékjog) – villamos felügyelő

Gáz fogyasztói berendezések, szolgáltatók felügyelete - Gáz fogyasztói berendezés felügyelő

Veszélyes folyadék és olvadéktároló tartályok felügyelete – Veszélyes folyadéktároló tartály felügyelő

A műszaki biztonsági osztály továbbá jelentős szerepet tölt be más hatósági eljárásokban szakhatóságként Ezek közül a legnagyobb számban az általános építésügyi hatósági és a telephely engedélyezési eljárásokban működik közre szakhatóságként, ha az építményben vagy telephelyen a jogszabályban meghatározott értéket meghaladja a villamos berendezések teljesítménye illetve hatósági felügyelet alá tartozó berendezést érint az engedélyezési eljárás:

- 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól

4. § A Kormány a telepengedély kiadása iránti eljárásban

e) ha a telepen az ipari tevékenységgel összefüggésben külön jogszabály alapján hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezést, éghető vagy veszélyes folyadék tárolására szolgáló tartályt, ipari vagy mezőgazdasági gázfogyasztó készüléket, **legalább 50 kVA** beépített összteljesítményű, 0,4 kV vagy nagyobb feszültségű villamos berendezést, rendszert, nem közforgalmú üzemanyag-töltő állomáson cseppfolyós- vagy cseppfolyósított-, illetve sűrítettgáz-üzemanyag-töltő berendezést használnak - az ezen építményekkel, berendezésekkel összefüggő műszaki biztonsági követelményeknek való megfelelés kérdésében - első fokú eljárásban a telep fekvése szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságát, másodfokú eljárásban a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal központi szervét; szakhatóságként jelöli ki.

- 193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet az építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről

6. § (1) A Kormány az építésügyi hatóságnak az 5. melléklet szerinti első- és másodfokú építésügyi hatósági eljárásaiban, az 5. mellékletben meghatározott feltételek esetén és szakkérdésben, az 5. melléklet szerinti hatóságokat szakhatóságként jelöli ki.

11	Ha az építési tevékenység külön jogszabály	A bevonás feltételeként meghatározott építményekkel,	a) elvi építési engedély, b) építési engedély,	fővárosi és megyei kormányhivatal mérésügyi	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
----	--	--	---	---	---

<p>alapján</p> <p>a) hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezést,</p> <p>b) éghető vagy veszélyes folyadék tartályt,</p> <p>c) ipari vagy mezőgazdasági gázfogyasztó készüléket,</p> <p>2. legalább 50 kW beépített összteljesítményű, 0,4 kV vagy nagyobb feszültségű villamos berendezést, rendszert,</p> <p>3. a nem közforgalmú üzemanyagtöltő állomáson lévő cseppfolyós vagy cseppfolyósított, illetve sűrített gáz üzemanyagtöltő berendezést érint.</p>	<p>berendezések el összefüggő jogszabályban meghatározott műszaki biztonsági követelmények.</p>	<p>c) összevont építésügyi hatósági engedély,</p> <p>d) használatbavételei engedély,</p> <p>e) fennmaradási engedély</p>	<p>és műszaki biztonsági hatósága</p>	
--	---	--	---------------------------------------	--

Fontos megjegyzések:

A hatóságnál kezdeményezett hatósági eljárások díjkötelesek, többek között a mérésügyi hitelesítési és kalibrálási eljárások, a műszaki biztonsági hatósági engedélyezési eljárások valamint a szakhatósági eljárások is.

- A mérésügyi eljárások díjait a mérésügyi igazgatási szolgáltatások igénybevételéért fizetendő díjak megállapításáról szóló 78/1997. (XII. 30.) IKIM rendelet határozza meg.

- A műszaki biztonsági hatósági és építésügyi valamint a szakhatósági eljárás díjait a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal műszaki biztonsági, valamint hatáskörébe utalt építésügyi hatósági eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 20/2010. (XII. 31.) NGM rendelet határozza meg.

A hatósági eljárási díjat a kérelmező előre vagy a hatóság felhívására köteles megfizetni a z MKEH számlájára, a befizetett hatósági eljárási díjról a hatóság számlát állít ki. 2011.01.01-től

nincs teljes személyes díjmentesség a mérésügyi és műszaki hatóságnál kezdeményezett eljárásokban.

Gyakran találkozunk azzal a téves gyakorlattal, hogy az engedélyező hatóságok és az építészet hatóságok a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén nem vonnak be az engedélyezési eljárásba, úgy hoznak meg döntéseket az engedélyezési eljárásból hatóságom kimarad, vagy hatóságom hatáskörébe tartozó sajátos építményekre adnak ki építési engedélyt. Ezért a hatályos jogszabályok alapján, amennyiben szakhatóságként való bevonás nélkül vagy hatáskör hiányában kerül sor engedély kiadására, úgy az semmisnek tekintendő, akár egy jogerős építési engedély alapján megépített építmény esetén eljárási hiba miatt fennmaradási eljárást kell lefolytatni, mivel az építési engedély határozat semmis. A eljárás jogszabályok meghatározzák a bevonás feltételeit, tehát az engedélyező hatóság felelőssége, ha az érintett hatóságot nem vonja be az eljárásba.

MUNKAÜGYI KÖZPONT TÁJÉKOZTATÓI

A CSONGRÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL MUNKAÜGYI KÖZPONTJA TEVÉKENYSÉGÉNEK BEMUTATÁSA

A munkanélküliség hivatalosan az 1991. évi IV. törvény (Ft.) hatályba lépése óta létezik. Tevékenységünket kezdetben megyei szervezetben, 2007. január 1-től régiós formában, majd 2011. október 1-től a Csongrád Megyei Kormányhivatal szakigazgatási szerveként újra megyei szervezetként végezzük.

Csongrád megyén belül a CSMKH Munkaügyi Központja és ennek hét kirendeltsége található. Ezek a következők:

- **Szegedi Kirendeltség és Szolgáltató Központ**, 6721 Szeged, Bocskai u. 10-12. Illetékessége Szeged, Algyő, Deszk, Dóc, Domaszék, Kübekháza, Röszke, Sándorfalva, Szatymaz, Tiszasziget, Újszentiván, Zsombó településekre terjed ki. A szolgáltatási tevékenysége kiterjed az egész megyére.
- **Csongrádi Kirendeltség**, 6640 Csongrád, Kis-Tisza u. 4. Illetékessége Csongrád, Csanytelek, Felgyő és Tömörkény településekre terjed ki.
- **Hódmezővásárhelyi Kirendeltség**, 6800 Hódmezővásárhely, Andrassy u. 28. Illetékessége Hódmezővásárhely, Mindszent, Székkutas, Mártély településekre terjed ki.
- **Makói Kirendeltség**, 6900 Makó, Deák Ferenc u. 6. Illetékessége Makó, Ambrózfalva, Apátfalva, Csanádalberti, Csanádpalota, Ferencszállás, Földeák, Királyhegyes, Kiszombor, Klárafalva, Kövegy, Magyarcsanád, Maroslele, Nagyér, Nagylak, Óföldeák, Pitvaros településekre terjed ki.
- **Szentesi Kirendeltség**, 6600 Szentes, Ady Endre u. 22/b. Illetékessége Árpádhalom, Derekegyház, Eperjes, Fábiánsebestyén, Nagymágocs, Nagytőke Szegvár településekre terjed ki.
- **Kisteleki Kirendeltség**, 6760 Kistelek, Kisteleki Ede u. 2. Illetékessége Kistelek, Balástya, Baks, Csengele, Ópusztaszer, Pusztaszer településekre terjed ki.

- **Mórahalmi Kirendeltség**, 6782 Mórahalom, István Király útja 1/a. Illetékessége Mórahalom, Ásotthalom, Bordány, Forráskút, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa, Üllés, Zákányszék, településekre terjed ki.

Ez a 7 kirendeltség álláskeresők nyilvántartásba vételét, munkaerő közvetítést, ellátás megállapítását és megszüntetését végzi, visszafizetési kötelezettséget ír elő, foglalkozási és munkaerő-piaci információkat nyújt, annak érdekében, hogy az állami pénzeszközöket a munkanélküliség enyhítése érdekében a törvény adta lehetőséghez képest a leghatékonyabban használja fel.

Hatósági tevékenysége mellett humánszolgáltatásként, a foglalkoztatási feszültségek kezelésére, a munkanélküliség kapcsán jelentkező problémák enyhítésére munkaerő-piaci szolgáltatások gazdag palettáját kínálja ügyfelei részére. A szolgáltatások koordinálását az egész megyében a Szegedi Kirendeltségen működő **Szolgáltató Központ** látja el.

A **Foglalkozási Információs Tanácsadóba (FIT)** azokat várjuk, akik álláskeresésükhöz kérnek segítséget, képzési lehetőségekről, munkaerő-piaci információkról tájékoztatást. Számítógépen elkészíthetik önéletrajzukat, álláspályázatukat, interneten böngészhetnek álláslehetőség után, napilapokat, hirdetőújságot, szakkönyveket olvashatnak, pályaismertető filmeket tekinthetnek meg. A FIT-ben **naponta megforduló 60-100-as ügyfélszám** mutatja, hogy bizony nagy szükség van erre a szolgáltatásra.

Az országban **egyedülálló**, új szolgáltatásként hamarosan megnyitjuk a **FIT-klubot**, ahol havi rendszerességgel szervezünk majd foglalkozásokat. „Életvezetési tanácsok”, „Az álláskeresés protokollja”, „Álláskeresők egy HR-es szemével” – kis ízelítő a tervezett előadások köréből.

Végzős osztályok osztályfőnöki óráira teszünk látogatást. A tanácsadók **pályaorientációs és álláskeresési foglalkozásokkal** hívják fel a diákok figyelmét az önismeret fontosságára, a képességeiknek, a piaci igényeknek megfelelő szakma választására.

A Szolgáltatói Központban munkatanácsadási-, pályaválasztási-, pályamódosítási-, álláskeresési-, rehabilitációs- és pszichológiai **egyéni tanácsadást vehetnek igénybe** a regisztrált álláskeresők. Tanácsadóink a megalapozott pályadöntéshez szükséges **készség-, illetve képességvizsgálati eszközökkel, tesztekkel** álltak a tanácskérők rendelkezésére.

Népszerű szolgáltatásunk az **„Álláskeresési technikák oktatása”**, illetve a két hetes **Álláskereső Klub foglalkozás**, ahol tanácsadók szakmai felügyeletével folyik az intenzív álláskeresés. **EURES tanácsadás** keretében a külföldi munkavállalás feltételeiről, lehetőségeiről kaphatnak tájékoztatást. Tanácsadóink **foglalkoztatási szakértőként** részt vesznek a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Komplex Bizottságának munkájában, ahol a megváltozott munkaképességűek rehabilitálhatóságát minősítik. A Szolgáltató Központ **roma referensei** a roma származású álláskeresők és roma szervezetek számára

adott tájékoztatást álláshelyekről, képzésekről, foglalkoztatási- és szociális támogatásokról, pályázati lehetőségekről. A Szolgáltató Központ keretében folyamatos tájékoztatást adunk a **megyei civil szervezetek** részére pályázatokról, megbeszéléseket folytatunk az együttműködési lehetőségekről.

A hagyomány szerint az elmúlt évben is megrendezésre került a **Pályaválasztási Vásár**, amely a közép- és felsőfokú oktató- és képző cégek számára kínált bemutatkozási lehetőséget, a látogatók élő szakmabemutatók keretében ismerhették meg a megye hiány szakmáit, munkaadókkal találkozhattak. Honlap készült a programok bemutatására, a Facebook közösségi portálon a látogatók naprakészen követhették a történéseket. A Pályaválasztási Vásáron **5 100** fő látogatót regisztráltak.

2011. szeptember 1-től jelentősen átalakult a **közfoglalkoztatás rendszere**. A közfoglalkoztatás célja az aktív korú, munkaképes, azonban a munkaerőpiacról kiszorult munkavállalók munkához juttatása, az álláskereső foglalkoztatásának elősegítése. A Munkaügyi Központ 2011. október 1-jétől a Belügyminisztérium szakmai irányítása mellett látja el a közfoglalkoztatással kapcsolatos feladatokat. A **Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás** támogatása keretében az idén, több mint ötszázmillió forint felhasználásával, közel kétezer fő foglalkoztatása valósulhat meg. 2012. február 1-től ismét elindult az **Országos Közfoglalkoztatási Program** is, melynek keretében 10 foglalkoztató (vízügyi igazgatóságok, vízi társulatok, erdőgazdaságok, stb.) éves szinten várhatóan több mint két és félezer fő részére biztosít munkalehetőséget. Csongrád megye hátrányos helyzetű kistérségeiben év elején elindultak a Kistérségi **Startmunka Mintaprogramok** is, a tervezett közel ezerhétszáz fős létszám feltöltése megkezdődött. A program keretében kiemelt szerepet kap a **mezőgazdasági programelem**, mely 17 településen valósít meg képzéssel egybekötött értékteremtő foglalkoztatást.

A munkaerő-piaci támogatások egyik *legkeresettebb formája a képzés*. A keresletvezérelt képzési rendszer alkalmazásával különösen nagy hangsúlyt fektetünk a *megalapozott munkaerő-piaci igények képzések általi kielégítésére*. 2012. évre vonatkozóan TÁMOP 1.1.2. forrásból *41 szakirányt* hirdettünk meg, várhatóan *482 fő* számára tudunk piacképes szakmai végzettséget, majd elhelyezkedést biztosítani.

2012-2015 között az „Újra tanulok” projekt keretében *kb. 1700 fő* képzésben való részvétele biztosított. Szintén a projekt finanszírozásában valósul meg *kb. 450 fő* közfoglalkoztatott képzésbe vonása is.

A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítására 6 célcsoportba **3.840 fő** bevonását tervezzük a TÁMOP 1.1.2. Projekt keretében nyújtható támogatásból.

Kiemelt figyelmet fordítunk a **roma** származású álláskeresők programba vonására, megyei szinten ez **459 fő** bevonását jelenti.

Foglalkoztatáspolitikai koncepciónk kialakításakor hangsúlyozott figyelmet fordítunk a **megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítésére**. A Csongrád megyei programot megvalósító 2 célcsoportba összesen **793 főt** vontunk be.

A Munkaügyi Központ feladata a **pályázatos támogatási formák működtetése**, a kirendeltségeinken működtetett **támogatások eljárásának koordinálása, bérgarancia támogatással és csoportos létszámleépítésekkel kapcsolatos ügyintézés, keretgazdálkodás**, továbbá együttműködési megállapodásokból adódó feladatok ellátása.

A Nemzetgazdasági Minisztérium által meghirdet **munkahelyteremtő beruházások** program kis- és középvállalkozások részére pályázati lebonyolítói a megyei munkaügyi központok. Ennek kapcsán tavaly 664,5 millió forinttal 420 új munkahelyet teremtett. Fontos feladatunk a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek munkavállalóikkal szemben fennálló bértartozásának megelőlegezése a Nemzeti Foglalkoztatási Alap **bérgarancia** alaprészből. A tavaly folyósított támogatás összege elérte a 145 millió Ft-ot.

Munkajogi jogszabályok határozzák meg a munkáltatók **csoportos létszámcsökkentésre** vonatkozó, felénk történő bejelentési kötelezettségét és az ezzel kapcsolatos feladataikat. A **rehabilitációs foglalkoztatást elősegítő bértámogatás** célja a megváltozott munkaképességű személy állapotából adódó foglalkoztatási hátrányok kiegyenlítése, annak érdekében, hogy a rehabilitációs célú munkavégzést követően esély legyen a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezésük.

Rövid összefoglalónk csak egy részét fedte le annak a munkának, amit a megyében végzünk, akár a kirendeltségeken, akár a központ osztályain. Munkánk mellett próbálunk időt szakítani arra is, hogy rendezvényeken is képviseljük a Munkaügyi Központot, ahogyan tettük ezt a 2011. évi Tiszai Halfesztiválon is.

MUNKAERŐ-PIACI HELYZETKÉP (CSONGRÁD MEGYE – 2012. JANUÁR)

Készítette: Fejes Ágnes

Főbb megyei adatok

Csongrád megye	2011		2012	változás az előző		változás az előző	
	január	december	január	hónaphoz	évhez	hónaphoz	évhez
	fő			% -ban		főben	
Nyilvántartott álláskeresők száma	26014	20210	24039	118,9	92,4	3829	-1975
Férfi	13474	9807	12171	124,1	90,3	2364	-1303
Nő	12540	10403	11868	114,1	94,6	1465	-672
legfeljebb általános iskola	8865	6683	8317	124,5	93,8	1634	-548
szakmunkásképző, szakiskola	8037	5965	7220	121,0	89,8	1255	-817
szakközépiskola, technikum	5136	4098	4692	114,5	91,4	594	-444
gimnázium	2219	1926	2142	111,2	96,5	216	-77
diplomás	1757	1538	1668	108,5	94,9	130	-89
25 évnél fiatalabb	3863	2937	3449	117,4	89,3	512	-414
50 éves és idősebb	6086	5023	5826	116,0	95,7	803	-260
Nyilvántartásba belépő	5017	3403	5353	157,3	106,7	1950	336
Első alkalommal belépő	260	218	221	101,4	85,0	3	-39
RSZS+FHT	5507	4706	5690	120,9	103,3	984	183
álláskeresési járadék	5190	3701	4020	108,6	77,5	319	-1170
álláskeresési segély	3226	354	327	92,4	10,1	-27	-2899
Tartósan (1 éven túl) regisztráltak	6275	4852	5152	106,2	82,1	300	-1123
Tartós munkanélküli arány	24,1%	24,0%	21,4%	89,3	88,8	-2,6%	-2,7%
Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma	2482	2136	2471	115,7	99,6	335	-11
A nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában)	13,8	10,7	13,0	121,5	94,2	2,3	-0,8

* százalékpont

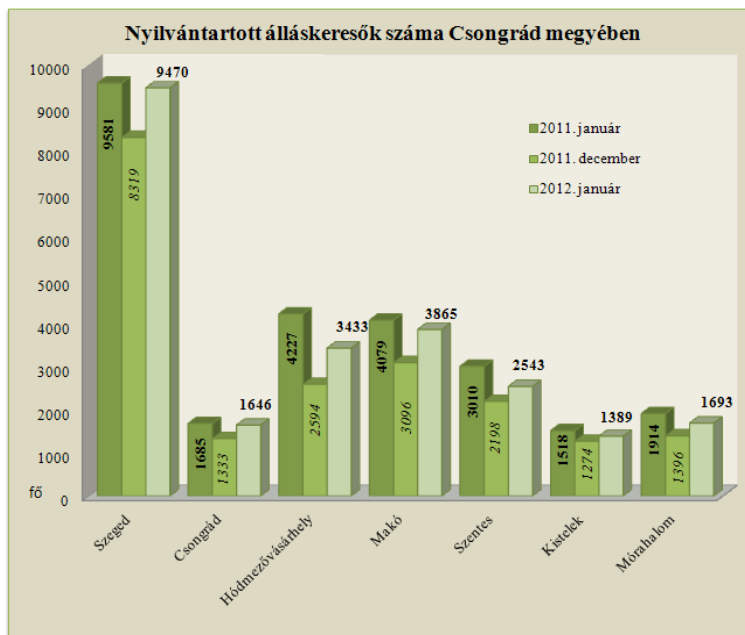
Fontosabb adatok térségenként — 2012. január

Kirendeltségek	Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)			A nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában) %			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)	Tartósan regisztrált álláskeresők száma (fő)*
	2011. január	2011. december	2012. január	2011. január	2011. december	2012. január		
Szeged	9581	8319	9470	10,2	8,9	10,3	1037	1721
Csongrád	1685	1333	1646	17,0	13,5	16,9	173	254
Hódmezővásárhely	4227	2594	3433	16,0	9,8	13,2	333	795
Makó	4079	3096	3865	20,3	15,4	19,6	366	867
Sentes	3010	2198	2543	15,1	11,0	13,0	287	702
Kistelek	1518	1274	1389	20,0	16,8	18,6	130	396
Mórahalom	1914	1396	1693	17,4	12,7	15,7	145	417
Csongrád megye	26 014	20 210	24 039	13,8	10,7	13,0	2 471	5 152
Magyarország	684 299	552 308	648 399	15,4	12,5	14,6	59 306	136 478

* Egy éve, vagy annál régebben megszakítás nélkül minden hónapban szerepel a nyilvántartott álláskeresők állományában

Januárban, a megyében nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma

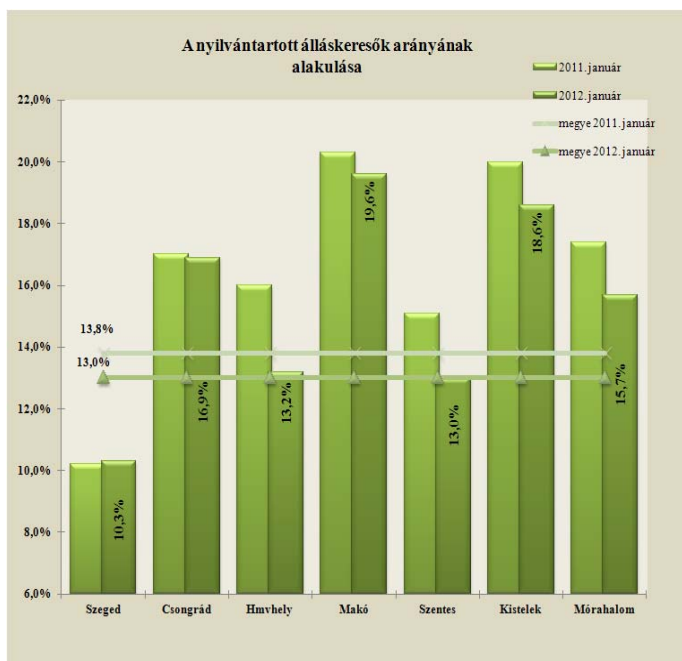
Csongrád megyében, 2012. január végére a nyilvántartott állás keresők száma **24 ezer fő** fölé emelkedett (**24 039 fő** lett), amely 3 829 fővel, 18,9 %-kal volt több mint 2011. év végén. Az állás keresők 39 %-a (9 470 fő) a szegedi, 16 %-a (3 865 fő) a makói, 14 %-a (3433 fő) a hódmezővásárhelyi kirendeltségi állományban szerepelt. Egy hónap alatt minden térségben emelkedett a nyilvántartott állás keresők száma: nagyobb mértékben, 32 %-kal Hódmezővásárhelyen, ugyanakkor az előző év végéhez képest ebben a térségben látható a legnagyobb visszaesés, mely közelíti a nyolcszáz főt, mértékében pedig a 20 %-ot. 20 %-ot meghaladó mértékben nőtt a nyilvántartásban lévők száma Makón, Csongrádon és Mórahalmon térségében is.

A 2011. január havi záró adatokkal összevetve a tényadatokat, összességében megyei szinten mintegy 2000 fős (**1 975 létszám csökkenés**) látszik. A kirendeltségek közül egy év távlatában **Hódmezővásárhelyen 974 fővel (-19 %)**, Szentesen 467 fővel (-15,5 %), Mórahalmon 221, Makón 214, Szegeden 111 fővel kevesebb most az állás keresők száma.

Állás keresők relatív szintje

A megyében nyilvántartott állás keresők relatív szintje (gazdaságilag aktív népesség százalékában mért aránya) 2012. január végén 13 % volt, az egy évvel korábbi szinttől 0,8 %-ponttal alacsonyabb. A mutató értéke a tárgy hónap végén a megye térségei közül továbbra is Szegeden volt a legalacsonyabb (10,3 %) illetve Hódmezővásárhelyen 13,2 %, amely 2,8 %-pontot esett egy év alatt. Makó térségében a legmagasabb a ráta szintje ebben a hónapban, 19,6 %-kal. Az előző évhez képest még Szentesen, Mórahalmon és Kisteleken látszik nagyobb mértékű (1,4-2,1 %-pontos) csökkenés a ráta szintjében.

Nemenkénti megoszlás, iskolai végzettség, pályakezdők, ellátás

A megyében, az év első hónapjában a nyilvántartásban lévő nők száma 11 868 fő, a férfiaké 12 171 fő volt, a nők aránya 49,4 %-ra csökkent az álláskeresőik között. Egy hónap alatt **a nők száma 1 465 fővel, a férfiaké 2 364 fővel, 24 %-kal emelkedett. Egy év távlatában a férfiak száma 1 303 fővel, a nőké 672 fővel esett vissza.** A térségek közül a nők aránya legalacsonyabb Mórahalmon 45,5 %-kal, Hódmezővásárhelyen a legmagasabb, ahol a nők 56 %-os hányadot képviselnek. Ebben a hónapban egyedül ebben a térségben haladta meg a férfiak száma a nőké.

A januárban nyilvántartásban szereplő **2 471 fő pályakezdő** a regisztráltak 10,3 %-át képviseli. A fiatalok száma 335 fővel, 16 %-kal több az előző év végénél, illetve közel azonos, mindössze 11 fővel marad el az egy évvel korábbi pályakezdő zárólétszámtól.

Az álláskeresőik **iskolai végzettségük** szerinti összetétele 2011. decemberhez képest kisebb mértékben változott. 2012. január végén, a megyében nyilvántartott álláskeresőik egyharmada, 6 683 fő legfeljebb 8 osztályt végzett, 30 %-uk szakmunkás, illetve szakiskolai végzettségű. Az álláskeresőik 16,8 %-a szakközépiskolát, 3,5 %-a technikumot végzett. A gimnáziumi érettségivel rendelkezők aránya 10 % (1926 fő). Diplomával az álláskeresőik közel 8 %-a rendelkezett, számuk 1 538 fő, mely 21 fővel több az előző havi adatnál. A diplomások 68 %-a (1 053 fő) a szegedi térségben él.

Csongrád megyében a hónap végén nyilvántartott álláskeresőik 16,7 %-a, 4 020 fő munkaügyi szervezetünktől járadékban, 1,3 %-a (327 fő) pedig segélytípusú ellátásban részesült. A segélyre jogosultak létszáma tovább csökkent ebben a hónapban. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (FHT) részesülők száma január végén 5 690 fő volt, mely közel ezer fővel több a 2011. decemberinél. A nyilvántartott álláskeresőik 58 %-a nem részesült semmilyen ellátásban a hónap végén.

Álláshelyek

2012. első hónapjában a megye kirendeltségein bejelentett **új álláshelyek száma 1 033** darab volt, mely egyharmadával kevesebb az előző havinál, az egy évvel korábbitól is 40 %-kal marad el. A hónap elején meglévő 799 álláshellyel együtt 1 832 álláshelyet tudtunk a hónap során felkínálni munkát kereső ügyfeleinknek, 42,5 %-át (779) Szegeden, 24 %-át (440) Hódmezővásárhelyen. Az új állásbejelentések 31 %-ához támogatási igény is kapcsolódott.

2012. január					
Csongrád megye	Nyitónapi üres álláshelyek száma	Új bejelentett álláshelyek száma	Rendelkezésre álló (érintett) álláshelyek száma	Megszűnt álláshelyek száma	Zárónapi üres álláshelyek száma
Támogatott	283	319	602	-321	281
Nem támogatott	516	714	1 230	-638	592
összesen	799	1 033	1 832	-959	873
Szeged	370	409	779	-453	326
Csongrád	17	11	28	-20	8
Hódmezővásárhely	58	382	440	-144	296
Makó	10	100	110	-60	50
Szentes	66	34	100	-44	56
Kistelek	128	30	158	-98	60
Mórahalom	150	67	217	-140	77
összesen	799	1 033	1 832	-959	873

SZOCIÁLIS ÉS GYÁMHIVATAL TÁJÉKOZTATÓI

HELYESBÍTÉS A 2012/01. SZÁMBAN MEGJELENT „MI MENNYI 2012. JANUÁR 1. NAPJÁTÓL?” TÁJÉKOZTATÓ TEKINTETÉBEN

Készítette: Krnákné dr. Boros Bernadett

A Hivatali Tájékoztató 2012/01. számában megjelent „Mi mennyi 2012. január 1. napjától” tájékoztató anyagban tévesen szerepelt a munkavállalók által fizetendő közterhek között a pénzbeli egészségbiztosítási járulék mértéke, amely 2 % helyett 3 %. A pontos tájékoztatás érdekében a táblázatot javított formában ismételten közöljük.

5. Munkavállalók által fizetendő közterhek

Munkavállaló egyéni járulék és magánnyugdíj-pénztári tagdíj fizetési kötelezettsége 1997. évi LXXX. tv. (Tbj.) 19. § (1)-(2)-(3) bek.	Nyugdíj járulék	10 %	
	Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék	Természetbeni egészségbiztosítási járulék	4 %
		Pénzbeli egészségbiztosítási járulék	3 %
		Munkaerő-piaci járulék	1,5 %
		összesen	8,5 %
		mindösszesen	18,5 %
A nyugdíj járulék fizetés felső határának egy naptári napra jutó összege 2011. évi CLXXXVIII. tv. (Költségvetési tv.) 55. § (1) bek. és az 1997. évi LXXX. tv. (Tbj) 24. § (2) bek.		21.700,- Ft/nap	